

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Masteruppsats i offentlig förvaltning inriktning policy VT 2013

Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet

Erika Ekstrand Adolfsson 891017

Handledare: Vanja Carlsson

Examinator: Stig Montin

Det kommunala kvinnofridsarbetet

- En jämförande studie mellan två kommuner i Västra Götalands län

*Hon är inte nått man får,
hon är nån man ska förtjäna
Du höll henne aldrig högt,
du låg aldrig nere på knäna
Hon är inte nåt man har,
inget att förfoga över
Du sa att hon var så svår,
men klagar för att det är över*

*Löftet hon gav var aldrig att vara i ditt våld, att stå
under din kontroll
Löftet hon gav rörde något annat,
men jag antar att det inte längre
spelar någon roll
För hon kommer aldrig mera hit
Jag ska försvara henne om jag kan
För hon förtjänar hela himmelen
Och en mycket bättre man*

*Du sa att du är beredd,
att va storsint, att förlåta
Vad svarar man på sånt,
ska man skratta, ska man gråta
Du som gjort henne så illa,
ska du kalla henne brottslig nu?
Om hon någonsin ska förlåta,
är det hon, inte du*

*Löftet hon gav, var aldrig att följa dina nycker
Att ingå i ditt spel
Löftet hon gav rörde något annat,
så nu kan hon inte klandras
så nu kan hon inte klandras Hon gör inte något fel
För hon kommer aldrig mera hit
Jag ska försvara henne om jag kan
För hon förtjänar hela himmelen
Och en mycket bättre man*

*Du sa att hon var så svår,
rent omöjlig att förstå
Det kan nog tänkas du har rätt,
mellan er två var det så
Men nu vill du åberopa brott
Och nu säger du i raseri,
att den förräderskan har gått
Jag säger hon har gjort sig fri
Hon har gjort sig fri*

Hon förtjänar hela himmelen av Lisa Ekdahl

Abstract

Titel: Det kommunala kvinnofridsarbetet, en jämförande studie mellan två kommuner i Västra Götalands län

Författare: Erika Ekstrand

Nyckelord: Kvinnofrid, mäns våld mot kvinnor, institutionell- och representations teori, tjänstemännens inflytande, implementering

Uppsatsen är en kvalitativ studie och syftet är att undersöka hur två kommuner inom Västra Götaland arbetar med kvinnofrid, synen på hur arbetet bedrivs utifrån uppställda faktorer. Syftet är inte att få en generell bild över hur kommunerna arbetar med kvinnofrid, utan uppsatsen skapa en förståelse och insyn i hur två kommuner bedriver kvinnofridsarbete, utifrån respondenternas syn och upplevelser. Samt utifrån uppställda faktorer, *ansvar, inflytande, kunskap och kompetens, tjänstemännens betydelse och samverkan mellan socialtjänst och kvinnojour*. Faktorer som kan påverka implementeringen och arbetet av kvinnofrid.

Materialet presenteras anonymt och har analyserats utifrån implementerings-, institutionell-, representations teori och tjänstemännens betydelse och inflytande. Materialet består av tio stycken respondenter från de båda kommunerna, respondenter innehar olika positioner i kvinnofridsarbetet och innehar skilda maktbefogenheter.

Resultatet visar att det finns vissa likheter och skillnader mellan kommunerna. Det finns en skiljelinje mellan kommunerna, gällande användningen av kvinnofrid och synen på professionalism och samverkansgrupper.

Förord

Jag vill tacka min familj och mina vänner som har stöttat mig under denna period, med värmande ord, öppen famn och hemlagad mat. Jag hade aldrig klarat av uppsatsperiod utan er kärlek och positiva inställning.

Jag vill också tacka alla personer som har varit delaktiga under denna process, inledande tack till forskarna och utredare på Roks. Men också de respondenter som har möjliggjort studien, politiker, socialsekreterare, kvinnofridshandläggare, kvinnojourspersonal och utredare som har ställt upp på givande intervjuer.

Avslutningsvis vill jag tack handledaren Vanja Carlsson för givande handledning, uppmuntrande ord och bra tips.

Innehållsförteckning

1. Bakgrund

- 1. Inledning s.6
- 2. Problemformulering s.6

- 3. Kommuners ansvar från socialtjänstlagen s.7
- 4. Tidigare uppsats s.9
- 5. Syfte s.10
- 6. Frågeställning och presentation av faktorer s.11

1. Tidigare forskning och Teoretiska perspektiv

- 1. Tidigare forskning s.13
- 2. Teoretiska perspektiv s.15
- 3. Implementeringsforskning s.15
- 4. Institutionell teori s.21
- 5. Tjänstemännens betydelse och inflytande s.25
- 6. Representationsteori och könsmakt s.27

2. Tillvägagångssätt s.31

- 1. Metod s.31
- 2. Intervjuer s.32
- 3. Syftet med intervjuerna s.34
- 4. Utformning av intervjuguide s.35
- 5. Insamling av material s.36
- 6. Urval av kommuner och informanter s.36
- 7. Kommunbeskrivning s.38
- 8. Kommun ett s.38
- 9. Kommun två s.39
- 10. Metodkritik s.39

3. Analysmetoder s.40

- 1. Kvalitativ tolkning materialet s.41
- 2. Etniska övervägande s.41
- 3. Validitet, reliabilitet, generaliserbarhet s.42
- 4. Metodologiska reflektioner s.44

4. Resultat och analys s.44

- 1. Presentation av materialet s.44
- 2. Kommun ett s.44
- 3. Kommun två s.45

4. Analys av resultatet s.46

5. Slutsatser s.62

6. Referenser s.70

7. Bilagor s.73

1. Bakgrund

1.1 Inledning

Kvinnofrid, våld mot kvinnor i nära relationer

Kvinnofridsfrågan har under de senaste åren fått mer uppmärksamhet, mäns våld mot kvinnor i nära relationer benämns numera vara ett socialt samhällsproblem, med en kollektiv art. En angelägen problematik över hela Sverige och detta resulteras i att det ställs allt större krav på kommunerna. Ett samhällsproblem som kräver omfattande insatser för att *förebygga, förhindra* och *ge stöd åt de våldsuttaga kvinnorna*. Våld mot kvinnor i nära relationer är ett omfattande problem, inte bara för de utsatta kvinnorna och deras barn, utan det är utbrett problem som berör hela samhället. Våldets dynamik resulteras i att det kan förkomma inom alla samhällsnivåer, yrken, familjekonstellationer och detta innebär ett kollektivt problem, som resulteras i stora samhällsekonomiska effekter. Dessa samhällsekonomiska effekter uppkommer i samband rättsliga, sociala och hälso- och sjukvårdsaspekter som uppkommer i konsekvens av våldet (Rapoort:2004:60:59f)

1.2 Problemformulering

Våld mot kvinnor innebär ett stort lidande för den utsatta kvinnan och för de barn som lever i en familj, där våldet förekommer. Våldets karaktär definieras vara komplext, med anledning av att det kan vara allt från övergrepp till hot om våld, till våld med dödlig utgång. I och med det befinner sig många kvinnor i en utsatt position och behöver omgivningens stöd och hjälp, för att ha en ökad möjlighet till att ta sig ur våldet. Socialtjänsten har utifrån detta konstaterande, en avgörande roll, då deras roll är att bemöta kvinnorna med stöd, hjälp och skydd. Socialtjänsten definieras ha en avgörande roll för att de utsatta kvinnorna och barnen ska kunna gå vidare i sin liv. Länsstyrelsen i Västra Götaland uttrycker att kommunerna måste bedriva ett arbete

med att bekämpa mäns våld mot kvinnor och att arbetet måste bedrivas utifrån en tydlig målinriktning och utifrån politiska direktiv (Rapport:2004:60). Ytterligare nämns det att ”[f]rågan måste förankras bland politiker samt på lednings- och chefsnivå och integreras i myndighetens organisation. Risken är annars att frågan blir avhängig av enskilda personers personliga engagemang”. För att ett aktivt kvinnofridsarbete ska bedrivas och lyftas fram, så kan det härmed finnas en syn på att det behövs en stark person inom kommunen som kan påverka och ge inflytande över den förda politiken och i genomförandeprocessen. En person med en stark röst och en förmåga att kunna förändra åsikter, engagera och påverka resterande inblandade inom kommunen. Frågan om denna person behöver vara en politiker, tjänsteman, eller närvaron av en ideellt driven person är varierande.

I samband med det föregående resonemanget, att våld mot kvinnor i nära relationer är fortfarande ett samhällsproblem som inte är tillräckligt uppmärksammat. Det har setts som ett litet social problem och våldsutsatta kvinnor och våldet i nära relationer har inte varit prioriterat och inte heller ett prioriterat ämne på den politiska dagordning. Fram tills 1995 genomfördes en världskonferens om kvinnor, där våldet mot kvinnor är ett område och ett stort problem som måste uppmärksammas. Under konferensen konstaterades det i att våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnar våld numera klassificeras som ett problem som inkräktar på de mänskliga rättigheterna samt ett folkhälsoproblem (WHO 2008a). Därför är det viktigt att definiera problemet och för att problemet med våldsutsatta kvinnor och våld i nära relationer ska bekämpas, krävs det ett samarbete mellan de samtliga förvaltningsnivåer och alla aktörer i samhället. Det har numera ställts ett högre krav på bättre samarbete mellan olika aktörer i samhället och samt på regional och lokal nivå ökat (who 2008 a och who 2002 b:1).

Avslutningsvis definierar länsstyrelsen att ”våld i nära relationer är ett samhälls- och jämställdhetsproblem som förorsakar de våldsutsatta och deras närstående stort lidande. Våldet innebär också konsekvenser för samhället genom omfattande kostnader för stat, landsting, kommun och arbetsgivare”(Rapport:2004:60). Med detta

som grund, ska jag härmed presentera kommunernas ökade ansvar utifrån socialtjänstlagen.

1.3 Kommuners ansvar utifrån socialtjänstlagen

11§ ”Till socialnämndens uppgifter hör att verka för att den som utsatt för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden skall särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden skall också särskilt beakta alla barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd av hjälp” (2007:225 Socialtjänstlagen). Detta är en lagändring i socialtjänstlagen, detta i syfte att tydliggöra kommunernas skyldighet till att ta hand om de våldsutsatta kvinnorna och barn. Lagändringen innebär istället för kommunen *bör* till *skall* ansvara över de utsatta kvinnorna. Kommunerna har utifrån socialtjänstlagen fått ett ökat ansvar att tillgodose de utsatta kvinnorna med det stöd och hjälp som de behöver.

Socialnämnden är den myndighet som ska utföra de hjälpinsatser, socialnämnden utförande skap resulteras i att de måste besitta med lämplig utbildning, kunskap, kompetens och erfarenhet. Vilka insatser som kommuner ger och bidrar med och utifrån vilka nivåer kan här fortfarande vara olika och skilja sig från kommun till kommun. En skillnad som kan finnas inom kommunernas kvinnofridsarbete är kommunens handlingsplan, kommunerna har själva ansvar över framställningen av handlingsplanen. Handlingsplanen kan innehålla vilka åtgärder kommunens ska åtgärda och vilka insatser som ska ges till de våldsutsatta kvinnorna, regering konstaterar att ”[k]ommunala handlingsplaner om våld mot kvinnor har länge förts fram som ett effektivt redskap för arbetet [...] kommunal handlingsplan kan vara ett bra redskap i arbetet med våldsutsatta kvinnor, men det är ingen garanti för en väl fungerande verksamhet” (Regeringen:10). Handlingsplanerna blir härmed ett sätt att se på hur kommuner arbetar med kvinnofrid, vilka åtgärder och insatser en kommun använder sig av. De insatser som brukar nämnas är *skyddat boende, ekonomiskt bistånd, kontakter med kvinnojourer, samt råd- och stödsamtal*. Ett ekonomiskt bistånd från kommunerna brukar vara den vanligaste insatsen för våldsutsatta kvinnor

från kommunens sida. Men den ekonomiska situationen brukar också vara den biten som möter mest motstånd, det finns ”flera frivilligorganisationer [som] framhåller generellt att det finns en bristande flexibilitet hos socialtjänsten och att man styrs allt för mycket av strikta budgetramar i det ekonomiska biståndet för våldsutsatta kvinnor”(regeringen:11). Med detta konstaterade så finns det en generell syn på att kommuners kvinnofridsarbete möter ekonomiska hinder och att handlingsutrymmet kan ses begränsas av en stram budget. Det finns också en annat verktyg som kommunen kan använda sig av förutom handlingsplanen som precis nämndes och det är kommuners möjlighet att samverka med närliggande kvinnojouren. Det påpekas utifrån regerings utredning att ”[e]n del kommuner menar att den lokala kvinnojouren utgör det främsta verktyget för att leva upp till ansvaret att ge våldsutsatta kvinnor stöd och hjälp.” (regeringen:11). Kommuners samverkan med kvinnojouren är en intressant del och syn på hur kommunerna lever upp till det ökade ansvaret eller inte. Kommuners relation till kvinnojouren och synen på kvinnojurens arbete i förhållande till socialstyrelsens arbete är något jag kommer försöka ta fasta på i min studie, men också synen på om kvinnojurena utgör kommunerna kvinnofridsarbete i större mån än kommunerna själva. Men för att utgå från socialtjänstlagens lagändring, så har socialtjänsten det centrala ansvaret över de utsatta kvinnorna och att våld i nära relationer definieras som ett socialt problem.

Kommuners ansvar som välfärdsproducent och relation till våldsproblematiken. Så finns det ett ökat krav ”i lagförslaget har dock tillägget i SoL som blev till 8aparagraf ändrats från att kommunerna bör ansvara för utsatta kvinnor till att de skall ansvara för dem. Ändringen i SoL är således inte tvingande för kommunerna. Med andra ord är det upp till varje enskild kommun att avgöra om stödet till misshandlade kvinnor behövs stärkas. Man kan säga att kvinnor som grupp förlorade kampen om vad de har rätt att kräva i form av välfärd från kommunerna” (Holmberg:1999:21). Denna utgångspunkt ska jag ta fasta på i min uppsats, då det är här jag finner min inspirationskälla och där jag grunda mina argument utifrån i koppling till de valda teorierna.

1.4 Tidigare uppsats

Jämställdhetens pris, en studie om hur och varför det kommunala bidraget till kvinnojourer varierar mellan olika kommuner.

Jag kommer här presentera kort min tidigare kandidat uppsats, detta med anledning av det var utifrån denna uppsats, som intresse väckts upp, för att vilja genomföra en ytterligare studie. Presentationen av kandidat uppsatsen, anser jag har en relevans, i samband med att det kan ge en förståelse till varför jag har valt anamma en kvalitativ studie inom likartat område. I den föregående studien, var det övergripande problemet, att det kommunala bidraget till kvinnojourerna varierar från kommun till kommun och frågeställning, vilka bakomliggande faktorer som påverkar bidragsandelen inom kommunerna. Trots det faktum att kvinnomisshandel och allmän jämställdhets politik, borde vara prioriterade angelägenheter för alla kommuner. Hur kan det komma sig att det kommunala bidraget och stödet varierar mellan olika kvinnojourer och kommuner, samtidigt som när regeringen prioriterar frågan om ökad jämställdhet och poängterar kvinnojourernas verksamhet som ett viktigt komplement till den kommunala verksamheten. Det övergripande syftet med uppsatsen för därmed att bringa klarhet i *hur* bidraget varierar och *varför* olika kommuner ger olika mycket bidrag till kvinnojourer, då det fanns ett inslag av att går stick i stäv mot regeringens önskan om ett ökat samarbete mellan kommuner och kvinnojourer och det faktum att kvinnojourer utgör ett ovärderligt komplement till den kommunala verksamheten. Studien genomfördes utifrån en kvantitativ fallstudie, där samtliga kommuner i Sverige fick möjligheten att besvara våra frågor, per mail, detta för att kunna få en heltäckande bild av hur och varför det kommunala bidraget varierade. Den insamlade datan, tillsammans med befintlig data, analyserades för att utröna eventuella samband mellan variablerna, detta för att ge svar på de uppställda frågeställningarna. Resultatet från studien, var bland annat, att det fanns ett signifikant positivt samband mellan variablerna, kvinnorepresentation i kommunfullmäktige och bidragsandelen till kvinnojourerna. sambandet var förvisso svagt, men kunde ändå till vis mån stärka en av de uppställda hypoteserna, om att en hög representation av kvinnor inom kommunalpolitiken kan leda till en hög förekomst av kvinnojourer. Det är dock viktigt att inse att detta positiva samband är helt tillförlitligt, eftersom det finns fler

andra aspekter och förutsättningar, som kan påverka förekomsten av kvinnojourer i kommunerna.

Med hänsyn till att ha genomfört denna tidigare studie, har det här givits upphov till andra intressanta aspekter kring kommunernas kvinnofridsarbete. Jag vill angripa problematiken igen, i förhållande till kommunernas ökade ansvar, men istället för att samla in kvantitativ data, genom mått och siffror, som vill jag här anamma en kvalitativ studie. Där jag får, bland annat, möjligheten att återvända till resonemanget gällande förekomsten och betydelsen av kvinnorepresentation i kommunerna och ta del av andra aspekter som kan påverka kvinnofridsarbetet och förekomsten av kvinnojourer.

1.5 Syfte

Syftet med undersökningen är att undersöka två kommuners kvinnofridsarbete, utifrån implementeringsagenternas syn på kommunens kvinnofridsarbete, hur implementeringen genomförs, vilken betydelse tjänstemännen har, hur ansvarsfördelningen ser ut i implementeringen och vilken betydelse har könsrepresentation. Syftet med denna studie är att försöka bringa klarhet i hur två kommuner inom Västra Götalands region arbetar med kvinnofridsarbetet och hur kommunerna förhåller sig till kvinnojourernas kunskap och kompetens. Mitt övergripande mål med denna studie att finna en förståelse till implementeringsprocessen och i ljuset av denna undersökning få en insikt i vilka faktorer som har haft störst betydelse, utifrån informanternas/ implementeringsagenternas syn på arbetet.

Syftet är inte att få en generell bild av hur kommuner i Sverige arbetar, utan syftet är att jämföra två kommuner utifrån de genomförda intervjuerna (Kvale:1997:67).

1.6 Frågeställning

Vilka faktorer påverkar på kvinnofridsarbetet inom kommunen?

Detta är studiens övergripande frågeställning och är utgångspunkt i denna studie, kan till synes som en väldigt bred frågeställning, men jag har valt denna aspekt för att på så vis inte begränsa studien. Med anledning av att jag vill i studien vara uppmärksam och ge möjlighet till att se vilka faktorer som kan påverka de få kommunernas kvinnofridsarbete. Eftersom jag har valt en kvalitativ studie, så kommer jag ställa frågor till informanterna gällande hur kommunerna arbetar med kvinnofrid, det är frågor som är öppna och breda, detta har jag valt eftersom jag vill ge informanterna möjlighet att svara på frågorna och ge en bred bild av kommunens arbete.

Intervjuerna kommer utgå främst vilken syn informanterna har på kvinnofridsarbetet. Faktorer som jag tror kan ha en påverkan på kvinnofridsarbetet, är faktorer som faller inom ramen för den valda teorin som jag kommer presentera här nedan. Faktorer som jag även ska hoppas på stämma in utifrån intervjumaterialet. Intervjufrågorna är till viss mån uppställda utifrån vissa berörda frågor, detta för att se hur informanterna ställer sig till dessa faktorer. Jag är medveten om att vissa faktorer och frågorna som är kopplat till dessa, kan resultera till rena åsikter utifrån informanterna mer än rena fakta. Men jag anser att detta ändå har en relevans i min studie, för jag tror att implementering av kvinnofridsarbetet och beslutsfattandet innefattar en del åsikter och värderingar. Därmed blir det här också intressant att se om dessa åsikter och värderingar kan avseglas utifrån och inom vissa ansvarområden inom kvinnofridsarbete, positioner som de valda informanterna besitter. (Bryman: 2008:363). Avslutningsvis finns det en relevans i att studera faktorer, eftersom faktorer kan genererar kunskap och en ökad förståelse till hur implementering genomförs i kommunerna (Winter:2003:24).

1.7 Faktorer jag ska utgå ifrån (se bilaga tabell 1)

För att återgå till min frågeställning, vilka faktorer påverkar kvinnofridsarbetet inom kommunen? Så finns här uppställda teorier kopplat till kvinnofridsarbetet, jag har teorier om att institutionens, organisationens uppbyggnad har en betydelse för kvinnofridsarbetet, jag tror att detta kan vara en faktor som kan påverka lika väl positivt som negativt, kommunens kvinnofridsarbete. Detta med anledning av att kommunen kan ses som organisation och dessutom finns det inom kommunen olika

nivåer och sektorer som har sin organisationsstruktur. Mer om vilken betydelse institutioner och organisationer innehar och i relationen till kommunens verksamhet kommer mer ingående presenteras i teori avsnittet och även i analysdelen, då teorin kommer appliceras till intervjumaterialet.

Andra faktorer jag kan ha en stark påverkan på kvinnofridsarbete är tjänstemännen, tjänstemännen innehar ett allt starkare inflytande i politiken och implementeringen inom kommunerna, tjänstemännen befinner sig inom dessa organisationer och sektorer. Tjänstemannarollens värderingar och åsikter kan därmed avspeglas vissa politiska ärenden och hur ett arbete ska bedrivas. Att det därmed är viktigt med både en insyn i organisationernas verksamhet och genomförandeprocess, men också viktigt att se vilken inverkan tjänstemännen inom dessa organisationer kan förfoga över. Mer om tjänstemännens inflytande och påverkan i implementeringsprocessen och i den förda politiken kommer redovisas ytterligare och detta i också i koppling till intervjumaterialet.

För att sedan återkoppla till vikten av organisationers och institutioners utseende och struktur, med inslag av tjänstemännens inflytande. Så finns här också en annan viktig aspekt att ta hänsyn till, det är gällande representation av både kön och åsikter. Är det viktigt att inom det politiska rummet där beslut fattas och inom organisationen och tjänstemannarollen viktigt med att en avspegling av det kvinnliga könet, för att på så vis få ett lyckat kvinnofridsarbete. Är könets representation inom kommunstyrelsen och tjänstemännen en viktig faktor för att kvinnofridsarbete ska kunna uppnå de önskade målen och överhuvudtaget prioriteras.

Dessa nämnda faktorer tror jag kan ha en påverkan i implementeringen av kvinnofridsarbetet, men jag uppmärksammas av att frågeställning kan ses som bred och att faktorerna kan avsegla en del åsikter. Men jag tycker ändå det är relevant att ha dessa faktorer med i studien och i analysen. Bakomliggande faktorer som kan ge en förklaring och insyn i hur två kommuner arbetar med kvinnofridsarbetet och om arbetet kan skilja sig mellan kommunerna genom att det är olika inflytelserika personer i kvinnofridsarbetet (Winter:2003:20ff). Mer vilken betydelse dessa faktorer

kan inneha i beslutsprocessen och i genomförandeprocessen kommer jag gå in på senare i studien.

2. Tidigare forskning och teoretiska perspektiv

Jag ska härnedan presentera tidigare forskning, fakta utifrån olika rapporter och uppsatser. Jag presenterar fakta som har väckt mitt intresse och som är relevant för uppsatsen.

2.1 Tidigare forskning

Kvinnofridsarbetet inom kommunerna är ett arbete som går i viss mån inom ramen för jämställdhetsarbete och i med detta faktum så är det även viktigt att se att det finns någon form av jämställdhetstanke även inom kommunen, mellan politiker och tjänstemän. Detta på grund av att det viktigt att dessa två parter kan samverka och arbeta tillsammans för att på så vis möjliggöra implementeringsprocessen och inte stävja den. (Holmberg:2010:67)

Vidare uppmärksammas det att kommuner får ett allt mer ökat krav från regeringen och länsstyrelsen gällande jämställdhetsproblematik och kvinnofridspolitik, ett ökat ansvar hos kommunerna att både förebygga våld i nära relationer, men också ansvaret av att ta hand om de kvinnor som har blivit utsatta. Våld i nära relationer har som sagt setts som ett problem i de svenska hemmen som staten inte ska lägga sig i, men i och med att det numera har uppmärksammat och anses var ett samhällsproblem. Ett samhällsproblem som kan beskrivas genom en rådande ojämlikhet i de svenska hemmen, där kvinnor inte anses ha samma rättigheter som mannen. Där männen i många fall visar sin maktposition genom kränkningar, hot och slag. Så har det resulterats i att denna problematik anses vara en fråga om välfärd, där Sverige som välfärdsstat ska arbeta med denna problematik och vara en prioriterad fråga på den politiska dagordningen och ett problem som ska synliggöras och bli tillgodosett med de värd fördelningar och resurser som finns. Att det tidigare har funnits en rådande ojämlikhet i Sveriges välfärd gällande klassrelationer, ojämlikheter mellan olika

klasser i samhället, så börjar nu dagens välfärdsforskning fokusera sig mer på den rådande ojämlikheten gällande könsrelationer. Könsrelationer som kan anses vara ålderdomligt, då det kan tyckas vara passé och inte borde vara ett problem längre, följaktligen finns det fortfarande en betydelse av denna ojämlikhet mellan könen, dessa könsrelationer behövs återigen lyftas upp och ett rådande problem. En konflikt mellan könsrelationen uppmärksammas dels på välfärdsstatens politiska dagordning, där grupper sociala beteende kan ge en makt styrka. (Holmberg15ff). För att våldsproblematiken ska förebyggas och lyfta fram som ett politiskt problem, så ansvarar välfärdsstaten med att motverka våldet. I samband med den våldsproblematik som existerar, så finns det en diskussion kring statens arbete med att motverka våldet mot gruppen kvinnor, det finns en kritisk vinkel av det hela insatsarbetet genom att gruppen kvinnor prioriteras, när det finns andra grupper som blir utsatta för våld. Hur ska våldsdynamiken från männen tolkas, synen på den våldsutövande mannen och hans beteende. Gruppen män och deras våldsutövande mot gruppen kvinnor, kan beskrivas som mäns strävan efter makt och kontroll i privatlivet. (roks:2009:18).

Samtidigt nämner Roks att det tidigare fanns en förväntan hos kommunerna att samverka med landets kvinnojourer, det med anledningen av främst jourernas kunskap och kompetens som de förfogade över. Samverkan med jourer skulle innebära för kommunerna ett kunskapsutbyte, där jourerna skulle bidra till att utveckla kommunernas förståelse till våldsproblematiken och hur omhändertagandet av kvinnorna fungerade. Detta var i samband med den socialdemokratiska regeringen 2005, där de beslutades i att bevilja kvinnojourns verksamheten ett antal miljoner kronor, detta för att utveckla jourernas förmåga att omhänderta våldsutsatta kvinnor. ”Kvinnojourerna beskrev som jämbördiga parter med kommunerna. De själva väljer om de ville ansöka om medel hos länsstyrelsen på egen hand eller tillsammans med kommunen” (Roks:2009:19). Det fanns under denna period en vision om att de ideella jourerna skulle inneha en självhändighet gentemot kommunerna.

2.2 Teoretiska perspektiv

Jag kommer i detta stycke presentera lite allmänt om implementeringsforskningen och vad som definieras med implementering och olika karaktärsdrag inom implementering. Detta med anledning av att implementering är ett övergående tema i studien, jag kommer dock inte fokusera och använda mig av de centrala och viktiga begrepp inom implementering, utan det kommer ske en mer övergripande syn kring hur implementeringen av kvinnofrid inom kommunerna. Implementering är därmed viktigt att ha i åtanke och grunda sig utifrån, eftersom det är i samband med denna process, det sker ett genomförande av ett beslut. De andra valda teorierna gällande, institutionell, tjänstemännens betydelse och representation och könsmakt anser jag kan ge en ingående och beskrivande bild av hur en implementering inom kommunerna kan skilja sig åt. Jag hoppas på att teorierna tillsammans kan ge en ökad förståelse och insyn i hur kvinnofridsarbetet kan implementeras i kommunerna och vilka faktorer som kan påverka arbetet. Det kan tillsynes ses som en väldigt bred teoridel, med många teorier, men jag anser att teorierna beskriver varandra och kan ses en trätt. Den övergripande teorin är implementeringsteori, den kan beskriva och förklara implementeringsprocessen, men den förklarar inte ingående varför en implementering genomförs olika, därmed anser jag att institutionell teori är nödvändigt. Eftersom den ger en ökad förståelse hur och varför institutioner implementerar annorlunda och på vilka grunder. Vidare kan teorin om tjänstemännen ge en förståelse till de individer och implementeringsagenter som verkar inom dessa institutioner. Här kan representations teori vara viktigt, för att ytterligare kunna beskriva dessa tjänstemäns handling och agerande.

2.3 Implementeringsforskning

Implementeringsforskning är en komplex forskning, i samband med att det finns många skilda teorier som försöker förklara tillvägagångssätten för att uppnå en lyckad implementering (Hill:2007:183). Generellt benämns implementering som ett genomförande, verkställande av ett politiskt beslut genom berörda aktörer. Genom

konstaterandet att implementering är ett verktyg för att genomföra och verkställa politiska beslut, resulteras detta också i betydelsen av de beslut som fattas av politikerna är välkonstruerade. Det ligger därmed ett viktigt ansvar hos politikerna, eftersom utformningen av beslut härmed kan avgöra genomförandet och säkerställandet av att implementeringen blir i enighet med policyn (Winter:2006:152).

Implementering kan beskrivas som en process där den berörda policyn ska omsättas i handling och resultat. ”framgångsrik implementering beror på de band som förenar olika organisationer och avdelningar på den lokala nivån.[...] en åtgärd är beroende av ett antal länkar i en implementeringskedja”(Hill:2007:184). Detta är en teori som beskriver en lyckad implementering, där teorin poängterar att, samtidigt som det är betydande att inom denna implementeringskedja finns en acceptans och förståelse till implementeringen, åtgärden är beroende av att det finns en samverkan mellan dessa olika i länkar i implementeringskedjan. Uppkommer det vissa brister inom kedjan och mellan de berörda aktörerna, bidrar detta till att implementeringen av beslutet inte uppnår det förväntade resultatet och blir därmed inte i enighet med policyn. Men detta är en bara en syn på en lyckad implementering.

Den vanligaste beskrivningen av implementeringsprocessen är att betrakta den ur två synvinklar, två olika visioner på en framgångsrik implementering, utifrån två olika tillvägagångssätt. Två olika sätta att betrakta implementeringsprocessen, är utifrån top-down och bottom-up implementering(Hill:2007:180). Bottom-up förklaras enklast med att vara en motsatt till top-down. Det är här inte den klassiska hierarkiska styrningskedjan, som ses vara mest vanlig, utan här läggs det mest fokus i vikten av de nätverk som närbyråkraterna befinner sig i, där gror policyområdet som sedan införlivas i politiken (Sannerstedt:2001:24f).

Här nedan ska jag presentera de olika modellerna, hur de används och problematik som kan uppstå gällande implementeringsprocessen. Genom att se till dessa modeller så kan det skapa en förståelse till skillnader som kan uppstå, exempelvis mellan två olika kommuner. Det kan eventuellt ge en förklaring till varför två kommuner väljer

att implementera en policy på följande sätt och varför de kan skilja sig i resultatet. Dessa två modeller kan till synes ses, som att vara vaga, då är bara en liten del av den implementeringsteori som existerar.

Top-down betraktar implementeringsprocessen utifrån två olika processer. I den ena processen formuleras först själva problemsituationen, synen och bilden av hur problemet ser ut och hur politikerna och förvaltningen skall gå till väga för att angripa och lösa problemet. Uppfattningen och formuleringen av problemet kan avgöra också valet av metoder och medel för att angripa problemet. Denna process brukar benämnas som formuleringsprocessen. Den andra processen, kan karaktäriseras som en mer strikt genomförandeprocess, tillskillnad från den föregående formuleringsprocessen, utifrån uppfattning och formulering. Så beskriver den administrativa genomförandeprocessen, det redan formulerade beslutet genomförandet, utifrån de avsatta resurserna i genomförandeprocessen i förvaltningen. Den administrativa genomförandeprocessen beskriver också hur utformningen av den effektiva styrningskedjan har gått till väga i den berörda organisationen (Sannerstedt:2001:20ff). Top-down betraktar och förklarar implementeringsprocessen, genom att beslut fattas uppifrån och ned och beslutet och implementeringen följer en tydlig och uppritad styrningskedja, även benämns som en klassisk hierarkisk styrningskedja. Men denna kedja kräver vissa förutsättningar som jag ska presentera mer härnedan. Genomförandet av en top-down implementering, uttrycks vara en komplicerad process. Detta med anledning av att beslutet och genomförandet framställs och bör följa en tydlig styrningskedja. För att kunna fastställa om genomförandeprocessen sker i enighet med top-down formuleringen, så finns det bland annat en uppställning kriterier som måste uppfyllas. Paul Sabatier presenterar tre rekvisit inom perspektivet top-down på implementeringsprocessen. Kan ge en överblick i hur en välfungerande genomförandeprocess ska se ut för att nå bästa resultat i ett top-down perspektiv enligt Sabatier:

Det första rekvisitet definieras som, ”dedikerade och talangfulla implementeringsagenter”. Vid det här skedet av implementering krävs det inte bara

kunskap och skicklighet i den berörda yrkesrollen, utan också ett positivt ställningstagande. Att den policy som ska implementeras har ett positivt klang, att de som ska implementera har en positiv bild och mottager en förändring. Det är viktigt med en positiv inställning, eftersom de så kallade implementeringsagenter som har en central roll i implementering även innehar en handlingsfrihet. Förverkligar beslut utifrån det handlingsutrymmet de besitter. Här definieras därmed ett motstånd kring uppställningen av en uppstyld styrningsmodell, där det finns risk till att styrningsmodell är för begränsad till att uppnå uppsatta mål, istället för att anpassa styrningen till verkligheten. Eftersom denna rekvisitet uppmanar till att inte följa en strikt styrningskedja (Shumavon:Hibbeln:1986:8f). Så finns därmed en större betydelse av ett ökat handlingsutrymme, där handlingsutrymmet beskrivs utifrån två sidor, handlingsutrymmet kan både stödja och hjälpa i implementeringsprocessen. Ena sidan är handlingsutrymmet absolut nödvändigt för att implementeringsprocessen ska genomföras, en förutsättning. Men kanske också ses som ett hot för själva policy genomförandet. Hotet i genomförandet kan då uppstå vid handlingsfriheten när den uppnår en max punkt, när handlingsfriheten inte längre är optimal. Det kan uppstå komplexitet gällande politiken, för mycket handlingsutrymme kan bidra till politiken inte har någon positiv dynamik med beslutet, kan bli kontrovers med för lite handlingsfrihet. (Shumavon:Hibbeln:1986:8f). Sammanfattningsvis så riktas fokus inom detta rekvisit på att istället låta anställda inom organisationen integrera med organisationskulturen, via värderingar, normer och intressen., istället för att direkt styra de anställda inom organisationen.

Den andra definieras som, ”stöd bland intressegrupper och styrande”(Sabatier:1986):

Implementeringsprocessen kan ses som en process som är lång och invecklad.

Implementeringsprocessen kan ses som invecklad och komplex, i och med att en lyckad implementering kräver ett positivt ställningstagande och befrämjas i alla implementeringsfaser, inkluderat i detta, alla berörda nivåer. Inom alla plan i implementeringsfaserna är därmed viktigt att de berörda organisationerna är verksamma för en lyckad implementering, det är därmed viktigt att inte bara de berörda ansvariga cheferna, utan på alla plan i genomförandeprocessen förverkligas.

För att en genomförandeprocess ska lyckas, så krävs det en acceptans från intressegrupper, berörda församlingar som verkställer och lagstiftar, dessa i samklang bidrar ytterligare till framgångsrik implementeringsprocess (Sabatier:1986:25).

Det tredje synsättet definieras med ”samhällsekonomiska förändringar”(Sabatier: 1998). En kort genomgång av förutsättningarna har nu presenterats. Men dessa förutsättningarna ses mest utifrån ledarens/chefens och de övriga politiska aktörernas stöd för det aktuella beslutet. Men dessa förutsättningar omnämner mest de berörda inom organisationen i genomförandeprocessen, men det tredje rekvisiten tar här fasta på det samhälleliga planet. För en välfungerande implementeringsprocess så krävs det medhåll från vederbörande i organisationen och en stark ledare, men oavsett hur implementering går till inom organisationen så blir processen minst lika mycket berörd/påverkat av det samhälleliga stödet. En framgångsrik implementeringsprocess kräver ett ”samspel” med de samhällsekonomiska förändringarna. En implementeringsprocess berörs både negativt och positivt av de förändringar som kan uppstå gällande den samhälleliga situationen och förändringen. En framgångsrik implementeringsprocess kan få allvarliga konsekvenser vid genomförandet om det sker en aktuell förändring (Sabatier:1998:25f). **(Presenteras i bilaga tabell 4, i koppling till resultatet).**

Dessa tre rekvisits uträner att top-down perspektivet innehåller många viktiga aktörer, så som implementeringsagenter, politiker, intressegrupper. Dessa aktörer är viktiga komponenter i genomförandeprocessen och nödvändiga för att uppnå en framgångsrik implementering. En klassisk implementeringskedja är beroende av stöd inom varje nivå, för det aktuella beslutet.

I kontrast till den föregående modellen, uppifrånperspektivet (top-down), med den klassiska hierarkiska styrningskedjan, så kommer här nedan en modell som just kritiserar denna klassiska styrningskedja. Kritiken riktas främst till den hierarkiska kedjan på grund av att den inte tar hänsyn till andra aktörer som befinner sig i genomförandeprocessen. Dessa aktörer som top-down åsidosätter, enligt bottom-up

teoretiker, är nyckelaktörer. Dessa nyckelaktörer lyfts istället fram i denna bottom-up modell och nämns som avgörande, avgörande i genomförandeprocessen i positiv bemärkelse. Istället för att fokusera på det fattade beslutet ner i den hierarkiska styrningskedjan, så riktas fokus här åt en annan väg. Här etableras fokus på en helt annan nivå, centraliseras till det aktuella policyområdet. Att här istället se till de implementeringsstrukturer som förverkligar de aktuella förändringar ska krävs inom detta område. Inom det aktuella policyområdet, så sker det en sammansättning av privata och offentliga institutioner, sammansättningen är i den rena form implementeringsstrukturer. Inom dessa implementeringsstrukturer, finns en möjlighet för nyckelaktörerna att tolka policyproblemet och utifrån hur de tolkar policyproblemet så avgöra detta också hur de sedan angriper problemet. Implementeringsprocessen tar härmed hänsyn och ger plats för omtolkning av policyproblemet, trots det faktum att det inte resulteras i att tolkning går stick å stäv med innehållet från det formella beslutet(Sabatier:1986:26). Ett annat likartat strategisätt, gentemot alternativ till bottom-up, är begreppet närbyråkrater. För att benämnas som en närbyråkrat, är det en offentliganställd och har en direkt kontakt med medborgarna i sin yrkesroll, sker en decentralisation i den förda politiken. Vilken med detta innebär att närbyråkraterna tillhanda har handlingsfrihet som möjliggör att de har en större möjlighet till att påverka den förda politiken och istället för att denna påverkan sker hierarkisk, så har de förmågan att påverka underifrån(Lipsky:1980:4ff).

Implementeringsprocessen är inte skyddat från politiska värderingar och åsikter, utan en implementeringsprocess är ständigt påverkade av de berörda implementeringsaktörernas värderingar, åsikter och det berörda ämnet handlingsmönstret och av de förändringar som ständigt kan ske och uppstå i samhället. För att uppnå top-down modellens vision, av en framgångsrik genomförandeprocess, så konstateras det som sagt att hela processen kräver stöd och rätt inställning från alla plan och är en process som är ”känslig” och beroende av ett samspel mellan dessa plan. Det aktuella beslutet av det aktuella problemet och implementering av policyn kräver stöd från de implementerande agenterna(Winter: 2003:208). Dessa agenter kan vara politiker, intressegrupper och inom alla

samhällsplaner, samhället i stort. Detta är som sagt en vision frambringat från top-down modellen, men om den är praktiskt genomförbar är något som jag lämnar här.

Utifrån de uppställda modellerna som jag har presenterat, finns det en gemensam vision om en framgångsrik implementering, så finns det alltid en baksida. Dessa två modeller är alldeles för begränsade och har inte möjlighet till att rymma hela genomförandeprocessen och tar inte hänsyn till alla steg i en genomförandeprocess av en förändring. Vilken av dessa modeller som kan anses vara mer realistisk eller inte, finns det diskussioner kring. Och så också kan det inte finnas något enkelt svar på detta, men faktum är att en modell är mer begränsad än den andra. För att erhålla en realistisk bild och bra avspeglingsmodell, så krävs det här en modell som kan ta hänsyn till tillämplighet av förändringar i det aktuella policyområdet, att betrakta implementeringsprocessen ur ett top-down perspektiv utmärker sig vara en enkel förklaringsmodell och kritik riktas mot hur väl modellen verkligen avspeglar verkligheten. Förklaringsmodellen kan beskrivas vara för snäv och kan inte hantera förändringar och beteenden i organisationen, i samma mån som bottom-up. Bottom-up kan beskrivas vara mer realistisk, eftersom nyckelaktörerna agerar mer utefter förändringar som sker i det aktuella policyområdet, med anledning av de har större tolkningsmöjligheter och handlingsutrymme (Winter:2003:207ff)(Hill:2009:185).

2.4 Institutionell teori

Jag har valt att använda mig av institutionell teori i min teoretiska analysmodell. Organisationer påverkas i sin omgivning, denna påverkan kan vara utifrån andra berörda organisationer. Denna påverkan kan vara i form av att organisationer kommer att följa regler, såväl formella som informella regler. Detta handlande som organisationer infinner sig i och hur organisationer utvecklas och förändras i relationen hur de påverkas av andra organisationer är något institutionell teori belyser(Hill:2009:97f). Det finns därmed en syn på att organisationers förmåga och handlande kan ses som ett rationellt verktyg. Verktyg för att uppnå uppsatta och

önskvärda mål, vägen dit för att uppnå det önskade målet är genom beslut och förändringar. Organisationen fattar och genomför beslut som innebär förändringar inom organisationen, detta för att uppnå det önskvärda resultatet. Institutionell teori har en lång historia och brett angreppssätt, men teorin återupplivades till en början av March och Olsens verk *Rediscovering institutions*. Institutionell teori härleds till sociologin, där behandlar teorin det mänskliga handlandet och hur individer påverkas av normer, värden och maktstrukturer i samhället. Denna påverkan på institutioner kan beskrivas genom att se till de rådande samhällsliga strukturerna, dessa samhällsliga strukturer innefattar normer och värden (Hill:2009:69ff). Detta resulteras i att institutioner påverkas av dessa normer av värden i deras strukturella handlingsätt och individernas agerande inom dessa institutioner. Hur dessa institutioner handlingsätt kan påverka och skapa politik är genom att se till den institutionella betydelsen i policyprocessen utformning. Institutionell teori anses ha ett brett angreppssätt, i och med, att teorin kan ge ökade förklaringar till varför politik blir den blir. Det finns förklaringar som kan beskriva politikens utformning och en viktig förklaring och erkännande som institutionell teori nämnder är följande. Det är viktigt att se att politiken och beslutsfattandet, medvetet eller omedvetet, påverkas av de rådande maktstrukturerna i samhället. Dessa maktstrukturer som individen därmed får förhålla sig till, oavsett om det är medvetet eller omedvetet, skapar en politik som inte bara avspeglar individernas egenintresse. Individen utgör en central och viktig roll i politikens slutliga utformning, individens påverkan på politiken måste därmed vara vaksam över den rådande maktstrukturerna och normer som råder. Att det kan ha betydande och avgörande roll i en förändringsprocess och i utformning i beslutsfattandet kring att införliva denna förändring(Hill:2009:100). Att föra en politiskfråga som kan redan ha motstånd i en organisation med normer och maktstrukturer, kan därmed bemöta ytterligare motstånd kring individernas åsikter och värderingar som genomsyrar organisationen. institutionell teori förespråkar hur viktigt det är att försöka förstå sig på varför politik blir som den blir, genom att studera den komplexa policyprocessen. För att få en inblick i hur policyprocessen utformas, så är det viktigt att här se utifrån den institutionella sammanhanget och inom vilka ramar som beslut fattas. Denna infallsvinkel i policyprocessen är viktigt i

den mån att existerande institutioner är väldigt komplext och innefattar också att det kommer vara svårt att bedöma hur policyprocessen kommer utformas. Genom att istället tolka institutionens beslutsfattande och inom vilka ramar de fattar sina beslut, så skapar detta att man till viss mån tolkar spelreglerna för policyprocessen. (Hill: 2009:69ff :75). I samband med en policyprocess så leder oftast dessa processer till förändringar. Institutionell teori har svårt att förklara dessa förändringar, förändringar som kan ske i en tvingade process inom institutionerna, teorin fokuserar på att se i vilka möjliga situationer detta kan inträffa och beskrivning av vilka riktlinjer som kan bidra till denna förändring. Fastlagda värden och normer cirkulerar i samhället och dessa kan ses som påverkningsfaktorer som påverkar individen i olika valsituationer, därför blir det därmed intressant att se och förstå policyprocessen utifrån den kontext den befinner sig. Institutionell teori här med intressant i kontexten av kvinnofrid i det sammanhanget att det innebär förändringar, förändringar inom institutioner och organisationer. Teorin försöker ge en förklaring till hur förändringarna sker och finns fokus på möjliga situationer där institutioner tvingas till förändring och dessa riktningar.

Institutionell teori utgår ifrån betydelsen av institutioners betydelse för den politiska utvecklingen, institutionerna påverkar policyutformningen genom institutionernas/ institutionella särdrag. De institutionaliserade normerna kan förklaras genom analysbegrepp lämplighetslogiken och genom kausal mekanism (Lindvert:2002:31). Genom dessa analysbegrepp kan man lättare förstå och se på institutioner som samhällsliga konstruktioner som medför strukturella handlingsätt och konventioner. Individer påverkas i deras samhällsval inte bara från de traditionellt sociala och ekonomiska förhållanden utan teoretiker hävdar också att individen påverkas av grundläggande värden och normer. Eftersom dessa faktorer påverkar hur vi väljer så måste dessa faktorer lyftas fram i studien/analysen av policyprocessen.

I de rationella beslutsmodellerna så är det inte bara viktigt att se till de individuella val som resulteras i dessa beslutsmodeller, utan det är viktigare att se djupare till varför individen gör dessa individuella val. Institutionell teori kan här inte se till de

eventuella maktstrukturer och normer som kan påverka dessa val, dessa fastlagda maktstrukturer som det finns en risk att inte institutionell teori tar hänsyn till. här blir det därmed viktigt att inte bara se till de individuella val, för dessa val kan grund och botten påverkas av normer och maktstrukturer inom institutionen och organisationen. Därmed får de rationella beslutsmodellerna en helt annan innebörd och det blir härmed viktigt att inom beslutsmodellerna uppmärksamma de maktstrukturer och normer som kan påverka de individuella valen och det kan resulteras att det blir svårare att genomföra rationella beslutsmodeller som ska innebära förändringar inom en organisation, om dessa så kallade individuella val ständigt påverkas av en rådande maktstruktur.

Inom Institutionell teori finns en viktig del hur institutioner allt mer efterliknar varandra, denna form av utveckling inom institutionell teori kallas för ismorfism. Ismorfism förklarar hur institutioner allt mer efterliknar varandra för att skaffa sig legitimitet och utveckla sina formella strukturer. Denna anpassning till att efterlikna varandra bidrar till att de lättare kan ge en större framgång och överleva som institution och ge legitimitet i den omgivande institutionerna. Organisationerna kan därmed tillsammans bli starkare och inneha mer inflytande, det blir också lättare att överföra kunskap mellan varandra och arbetsmetoder. Det kan bli effektivare i den mån att de inte uppstår, i lika stor mån, svårigheter med att genomföra beslut och hantera likartade problemsituationer. Det kan också innebära att dessa organisationer kan ta lärdom av varandra och känna relation till varandra, med att genomföra transaktioner och rekrytera person mellan de olika organisationerna. Ismorfism förespråkar, en lättare kunskapsöverföring mellan organisationerna och de jobbar nu tillsammans med kvinnofridsarbetet, men på olika nivåer. Detta har enligt informanterna bidragit till effektivare jobb, då det finns en kännedom inom de olika arbetsområdena kring våldsproblematiken och kan båda känneteckna våldet dynamik(Zetterquist:2009)

Att definiera vad en institution är inte helt enkelt, inte ens inom teorin. Detta med anledning av att begreppet institution används i många olika sammanhang och

användningsområden. Men det finns en förklaring till att institutioner växer fram utifrån individers ”konstruktion av deras sociala verklighet” (Zetterquist:2009:08). Teorin lyfter fram att utifrån individers strävan att tillgodose deras basala och sofistikerade behov i ett samspel med andra individer så uppkommer institutioner. Men detta är bara en av många definitioner på hur en institution skapas och bildas, begreppet på institution inom teorin är mång definierad. Men det finns en grundsyn i förståelsen kring institution och det är genom att se utifrån den historiska processen där institutionen produceras. Grundtanken handlar om de mänskliga handlandet, hur individer strävar om att uppnå deras behov och detta innefattar förutbestämda mönster för individers handlande. (Zetterquist:2009:14ff). Zetterquist definierar den institutionella omgivningen som ett samspel mellan individers fria vilja och institutioner. ”Människor väljer inte själva fritt vilka institutioner, procedurer eller lagliga normer de ska följa” och därmed finns det ingen klar bild på i vilken omfattning individernas möjlighet att medvetet utveckla och påverka institutioner. (zetterquist:2009:21)

Teori har en intressant syn på vilken effekt en implementering kan medföra och i relation till organisationer. Vilken effekt ett program, en policy kan frambringa genom att istället för att genomföra programmet, policyn i en organisation, så blir effekten av att inkludera fler organisationer som implementerar programmet, policyn genererar till att programmet blir mer institutionaliserad och resulteras i att bli en ”central del i rationell organisationsstruktur.” Och vidare leder detta till att ”ju mer institutionaliserat något var, desto snabbare anpassade organisationerna till det samma”(Zetterquist:2009:77). Detta för vidare i resonemanget att en implementering kan få en större genomslagskraft om det finns en större acceptans och en gemensam syn om programmet och policyn, att inom institutionalisera programmet så kan detta också ge en förståelse för programmets innehåll. I om det, finns en gemensam förståelse inom organisationer då kan detta ge konsekvenser till att en innovation kan ge upphov till motstånd. I samband med detta resonemang så innefattar staten rollen som starkare organisation som kan påverka andra svagare organisationer under sig genom att formella och informella krav.

För att återgå till de förändringar som institutionell teori försöker greppa och förstå och dess vägar till förändring. Så finns det här en koppling mellan att skapa legitimitet är genom att anpassa organisationen till omgivningen. Å andra sidan finns det även de institutioner som skapar legitimitet genom att istället manipulera omgivningen. (Zetterquist:2009:88&106). ”Även om organisationerna försöker förändra sin formella struktur, sin organisationskultur, sina mål, program eller uppdrag hela tiden så kommer dessa att vid en viss tidpunkt i struktureringen av fältet inte längre vara nya, utan så pass spridda och normativt sanktionerade att de snarare bidrar med legitimitet än effektivitet. Genom att studera isomorfa förändringar som görs, borde man kunna förutse vilka organisationsfält som kommer att bli mest homogena i struktur, process och beteende.”(Zetterquist:2009:83ff).

2.5 Tjänstemännens betydelse och inflytande

Det finns en generell bild om tjänstemän och det är att politiker kommer och går, men tjänstemän består. Det faktum att tjänstemän har ett inflytande i politiken. Men det som inte är lika självklart är i vilken mån de har inflytande och inom vilka politik områden. Sen finns det alltid en diskussion i hur mycket inflytande och allt är relativt. Tjänstemäns inflytande på politiken och implementering i förhållande till den hierarki som råder inom kommunen. Hur förhåller sig tjänstemän och politiker till varandra och hur stort handlingsutrymme har tjänstemännen i förhållande till den kunskap de besitter. Vad som i denna uppsats är intressant är att se vilken påverkan tjänstemän har implementeringsprocessen och policyprocessen gällande kvinnofridspolitiken. Samt relationen mellan politiker och tjänstemän, lika viktigt att ha en god samverkan mellan de olika nivåerna, så är det viktigt med könsrepresentation. Har tjänstemän större påverkan på politiken genom sin könsrepresentation och på vilket sätt förhåller sig dessa könsrepresentationer till

teorin om makt. Könsmakten inom de agerande tjänstemännen inom jämställdhetsarbetet och kvinnofridspolitiken.(Hysing:Olsson:2012:122f).

Tjänstemännens generella maktresurser och dess möjlighet att påverka beslutsprocessen. Tjänstemäns inflytande över beslutsprocessen påvisas ytterligare genom antagandet att "tjänstemän genom sitt ansvar för de demokratiska fattade beslutens genomförande kan påverka vilken politik som faktiskt förs" vidare nämns det att tjänstemännen "dessutom medverkar då dessa beslut tillkommer kan de påverka politikens innehåll också i denna del av policyprocessen"(Bengtsson: 2011:16). I relation till detta så finns det en ganska klar bild i att tjänstemän har inflytande i olika skeden av policyprocessen. Men trots detta faktum, så finns det en osäkerhet i hur könsmaktsordningen ser ut inom denna tjänstemannarollerna och tillhörigheten. Trots det faktum att tjänstemän har inflytande, så finns det ingen klar bild i om detta inflytande påverkas av könstillhörighet och makt. Teorier om tjänstemännens roll och inflytande, ska sättas i relation till den förda kvinnofridsarbetet inom kommunerna. "Tjänstemän med inflytande har en politisk och betydelsefull relation i demokratin eftersom detta inflytande innebär en möjlighet att påverka de demokratiska beslutens utformning och politikens innehåll"(Bengtsson: 2011:17). De offentliga tjänstemännens politiska roll och deras möjligheter att påverka i genomförandeprocessen är beroende av hur tjänstemännen ianspråkar sina möjligheter att påverka och av hur dessa möjligheter uppstår och regleras. Att tjänstemän kan påverka den förda politiken resulteras ännu mer hur viktigt det är att dessa tjänstemän kan representera hela folket och samhället. Och inte bara vissa sårntressen. Att de politiska rummen inte bara representeras av ett visst politiskt intresse och inte heller av bara ett kön(Hysing:Olsson:2012:122ff).Att inneha inflytande, betyder även att det finns en möjlighet att kunna påverka den förda politiken och ger en betydelsefull roll inom politiken och i ett demokratiskt syfte. Tjänstemännen innehar också en stor maktposition tack vare den kunskap de besitter, kunskap i många fall bidrar till en ökad makt. Framförallt kan detta påvisas extra inom politiken, då politiken intar många beslut och frågor, där det måste finnas en bred kunskap och förståelse. Samt att det inom det politiska rummet finns deltagande och representation. Detta genererar att tjänstemän har en annan form av maktrelation i

anknytning till politiker. Samtidigt finns det en annan sida av hur mycket inflytande och makt tjänstemännen besitter, så finns det än då länge lite forskning i kunskapen om tjänstemännens inflytande (Bengtsson:2011:18). Bristande forskning gällande tjänstemännens inflytande. "Däremot är den forskning som finns till stora delar inriktade på att mäta vilka maktresurser tjänstemännen har eller hur omfattande tjänstemännens makt är i enskilda beslutsprocessen eller i jämförelse med andra aktörer"(Bengtsson:2011:18).

I analysen kan det därför vara intressant att se hur tjänstemännen har förhållit sig till implementeringsprocessen och hur definieras deras roll i beslutsprocessen. Hur tjänstemännen utövar sina maktresurser. Samt hur politiker uppfattar tjänstemännens roll i beslutsprocessen och deras uppfattning om tjänstemännens inflytande inom kvinnofridspolitiken. Viktigt att ta hänsyn till maktbegreppets egenskaper, hur övar tjänstemän och politiker makt, se till maktens dynamiska karaktär. Tjänstemän har inflytande, men hur utövas detta inflytande och hur regleras det? inflytande ska ses som en kapacitet, kapacitet som kan variera till formen och omfattning. Beskriva och analysera hur kommunala tjänstemän utövar inflytande respektive hur deras inflytande regleras i maktrelationen tjänstemän-politiker. Hur ser tjänstemännens agendamakt, beslutsmakt och tanke makt. Hur formas tjänstemännens potentiella inflytande? (Bengtsson:2011:19)(Hysing:Olsson:2012:123).

För en lyckad implementering och beslutsprocess så är det viktigt med en samverkan på alla plan, så väl som upp ifrån och ned, som ned ifrån och upp. En lyckad implementering av policy kräver acceptans på alla nivåer och en samverkan, dessutom krävs det ett utrymme för tolkning och initiativtagande. För att ytterligare påvisa detta så är det viktigt att det sker en kunskapsutbyte. Samtidigt som det är viktigt att återigen koppla detta till könsrepresentation och teorin om närvarons politik. "Samspelet mellan tjänstemän och politiker har betydelse för huruvida och hur tjänstemännen kan omsätta sin potentiella inflytande i faktisk maktutövning"(Bengtsson:2011:20). Det är inte alltid lätt att definiera vad makt är

och vilken betydelse det, detta på grund av makt har olika betydelser och måste sättas i relation till något för att vara mer greppbart. Maktbegreppet anses var komplext, detta resulteras i påtagliga svårigheter att såväl använda det i ren form (Hysing:Olsson:2012:124).

2.6 Representations teori och könsnakt

Jag kommer härnedan introducera teorier kring betydelsen av representation inom kommunen och organisationer. Dessa teorier kring vikten av representation är också förankrade till könsnakt. Med detta kommer det föras olika resonemang kring vilken betydelse kön kan inneha i beslutsfattandet och i genomförandeprocessen. Detta val av teorier är med anledning av att jag tror att de kan ha en betydelse för studien och kan bidra till att besvara studiens frågeställning. Jag anser att teorier kring representationsteori och könsnakt har en betydelse inom kvinnofridsområdet och kan beskriva varför kommuner arbetar på vissa sätt och även kan beskriva och ge en ökad förståelse till varför tjänstemän prioriterar vissa frågor och har olika mycket inflytande. Jag kommer mestadels grunda teorin utifrån de verksamma politiker och tjänstemännen inom kommunen. Eftersom studien kommer applicera empirin till följande teorier om implementering, institutioner och tjänstemäns inflytande, så anser jag härmed att teorier om representation och könsnakt smalnar ner teorin, eftersom jag anser att denna teori kan frambringa en förståelse till varför implementeringen ser ut som den gör, varför organisationer hanterar förändringsarbetet på olika sätt och varför tjänstemän infinner sig på olika sätt inom organisationen och förvaltningen.

Det finns många olika teorier kring betydelsen av representation, representation i form av kön och åsikter. Betydelsen av att representera resten av ett samhälle eller att representera en grupp. Att det finns en tillhörighet känsla och gemenskap. Det finns teorier som närvaropolitik och teori om representativ demokrati, som förespråkar bland annat, att kvinnor kan bästa representera kvinnors intressen och situation bäst och även tvärtom att män representerar sig själva bäst. Värdet av tillhörighet och

representation på den politiska marknaden är viktigt och eftersom det är där politiker och tjänstemän ska skapa en politik som har till syfte att representera folket och samhället i stort. Men trots detta faktum så är männen de som är överrepresenterade inom de politiska arenorna. För att ytterligare påpeka vikten av könsrepresentation i politiken och i kommunen, så konstateras det att män har den högsta andel i de politiska församlingarna, de politiska församlingarna där det sker en värdefördelning, i den beslutsprocessen som exempelvis berör budgetprocessen. Och kvinnor är på så vis mer representerade längre ner i hierarkin, där förvaltar de resurser som har beslutats i den högre nivån, i de politiska arenorna där männen är överrepresenterade. (Holmberg:1999:12)

Vicki Johansson påvisar ytterligare vilka konsekvenser som kan frambringas i och med att gruppen män är överrepresenterade, teori om att det inte finns ett objektiva intresse hos män att upprätthålla den könsojämlikhet som råder, det finns inget egen intresse hos gruppen män att medverka till att minska den könsojämlikhet. Johansson påpekar att ”mäns individuella och kollektiva handlingar syftar därför inte till att realisera jämställdhet utan att till att bevara ojämlikheten”(Johansson:2001:13). I samband med denna tillsynes skarpa åsikt, så väcks det därför ytterligare ett intresse över betydelsen av könstillhörighet i koppling till den könsrelationen har en koppling till maktrelationer. För att inte låta detta argument hänga i luften så kommer jag här nedan stödja detta argument/åsikt ytterligare genom att koppla på ytterligare några teorier kring könstillhörighet, makt och maktstrukturer. Detta med anledning av att det är teorier som jag tror har en stor påverkan på kvinnofridspolicy och implementeringsprocessen. Jag vill med hjälp av dessa teorier även knyta an till hur dessa ståndpunkter kan göras sig synliga i relationen mellan tjänstemän och politiker. För att ytterligare påvisa betydelsen av hur en rådande ojämlikhet i kommunerna kan avspeglar deras arbete är det faktum att ”existerar ojämlikhet mellan män och kvinnor är att kampen om herraväldet och kontrollen över egendom utgör basen för all ojämlikhet mellan män och kvinnor eller mellan sociala klasser” (Holmberg:1999:s. 33). Att denna relation mellan män och kvinnor kan generera denna maktordning är än så länge inte självklar, men det finns resonemang som försöker beskriva denna relation, resonemang om att relationen skapas i samband med männens strävan av en

ökad kontroll och ökad ägande av resurser. Därmed att männen har ett större intresse av att tillvarata sina egna intressen (Holmberg:1999:33ff och s.60).

För att ytterligare påvisa teorins ståndpunkt, gällande könstillhörigheten betydelse inom politiken och i beslutsprocessen, är att se till de förutsättningar som könstillhörigheten kan skapa, då det konstateras att könstillhörigheten och representationen har en påverkan på politiken i och med att män och kvinnor tillvarata sina könsspecifika intressen. Därför anser jag att denna tes kan vara extra intressant att se om det finns ett exempel på det inom de valda kommunerna, om det finns en tydlig bild i hur tjänstemän arbetar i gällande kvinnofrid, tjänstemännens inflytande och institutioners karaktärsdrag, om det kan avspeglas i deras könstillhörighet och om det iså fall avspeglas i de könsspecifika intressen, för i och med detta konstaterade så kan kvinnofridspolitiken ytterst ses till kvinnornas intresse, då denna politik endast tillgodoser kvinnornas situation och ställningstagande.

Kan jag i min analys påvisa att denna teori stämmer, eller iallafall kan se en tendens av att det är framförallt kvinnor som arbetar med kvinnofrid och är de som lyfter fram frågan på den politiska dagordningen. Men också om det finns något inslag av detta i relationen mellan tjänstemän och politiker, om det kan råda någon könsmaktsordning, ”Ett sätt att närmare undersöka om könsmaktsordningens styrka får någon betydelse för könsrelationerna på den politiska nivån är att se i vilken utsträckning kvinnor är politiskt aktiva i olika könsmaktsordningar”(Holmberg:1999:70). I samband med detta så kommer det även vara relevant att se kvinnors deltagande inom det offentligt politiska rummet gällande kvinnofridsarbetet och i implementeringen, om det kan finnas någon skillnad mellan kommunerna gällande könsrepresentationen och hur väl de kan representera folket. Det är viktigt med en representation, men lika viktigt är det hur dessa kvinnor kan komma till tals i det politiska rummet. Det är viktigt med en representation, men denna representation säger väldigt lite om hur arbetet går till.

Gruppen kvinnors förmåga att kunna utöva inflytande över den politiska dagordningen är något som jag anser vara intressant i gällande implementeringsprocessen och i teorin om vikten av närvarons politik och könsmakt. (Holmberg:1999:71). Även om det här konstateras att det är viktigt med ett kvinnligt deltagande och representation, så är det lika viktigt att se andra sidan av det hela. Med

detta menar jag, finns det alltid en vilja hos kvinnor att vilja delta i det politiska rummet, det kan vara så att det inte ens finns ett samhällsligt intresse, frågan är om det ens finns något intresse av att vilja delta och ta plats i den politiska sfären. Denna tanke kan även gälla tjänstemännens vilja att delta, därför är det viktigt att se till detta faktum, eftersom det är viktigt att inte utesluta tanken om att kvinnor inte har möjlighet utan de snarare inte vill. (Holmberg:1999:73ff).

I stället för att rikta fokus bara på vilka fördelar det finns med det kvinnliga könet och kvinnors som grupp, vid könsrepresentation. Så ska här riktas fokus vad ökad representation kan ge för fördel för samhället, en ökad representation av de båda könen kan bidra till mer effektiv politik och beslutsprocess, detta på grund av man kan här ta vara på könets olikheter och frambringa de dessa olikheter och komplettera de med varandra, det kan generera ett samhälle som kan tillvarata på könets likheter och olikheter gällande preferenser, värderingar, åsikter och livserfarenhet. Det kan skapa fördelar för båda könen och inte bara könsmaktordningen. Genom detta synsätt, skapas det en mer jämställd verklighet, med ett bredare spektra. Ur ett feministiskt angreppssätt så kan detta resonemang kring att ”kön och könsrelationer själva väljer eller känner sig tvingade att förhålla sig till egenskaper ur ett könsperspektiv stärker, oavsett deras intentioner, förställningen om egenskapers betydelse för könsrelationer” (Holmberg:2003:121). Viktigt i samhället med sociala gruppstillhörigheter, samhället är konstruerat på ett sätt att människor har en strävan om att känna en gruppstillhörighet, en social gruppstillhörighet som människan kan känna samhörighet till och en grupp som delar värderingar och åsikter. Social gruppstillhörighet finns inom alla samhällsgrupper, det finns samhällsklasser som känner samhörighet till varandra och så även inom könen. Män ses som ett kön som har en önskan om att känna en tillhörighet till en grupp, där de kan identifiera sig med andra män och utifrån deras beteendemönster och handlingar så kan de skapa en gruppdynamik som kan generera sin egna grupps maktställning. Föreställning kring männens förmåga till bilda nätverk, tillsammans med gruppen män och kan på vis utvidga gruppen män och på så vis öka deras maktposition. Tillsammans i detta

nätverk kan de tillsammans stödja varandra och få större genomslagskraft i de specifika frågor som de förespråkar. Män anses därför vara ett kön som har ett kollektivt tänkande och ser varje möjlighet att antingen individuellt eller kollektivt skydda och lyfta fram varandra. Johansson konstaterar att det finns en föreställning om att ”framförallt använder sig män sina maktpositioner för att hindra kvinnor från att få tillträde till dessa och för att lyfta upp andra män till sin egna nivå” (Johansson: 2001:123ff).

3. Tillvägagångssätt

3.1 Metod

För att uppfylla studiens syfte och för att kunna besvara min frågeställning. Kommer jag anamma forskningsmetoden, personliga intervjuer. Studien kommer grunda sig på en kvalitativ metod, genomföra en kvalitativ studie och i samband med denna valda metod så kommer jag samla in empiri med hjälp av intervjuer, informanter från två valda kommuner. I samband med kvalitativ studie så finns det därmed en viktig tonvikt i informanternas svar, eftersom det är utifrån informanternas svar som jag kommer tolka och applicera till min valda teori. Men det är lika viktigt att, inom kvalitativ studie och intervjuerna att jag som forskare, ses som ett viktigt redskap i forsknings metoden och genomförandet. Studiens intervjufrågor utgör en viktig grund till uppsatsen och i insamlandet av data och tolkandet av den insamlade data (Kvale: 1997:70)(Bryman:2008:437). Upplägget av uppsatsen är först en presentation och beskrivningen av tidigare forskning inom kvinnofridsarbetet. Sedan en presentation av intervjumaterialet, för att sedan analysera och applicera materialet till de valda teorierna. Och slutligen ska jag sedan sammanställa resultatet från materialet och resultatet från analysen. Detta ska resultera till en ökad förståelse till vilka faktorer som har påverkat kommunernas kvinnofridsarbete och vilken betydelse dessa faktorer har i kvinnofridsarbetet. Jag vill med denna studie kunna identifiera nyckelpersoner och identifiera vilka faktorer som har positiv eller negativ inverkan på implementeringsprocessen av kvinnofridspolicy. Att härmed kunna tillföra något till

kvinnofrisforskningen och jämställdhetsdebatten (Hellevik:1977:26)(Esaiasson: 2007:260).

3.2 Intervjuer

I inledningen av studien, hade jag kontakt med personer som är kunniga inom arbetet av kvinnofrid, hade kontakt över telefon och mail med utredare från Roks, till en början skedde en daglig kontakt med två kvinnor inom Roks, i avsikt att frambringa kunskap och insyn i kvinnofridsområdet och deras syn på min studie. Vilken infallsvinkel studien skulle inrätta och viktiga delar att ta hänsyn till i studiens syfte och inom kommunernas kvinnofridsarbete. Ansågs i början av studien att kvinnofridsarbetet är fortfarande ett nytt begrepp och kan betraktas som svårgripbart, därför ansåg jag att det var viktigt att diskutera mitt uppsatsupplägg med någon kunnig på området. Jag ville på ett eller annat sätt få ett godkännande från behöriga personer på området, att jag kunde genomföra denna studie och vad som kan vara viktigt att tänka på i genomförande och i intervjuerna. I studiens upplägg och valet av informanter genomfördes tillsammans med personer som är verksamma inom kommunen.

Jag har valt i denna studie att utgå främst utifrån ett antal intervjuer. Jag har valt att förhålla mig till ett semistrukturerat intervjuupplägg, detta innebär att jag utgått från en intervjuguide vid varje intervjutillfälle, men för att inte begränsa intervjusamtalet och insamling av material, har jag samtidigt förhållit mig öppen, detta innebär att jag har under intervjusamtalet haft möjlighet till att ställa spontana följdfrågor vid behov(Bryman:2008:206). Detta upplägg ansåg jag var nödvändig, utifrån studiens syfte, eftersom detta bidrar till att intervjusamtalet öppnar upp möjligheten till att alstra fram nya aspekter och bidrar till att informanten får utrymme till att bidra och lägga till ytterligare information. Informanten kan därmed få möjlighet till att utveckla sina resonemang, samtidigt som jag har haft möjligheten till att få ta det av en djupare insamling, med utrymme för nya infallsvinklar och belysningar som jag inte hade räknat med. Det finns också ett resonemang, till att detta upplägg kan bidra

till att informanten upplever intervjusituationen mer öppen och spontan, där informanten har möjlighet till att utveckla sina resonemang. Det är i min studie väldigt viktigt att informanten kan känna sig bekväm och avslappnad, eftersom det finns en risk att frågornas karaktär upplevs känslig, eftersom syftet med studien är att utgå från informanternas syn och åsikter på kvinnofridsarbetet (Bryman:2008:437).

Valet av semistrukturerad intervjuupplägg, är främst i anledning av det valda ämnet studien anammar, kvinnofrid. Kvinnofrid är ämne som väcker många känslor och åsikter, främst i anledning av att det införlivas till, våld mot kvinnor. Samtidigt som kvinnofridsfrågan kan lätt förankras till en politisk fråga, feministisk politik. Synen på hur kvinnofridsarbetet ska hanteras och hur våldsproblematiken ska förebyggas, är därmed spridda. Samtidigt är det viktigt att se att kvinnofridsarbetet är förhållandevis rätt så nytt, i anknytning till kommunen, med anledning av det var först 2007, som socialtjänstlagen ändrade kravet, från bör till skall. Att kommunen skall nu ansvara över alla utsatta kvinnor. detta förda resonemang är därmed av betydelse av ta hänsyn till i intervjusamtalen, detta med anledning av att jag kommer intervju personer som befinner sig i kommunen och arbetar med kvinnofridsarbetet. Därför är det viktigt att inte döma en kommun innan, utan ha ett objektiva synsätt som tillåter undersökningen till att finna skillnader och likheter mellan dessa kommuner. ”Vid undersökning av skillnader mellan grupper är det lämpligast att standardisera frågornas formulering och ordningsföljd” (Kvale:1997:94). Jag vill studera kommunernas kvinnofridsarbete, utifrån informanternas syn och åsikter kring arbetet. Ett semistrukturerat intervjuupplägg, tillskillnad från ett mer strikt intervjuupplägg, kan bidra till att alstra fram tjänstemännen, sektorchefen, politikernas syn på kvinnofridsarbetet. Studien grundar sig på deras syn på arbetet som bedrivs och vilka faktorer som kan påverka arbetet, studien bygger på den förutsättningen att informanterna har utrymme och möjlighet till att utveckla och föra ett resonemang. Möjligheten till att kunna studera mer på djupet, istället för utgå från kommunens handlingsplaner, som därmed kan endast ge en överblick (Kvale:1997) (Bryman: 2008:362).

3.3 Syftet med intervjuerna.

Jag har valt att använda mig av intervjumaterialet i min studien, med anledningen av att jag vill endast utgå från personer inom kommunen, som kommer i kontakt med kvinnofridsarbetet. Målet med intervjuerna är att få en bild av hur två kommuner arbetar med kvinnofrid, men främst synen utifrån tjänstemän, politiker på deras möjlighet att påverka och bedriva arbetet. Utifrån studiens uppställda faktorer, som jag tror kan ha påverkan på arbetet, ska jag applicera intervjumaterialet till uppsatta teorier. Jag vill utifrån intervjuerna synliggöra vilka faktorer som kan påverka kommunens arbete, men också faktorer som kan ge en inverkan på tjänstemännen. Fokus kommer ligga mycket på tjänstemännen i denna studie, detta med anledning av att de befinner sig i genomförandeprocessen och därmed förfogar över makt och inflytande. Tjänstemännens inflytelserika position kan beskrivas med följande ord, ”tjänstemän har ofta expertkunskap inom sitt sakfrågeområde och följer utvecklingen på området. Detta informations- och kunskapsövertag [...] ger tjänstemännen en central roll i hur problem och lösningar definieras och gestaltas”(Hysing:Olsson: 2012:122). Utifrån detta konstaterande, att tjänstemän innehar en central och viktig roll, är det därför intressant i denna studie och studera om de själva upplever att de förfogar över detta inflytande, dessutom hur andra upplever deras inflytande och vilken effekt har det gett på kvinnofridsarbetet inom kommunen. Men för att inte låta intervjumaterialet hänga löst, så kommer materialet analyseras utifrån de valda teorierna. Teorier som alla innehar samma röda tråd, gällande implementering och förändringsarbete, intervjumaterialet ska tillsammans med uppställda faktorer och teorier tillföra en illustration av vilka faktorer som kan påverka kvinnofridsarbetet i kommunerna (Esaiasson:2007:220).

3.4 Utformning av intervjuguide

Som jag nämnde ovan, genomfördes en kvalitativ studie utifrån semistrukturerade intervjuer, detta med anledning av att studien innehar olika teman utifrån olika uppställda faktorer, därför bär det med stor vikt att dessa teman och faktorer berörs vid intervjutillfället, det är vid detta tillfälle som benämning intervjuguide verkställs. Bryman antyder att denna form av intervjuguide, bidrar till att ”frågorna behöver inte

komma i samma ordning som i intervjuguiden. Frågor som inte ingår i denna kan också ställas, om intervjuaren anknyter till något som intervjupersonen sagt” (Bryman: 2008:415). Jag kommer presentera studiens intervjuguiden härnedan, guiden är strukturerad på följande sätt, att det är en lista över områden som jag vill att intervjun ska täcka. Frågeställningarna som är uppställda är utifrån de olika teman, faktorer som jag vill ska beröras i intervjusamtalet, eftersom jag är intresserad av respondenternas syn och uppfattning kring kvinnofridsarbetet som kommunen bedriver (Bryman:2008:418f). Den insamlade intervjumaterialet ska jag sedan presentera utifrån vilken position informanterna har förfogat över eller inte, i kvinnofridsarbetet inom kommunen. Informanterna har haft en likvärdig position mellan de båda berörda kommunerna och har ställt likartade frågor till varje informant och frågorna har varit konstruerade av mig själv och har haft till syfte att skapa en bild och förståelse över kommunens kvinnofridsarbete och ansvarområden. Utifrån intervjuerna och utifrån den valda teorin så hoppas jag här på att frambringa lite klarhet i kommunernas kvinnofridsarbete och i ljuset av detta se vilken påverkan tjänstemännen och kvinnorepresentationen har haft inom kommunerna. Om det finns likheter och olikheter mellan två likartade kommuner inom Västra Götalands region. Här presenterar jag några av de frågor som har ställts till informanterna.

- Vad arbetar du med?
- Vilka arbetsuppgifter har du?
- Hur arbetar kommunen med kvinnofridsarbetet?
- Hur kommer du i kontakt med kvinnofridsarbetet?
- Känner du att du kan vara med och påverka i kvinnofridsarbetet?
- Hur kommer du i kontakt med kvinnojouren?
- Hur är kommunens relation med kvinnojouren?
- Anser du att kommunen besitter tillräckligt med kunskaper gällande kvinnofrid och våldsproblematiken?
- Vilka brister kan ni se i kommunens arbete gällande kvinnofridsarbetet?

- Ser ni kvinnojouren som ett komplement till socialtjänsten eller som en förlängning av socialtjänstens arbete?
- Hur jobbar politikerna och tjänstemännen gällande kvinnofridsarbetet i kommunen?
- Hur ser ansvarsfördelningen ut?
- Vilket inflytande har tjänstemännen?

Dessa valda respondenter, har jag besökt på deras jobb och varje intervju hade ett likartat upplägg, men som jag nämnde tidigare, frågornas formulering varierade beroende på deras position. Intervjuerna tog cirka en till två timmar och allt spelades in på band. Genom att spela in varje intervju, bidrog detta till att det skapades både en bekväm miljö, men också en obekväm miljö för vissa informanter. Vissa informanter kände sig obekväma i situationen, med tanke på allt de sa spelades in och viss information vill de inte offentliggöras. Fördelen med att spela in intervjusamtalen, är att under intervjusamtalet kan jag som forskare fokusera på att ställa intervjufrågorna, men också möjligheten till att vara mer uppmärksam på kroppsspråk och beteenden vid vissa frågor (Bryman:2008:421f & 427f).

3.5 Insamling av material

I detta avsnitt ska jag presentera hur jag har gått tillväga i mitt urval av de valda kommunerna, samt valet av de informanter som jag har intervjuat och hur jag kom i kontakt med dem.

3.6 Urval av kommunerna och informanter

Med utgångspunkt i studiens syfte och frågeställning, så har jag valt att intervjua personer med olika befattningar, jag vill inte att studien endast ska grunda sig utifrån en enda position i kommunens kvinnofridsarbete. Syftet med studien är att studera vilka faktorer som kan påverka arbetet inom kommunen och intervjufrågorna är

anpassade dels efter dess faktorer. I samband med detta gjorde jag valet att kontakta personer med olika positioner för att få en övergripande bild av deras syn på arbetet och betydelsen av de uppställda faktorer. Eftersom mitt urval är utifrån att studera två kommuner, gjorde jag därmed valet att intervjua personer med liknade positioner inom båda kommunerna, detta för att kunna öka möjligheten till en bättre jämförelse. Valet av antal personer, genomfördes dels tillsammans med kommunen själva, de angav rekommendationer till vilka personer jag kunde kontakta. Jag försökte hela tiden utgå från resonemanget, hur många personer bör jag intervjua för att kunna besvara min forskningsfråga? Vilka personer är relevanta till forskningsfrågan? Och vilka tillför relevant information?(Bryman:2008:436). Tankegången gick angående om antalet intervjupersoner, bidrar fler personer till en ökad förståelse, eller kan ett fåtal personer ge en generell bild och tillräckligt med kunskap (Kvale:Brinkman: 2009:129). Jag upplevde att det var problematiskt att få tag på personer i kommunen, det uppstod vid flera tillfällen att jag blev i runt skickad bland olika tjänstemän inom kommunen och det var stundtals gånger då jag upplevde att de inte riktigt visste eller ville nämna någon person som kunde bidra med information jag behövde. Mitt urval för intervjuerna bestod till slut av tio personer, men att det sedan visade sig en person i respektive kommun, förfogade över två positioner. Vilket innebar att intervju med åtta personer, med hänsyn till att, två personer förfogade över två viktiga och relevanta positioner för studien.

De valda personerna infinner sig i olika positioner i kvinnofridsarbetet och ses som nyckelpersoner, en politiker från varje kommun, som båda dessutom är ordförande i respektive kvinnojour. Två stycken kvinnofridshandläggare från varje kommun, en sektorchef och en utredare. Syftet var att få kontakt med sektorchefen från kommun två också, men detta lyckades jag inte, fanns inget intresse, därmed fick jag kontakt med en utredare istället inom kommunen. Att urvalet består av personer med olika befattningar, istället för en och samma yrkeskategori, är av anledning av att de befinner sig olika nivåer av styrningskedjan och därmed förfogar över olika ansvarsområden. Dessa personer, anser jag, kan tillsammans frambringa en bild av hur de ser på kommunens kvinnofridsarbete, utifrån uppställda faktorer. Vill att informanterna, med olika kunskaper och erfarenheter, få möjlighet till att ge deras syn

på kommunens arbete och i ljuset av detta, eventuellt finna skillnader och likheter i kommunens arbeten och synen på arbetet kan ha en betydelse i vilken nivå de befinner sig i (Bryman:2008:350). Valet av kommuner grundade sig främst i att både dessa kommuner befinner sig inom samma region, Västra Götalandsregionen och är tillsynes lika och är kranskommuner till Göteborgs stad. Men också utifrån den tidigare kandidat uppsats insamling av data, där det framkom att båda kommunerna bidrar med 12 kr/invånare/år, till kommunens kvinnojour. Detta tycker jag är en intressant aspekt att utgå ifrån i samband med denna studie, eftersom det blir därmed intressant att se hur kommunerna införlivar kvinnofridsarbetet och deras syn på kvinnojourens verksamhet. Jag har valt att genomföra intervjuer med dessa två kommuner, samt studerat deras handlingsplan, i respektive kommun, gällande kvinnofridsarbetet, utifrån relevanta respondenter.

Jag är medveten om att studien kommer grunda sig på främst, åsikter och synen, på hur arbetet bedrivs. Att resultatet här kan riskeras i att grunda sig på individers egna åsikter, värderingar och preferenser. Men för att inte låta deras åsikter och syn på ansvar, inflytande, kunskap och kompetens, hänga i luften, så kommer jag därmed analysera deras åsikter utifrån teorier, detta för att kunna frambringa en förståelse och insyn i varför informanterna gör det resonemang de gör och om kommunens arbete går att förklaras utifrån de valda teorierna. Eftersom jag har gjort ett medvetet val, att bygga studien utifrån en bred frågeställning, gällande vilka faktorer påverkar kvinnofridsarbetet? Och därmed grundas frågeställning utifrån informanternas svar, så kan detta bidra till att uppsatsen riskerar att bli väldigt omfattande och innefatta olika infallsvinklar. Utifrån detta medvetna val, har jag följaktligen strukturerat upp allt material, utifrån följande faktorer och redovisat materialet även i analyschema och tabell. (se bilaga)

3.7 Kommunbeskrivning

3.8 Kommun ett

Denna valda kommun är belägen i Älvsborgsdalen av Västra Götalands län. Belägen öster om Göteborgs kommun och definieras som en kranskommun till Göteborgs

kommun. Utifrån kommunens egen hemsida, under kategorin omsorg och stöd benämns kommunens ansvar i våld i nära relationer, med ett erbjudande om rådgivande och stödjande samtal, hjälp till skyddat boende för denna utsatta och hjälp till stödsamtal barnen. Erbjuder hjälp, stöd och rådgivning med andra myndigheter. Men också stödsamtal till förövaren, i syfte att förändra och prata om att hantera konflikter och aggressioner. I koppling detta, presenteras viktiga telefonnummer, kontaktuppgifter till handläggarna, polis, kvinnojouren, kvinnofridslinjen och brottsofferjouren. Kommunen hänvisar också, på hemsidan, att kommunen samarbetar med kvinnojouren. Handlingsplanen våld i nära relationer finns inte publicerad och hänvisas inte ifrån kommunens hemsida. Kommunens invånare antal är 30 070 personer och beräknade kommunalskatten är 20,65 kronor

I kommunens kommunfullmäktige bildar Moderaterna, Folkpartiet, Centerpartiet och Kristendemokraterna en politisk majoritet, totalt 29 mandat av kommunfullmäktiges 51 mandat. Kommunen ger 12kr per invånare, varje förgående år, till kvinnojouren.

3.9 Kommun två

Den andra valda kommunen är belägen i Västra Götalands län och definieras också som en kranskommun till Göteborg. Utifrån kommunens egna hemsida erbjuder kommunen den utsatta en anonymitet, stöd och skydd. Kommunen presenterar på hemsidan stöd för personen som är utsatt för våld i nära relationer, män i kris och barn som bevittnat våld. Finns en separat introduktion till kvinnojourens verksamhet, men det framkommer inte att erbjudas stödsamtal, utan fokus på att erbjuda utsatta kvinnor som behöver omedelbart skydd.

Kommunen styrs av en borgerlig majoritet, de fyra allianspartierna har tillsammans 32 mandat av fullmäktiges 61 mandat. Kommunen ger 12kr per invånare, varje förgående år, till kvinnojouren.

3.10 Metodkritik

Under varje intervju med informanterna resulterades det att vissa frågor omformulerades och andra frågor tillades under själva intervjun. Jag märkte av att det var väldigt stor skillnad på vilka jag intervjuade, det fanns en viss variation i gällande hur lång tid varje intervju tog, samt att vissa intervjuer var mer bekväma än andra. Men också ett annat flöde, en stor skillnad låg framförallt mellan politikerna och kvinnofridshandläggarna. Politikerna var mer fri språkliga och tillkom med information och åsikter utanför de frågor som framfördes. Detta ansåg jag var en intressant aspekt och en lärdom i skillnaden mellan politiker och tjänstemän gällande intervjumetod och tjänstemännens, i förhållande till politikerna, var på ett eller annat sätt mer försiktiga med vad de svarade och hade inte samma fri språklig anda och tenderade inte heller med att överraska med specifika särintressen och åsikter (Bryman:2008:360ff). Med detta som bakgrund, så kände jag vissa fördelar och nackdelar med intervjuer, men också svårigheten med att vara objektiv. Vissa informanterna hade också vissa önskemål om att inte presentera viss information till andra aktörer och nivåer, detta skapar en situation för mig som författare och forskare att ta detta önskemål på största ansvar och har därmed gjort bedömningen utifrån informanternas önskemål och krav i resultat av att göra alla informanter anonyma och även berörda kommuner. Vissa saker i intervjumaterialet har jag också fått ta bort och till viss mån omformulera. Detta generat i vissa svårigheter i analysmaterialet och resultatdelen i och med att det en del av informationen har en stor relevans i min problemformulering och är intressant i analysen.

4. Analysmetoder

Eftersom syftet med studien är att se hur två kommuner arbetar med kvinnofridsarbetet, våld mot kvinnor i nära relationer och synen på vilka faktorer som kan påverka och skilja arbetet mellan kommunerna, har jag valt att intervju berörda personer i kommunen som kommer i kontakt med kvinnofridsarbetet och sedan för att studera deras syn och åsikter på arbetet, utifrån deras position i genomförandeprocessen, i relation till mina valda teorier. Jag har valt att använda mig av kvalitativ metod, med anledning av att jag vill studera mer på djupet av kvinnofridsarbetet, hur personerna inom kommunen uppfattar deras arbete och vilka

faktorer som kan påverka arbetet och inte bara nöja mig med att utgå från kommunens uppställda handlingsplaner. (Kvale:1997:67). Jag förhåller mig till ett abduktivt angreppssätt, som innebär att jag väljer att utgå från min insamlade empiri och i ljuset av denna empiri, kommer jag samtidigt använda mig av redan kända teorier, dessa teorier kan dels som ett verktyg, som jag tillsammans med faktorerna, strukturerar upp material med vid själva analysen. (Larsson:2005:87).

4.1 Kvalitativ tolkning av materialet

Materialet i denna studie består av de genomförda intervjuerna och informanternas svar, frågorna har konstruerats utifrån syftet med studien, att studera hur kommunerna arbetar med kvinnofridsarbetet i kommunen och hur är relationen mellan tjänstemän och politiker. Valet av kvalitativ forskning, resulteras i att studien kommer lägga en stor tyngd på intervjupersonernas egna uppfattningar och synsätt. Utifrån detta resonemang, så finns det utifrån kvalitativa intervjuer ett intresse av att rikta fokus mot den intervjuades ståndpunkt och åsikter, det finns också utifrån valet av semistrukturerad intervjumetod, en möjlighet till att låta intervjun röra sig i olika riktlinjer, detta är ytterst relevant i studien. Eftersom detta ökar möjligheterna till frambringa kunskap om vad intervjupersonen upplever vara relevant och viktigt i den föra kvinnofridsarbetet. Anledning av att jag har valt kvalitativa intervjuer, istället för kvantitativa intervjuer, är betydelsen av denna metod kan ge fylliga och detaljerad svar, som grundar sig på uppfattningar och synsätt (Bryman:2008:414f). Materialet från intervjuerna och kommunernas handlingsplan kommer vara den empirin jag kommer utgå ifrån i analysdelen. Eftersom min frågeställning är övergripande och syftar till att frambringa vilka faktorer som påverkar kvinnofridsarbetet i kommunerna, frågorna är konstruerade på så vis att jag vill ta reda på synen hos informanterna gällande kvinnofridsarbetet. Synen på hur de uppfattar kommunens kvinnofridsarbete och synen på tjänstemännens inflytande. Med detta som bakgrund så finns det här med ett medvetet val av att frågorna kommer innefatta informanternas åsikter och värderingar. Detta val anser jag är relevant i och med kommunen har en handlingsplan, men den säger bara hur kommunerna ska arbeta, men jag vill hur arbetet och kvinnofrid införlivas i kommunen och vilka faktorer som påverkar arbetet

4.2 Etiska överväganden

De etiska överväganden som uppkommit i studien är samtyckeskravet, vissa informanter som har deltagit i studien har haft både önskemål och krav på att en viss del av din information de har angivit inte ska nämnas i en ren form och därmed finns det i stöd av detta krav och önskemål en anledning till varför både kommunerna och informanterna är anonyma. Därför tar studien en etisk ståndpunkt och därmed pekar jag inte ut någon specifik kommun, utan det jag endast kommer nämna är att det är två kranskommuner inom Västra Götalands region. I samband med detta så resulterades det i också att det transkriberade och inspelade materialet ska endast användas till studiens analys och resultat, därefter fanns det ett krav på att kassera materialet. Ett annat etisk övervägande som blev påträffande under studiens gång, var ett besök på en kvinnojour. Jag fick därmed, i samband med intervjun, träffa kvinnor som bodde på juren och dessa kvinnor bor på juren på grund av sin svåra situation. Detta gjorde hela situationen väldigt berörande, detta på grund av att jag kom i kontakt med utsatta kvinnor (Bryman:2008:138f).

4.3 Validitet, Reliabilitet och generaliserbarhet

Dessa tre begrepp berör studiens kvalitet. Jag anser att studien mäter det den hade tänkt mäta, studiens syfte var att studera hur två kommuner arbetar med kvinnofrid, utifrån respondenternas syn, uppfattningar och åsikter kring arbetet. Eftersom studien grundar sig på intervjuer, så har det därmed varit extra viktigt att strukturera upp intervjufrågor som kunde bidra till att respondenten har möjlighet till att föra resonemang kring deras uppfattning och syn på hur de upplever arbetet, utifrån uppställda teman och faktorer. Oavsett om studiens material kan tillsynes vara väldigt omfattande, så har materialet fångat verkligheten utifrån respondenternas syn och uppfattning. Jag anser att studien uppnår en validitet, med anledning av att jag följer en gemensam struktur genom hela studien, där det därmed blir lättare för läsaren att följa mitt resonemang och förtydligar materialet i hjälp av tabeller och analyschema i

bilagorna (Bryman:2008:50f). Men jag har försökt förbättra validiteten, ett flertal gånger, genom att studera och läsa igenom materialet flera gånger. Och försökt analysera undersökningen med andra perspektiv för att alstra utrymme för eventuella tolkningar. Jag har försökt att förbättra validiteten också, med anledningen av att jag är insatt i forskningen sen tidigare och besitter en del åsikter kring kvinnofridsfrågan och därmed har det varit extra viktigt för mig att inta ett objektiva förhållningssätt genom hela studien, från att syfte, till empirinsamling, till att analysera och komma fram till ett resultat. Därför hade det varit önskvärt att genomföra denna studie tillsammans med någon, eftersom detta kan förbättra validiteten, genom att tillsammans hade kunnat strukturerat, analyserat och infunnit samma resultat. Men fördelen med att besitta tidigare kunskap kring ämnet, anser jag har också bidragit till att jag har varit mer uppmärksam och kritisk på helt annat sätt. Jag anser att detta har resulterat att jag föra en bredare resonemang och kan ha en betydelse i analysen. Reliabilitet innebär istället, att undersökningens resultat är pålitliga, utifrån detta resonemang, ska studien kunna upprepas av någon annan och resultatet skulle vara densamma. Jag hoppas att min studie uppnår en reliabilitet, genom att jag under hela studien har redogjort för mitt tillvägagångssätt. Att jag har redogjort vilka faktorer jag har utgått ifrån och betydelsen i förhållande till studien, samt att jag har redogjort för urvalet av kommunerna och respondenterna, samt bearbetning av materialet i båda ren text och utifrån analyschema och tabeller (Bryman:2008:49). Men eftersom min frågeställning är så pass omfattande och innehåller en bred kvalitativ tolkning utifrån materialet, i samband med valda teorier, så ser jag att det är troligt till att någon annan forskare skulle kunna komma fram till likartat resultat. Detta eftersom resultatet grundar sig utifrån en tolkande process, där forskare besitter olika uppfattningar och kunskaper. Generalisering syftar till en önskan om att resultatet från studien, ska ha en möjlighet till att ge allmän tillämpning åt en större population. Bryman nämner att, generalisering härmed kräver i regel ett slumpmässigt urval (Bryman:2008:199). Som tidigare har nämnts, så har jag inte gjort något slumpmässigt urval av varken kommunerna eller av respondenterna. Och detta resulteras i att, det inte är möjligt att generalisera utifrån min studie (Esaiasson m.fl.:2007:258).

4.4 Metodologiska reflektioner

Jag upplevde att det var väldigt svårt att få tag på personer, men också svårigheter att få tala med rätt person, det hände vid ett flertalgångar att jag blev hänvisad vidare.

Det hände vid ett flertalgångar att personen jag började tala med, återkom jag återigen till på slutet, med anledningarna att jag blev hänvisas en och två gånger, tills jag hamnade hos person ett igen. Jag har upplevt att många gånger vet inte personer om vem jag ska vända mig till och vem som arbetar med specifika kvinnofridsfrågor.

Personer som ibland nämndes, inneha insyn i kvinnofridsarbetet, ville eller inte kunde medverka på intervju och hänvisade mig istället till någon annan. Det har upplevts ett visst motstånd och tveksamhet, det har varit gällande, vad och hur ska du använda materialet, vilka ska ta del av materialet, hur jag förhåller mig till anonymitet och vissa kände obehag inför inspelningen. Som har nämnts tidigare, så fanns det också en del information som personerna inte ville skulle komma ut till andra inom kommunen. Åsikter gällande hur andra organisationer och personer bedriver arbetet, information som har en stor relevans i studien.

Med utgångspunkt i personer och kommunerna har bemött mig och rädslan och oron över vad jag ska göra med materialet, tyder på att kvinnofrid är ett känsligt område, som införlivar mycket åsikter, känslor och värderingar. Ett arbete som på ett eller annat sätt bemöter ett visst motstånd, i samband med det är den försiktiga syn på hur studien ska presentera kommunen och hur kommunens kvinnofridsarbete ska bedömas eller inte. Om jag skulle få möjlighet till att göra om min studie, då hade jag tyckt att det hade varit väldigt intressant att samla in empiri, utifrån *deltagande observation*. ”En metod som innebär att forskaren under en längre tidsperiod engagerar sig i en social miljö och observerar beteenden, lyssnar till vad som sägs i olika samtal” (Bryman:2008:647). Detta hade varit intressant med anledning av, att delta i samtalet mellan nyckelinformanterna i kvinnofridsarbetet, då hade jag fått en uppfattning av hur relationen mellan mina respondenter, ser ut i verkligheten.

5. Resultat och analys

5.1 Presentation av resultatet

Jag ska här nedan presentera en del av resultatet från intervjuerna, utifrån de båda valda kommunerna. En presentation av materialet, som ska underlätta och förebygga för den analysdelen som sedan ska genomföras.

(Se bilaga, tabell 1 & 2)

5.2 Kommun ett

Kommun ett har under senaste året genomfört en omstrukturering, vilket har inneburit en sammanslagning av två sektorer till, en och samma. Sektor vård och omsorg har centrala ansvaret över kvinnofridsarbetet.

Kommunen har ett samarbete med en kvinnojour, som är belägen utanför kommunen. En kvinnojour där all kvinnojour verksamhet bedrivs av ideellt driva kvinnor.

Kommunen bedriver ett kvinnofridsarbete, med två kvinnofridshandläggare som arbetar tillsammans, heltid, med att bemöta och bedriva stödsamtal till utsatta kvinnor. Kvinnofridshandläggarnas handlingsutrymme och resurser tillgodoser och beslutar sektorchefen i sektor vård och omsorg. Sektor vård och omsorg bedriver en samverkansgrupp tillsammans med polis, sjukvård, kvinnojour och de två kvinnofridshandläggarna.

5.3 Kommun två

Kommunen står nu inför en omstrukturering, en sammanslagning av sektor, för att bli en och samma sektor. Kommunen bedriver ett våld i nära relations arbete tillsammans med två socialsekreterare, som bedriver stödsamtal och ansvarar över de utsatta, tillsammans med fyra andra personer som är verksamma inom öppen vården, där de tillsammans med socialsekreterarna arbetar med våld i nära relationer, med de utsatta, barnen och förövarna. Kommunen samverkar med kvinnojouren, som är belägen i kommunen och bedrivs av socionomer. Det bedrivs i kommunen en utredning och kartläggning av kommunens våld i nära relations arbete, utredning som bedrivs på initiativtagandet av en familjerättssekreterare i kommunen och utredning syftar till att se över kommunens arbete och uppdatera handlingsplanen. Socialtjänsten bedriver

ingen samverkansgrupp tillsammans med polis och sjukvård, men det bedrivs ett familjeprojekt inom förvaltningen. Det är ett familjeprojekt där 18 personer är delaktiga och där socialsekreterarna är delaktiga.

5.4 Analys av resultatet

Jag ska i detta avsnitt presentera intervjumaterialet och applicera materialet till teorierna. Jag väljer även i detta avsnitt, strukturera upp materialet utifrån följande faktorer. Jag ska med hjälp av teorin, fastställa och analysera materialet, för att se om materialet kan beskrivas utifrån teorierna. Teorierna används härmed som förklaringsmodeller, genom att teorin kan hjälpa till att förklara varför informanterna resonerar som de gör och varför bedrivs inom kommunerna på följande sätt(Bryman: 2008) Hur implementeringsprocessen kan förklaras med hjälp utav teorier som, institutionell - representations teori, samt teorier om tjänstemännens inflytande. (Se bilaga 3)

Ansvar

Amnesty understryker våldsproblematiken och kommunerna ansvar, poängterar att våldsproblematiken måste upp den politiska dagordningen ännu mer och inte bara nämnas i socialnämnden, utan engagemang krävs inom fler nämnder i kommunen. Mäns våld mot kvinnor ska engagera alla nivåerna inom kommunen, upp på kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges bord, som en egen fråga och prioritering. Detta med anledning av att våldet måste ses som ett politiskt problem, ett omfattande problem som berör alla nivåer inom politiken och samhället, det är en fråga om jämställdhet, välfärd, hälsa och grundläggande mänskliga rättigheter. För att förändring ska ske så krävs det att alla nivåer inom kommunen arbetar tillsammans i beslutsprocessen, våldsproblematiken måste få legitimitet och på grund av att våldet anses som ett allvarligt samhällsproblem, så måste det därmed innebära politisk styrning och politiska handlingsplaner(amnesty:8).

Ansvarsfördelning är en viktig del inom implementeringsprocessen, i samband med att det är viktigt att processen struktureras upp och på så vis, definiera vem och vilka som har ansvaret över vilka delar, utifrån att genomföra och verkställa, programmet

och policy. Utifrån top-down modellen i implementerings teori, benämns betydelsen av hur policyn uppfattas och formuleras. Eftersom dessa två faktorer påverkar och kan avgöra valet av metoder och medel för att angripa problemet. Det är inom styrningskedjan som ansvaret fördelas och det är upp till berörda organisationer att genomföra policyn, utifrån tilldelade resurser. Ansvarsfördelningen är också väsentligen i den mening att skapa riktlinjer, men faktum är att ansvarsfördelning i organisationer kan hanteras på olika sätt (Rothstein:2002:73). Utifrån intervjuerna så finns det en gemensam syn, oavsett vilken roll inom kvinnofridsarbetet i kommunerna, att kvinnofridsfrågan inte lyfts fram som en egen fråga på den högre nivån, som exempelvis inom kommunstyrelsen. Detta mönster på att kvinnovåldspolitiken har svårt att integrera med jämställdhetspolitiken nämns enligt Lindvert atypisk för ett svenskt sammanhang inom politiken. (Lindvert:2002:218). Konsekvenserna som kan uppkomma i samband med kvinnofridsfrågans prioritering och svårigheter med att integrera med jämställdhetspolitiken kan även ligga till grund i att kvinnovåldsfrågan är inte lika ”effektiv” som arbetsmarknaden. Utifrån intervjuerna konstateras det att kvinnofridsfrågan lyfts mer fram i samband med budgetberedningen, budgetförslaget. Det finns inte heller någon självklar syn på att kvinnofridsfrågan integrerar i jämställdhetspolitiken.

Kvinnofridsfrågan uppfattas ha svårt att ses som en egen fråga inom kommunerna och frågan är inte heller sammankopplad med jämställdhetspolitiken i större utsträckning, tendenser som visar sig att frågan stöter på svårigheter med ökad acceptans och genomslag. Att kvinnofridspolitiken lyfts fram i samband med budgetberedning, får här ett inslag av att kvinnofrid och våldet inte får tillräckligt mycket med uppmärksamhet och acceptans som ett egen fråga. Detta kan knytas an till teorin att kvinnofridspolitiken inte anses ha samma anpassningsförmåga och inte samma karaktär som jämställdhetspolitiken och därmed har kvinnofridsfrågan svårare att integrera med jämställdhetspolitiken. Detta resulteras i påtryckningen från olika institutioner inte är lika pådrivande i kvinnofridspolitiken som i jämställdhetspolitiken(Lindvert:2002:218). Jämställdhetsarbetet benämns enligt Lindvert, ha en större inverkan i politiken, i samband med integrera genom

jämställdhetsbegreppet och spelets regler inom politiken. Jämställdhetsplanerna inom kommunen genomsyrar varje organisation och förvaltning.

Institutionell teori härleds till sociologin, där behandlar teorin det mänskliga handlandet och hur individer påverkas av normer, värden och maktstrukturer i samhället. Att individer omedvetet eller medvetet påverkas av dessa normer och värderingar i de individuella valen, inom institutionell teori finns en gemensam syn på individers möjligheter att påverka vid politikens utformning. I och med hjälp av analysbegreppet politiskt lärande i studien av de sociala problemen, så kan det konstaterat att sociala problem med kollektiv art är lättare att åtgärdas med liknade kollektiva lösningar (Lindvert:2002:30). Synen på de sociala problemen med en kollektiv art är gemensamt inom de båda kommunerna, det finns en gemensam bild inom kommunerna att mäns våld mot kvinnor i nära relationer är ett problem med en kollektiv art. Det har framkommit att de båda kommunerna har under en lång tid har definierat våldet som ett kollektiv problem och detta har resulterats i att båda kommunerna har bidragit med bidrag till kvinnojouren, men också en ökat arbete inom kommunen, genom att båda kommunerna har två heltidsanställda socionomer, som bedriver stödsamtal. Och utifrån ett kollektiv problem, ställs högre krav på kollektiva beslut och ett kollektivt handlande (Rothstein:2002:168).

Vidare nämns det utifrån kommunen ett, att det största ansvaret för kvinnofridsarbete ligger hos socialförvaltningen, att det är inom denna förvaltning, insatser tilldelas, för att försöka stärka kvinnornas rättigheter och villkor. Det finns en bild från sektorchefen (i kommun ett) inom socialförvaltningen att kommunstyrelsen har överlämnat allt ansvar till denna organisation och det är inom denna organisation som förändringsarbetet till största del ska bedrivas. Men det kan tyckas att det inte finns någon riktig uppföljning hur dessa åtgärder är tillräckliga för en effektiv kvinnofridspolitik och åtgärdsprogrammen.

Ideella kvinnorörelser är ett tydligt sätt att se på hur dessa intuitioner påverkar politiken och detta genom påtryckningar i form av olika krav. Dessa krav kan exempelvis vara ekonomiska resurser, ansvar, ideologi, organisering och kompetens.

Dessa påtryckningskrav kan sedan påverka policyutformningen genom att kommunen försöker på denna nivå eventuellt uppfylla dessa krav eller iallafall bli uppmärksammade om våldets dynamik. Det är inte bara kvinnojours verksamhet som kan påverka här kommunen och beslutsfattandet. Kvinnojouren i kommun ett, poängterar att det har varit viktigt med sektorchefens närvaro i sektor vård och omsorg. Sektorchefen beskrivs som en person som har en bra inverkan på kommunens kvinnofridsarbete, med anledning av att hon är drivande och en stark kvinna. Det finns en inom kommunen, från alla respondenter, en bild av att sektorchefen innehar en viktig yrkesroll i gällande kvinnofridspolitiken, detta med anledning av hon kan genom sin röst och kunskap ge påtryckningar, men också hennes syn på våldets dynamik som avgör hur verksamheten jobbar. Sektorchefen beskriver sig själv som en inflytelserik person i arbetet, i samband med att hon befinner högre upp i hierarkin och kan ge ett inflytande både nedifrån och upp, i relation till bottom-up perspektivet. Men också ett beslut uppifrån och ned, i en klassisk top-down modell. Tjänstemannarollen hon besitter i relation till att hon representera den kvinnliga gruppen, kan uttrycks som att hon ger möjligheten för kvinnorna att fullständig integrera på samhällets olika nivåer med inriktning på kvinnovåldspolitiken. (Rothstein:2002:36).

Inflytande

Implementeringsprocessen påverkas av politiska åsikter och värderingar som cirkulerar bland olika organisationer. Därmed definierar teorin, utifrån top-down, att det är därmed viktigt med stöd och rätt inställning från alla nivåer i genomförandeprocessen. Vilket socialsekreterarna kommenterar, i kommun två, de upplever att det uppkommer ett motstånd i genomförandeprocessen, det upplever att det inte finns ett intresse hos de andra förvaltningarna. I samband med utbildningssyften som socialsekreterarna har genomfört. Att det inte uppfattas som det finns ett stöd inom andra nivåer och organisationer Vilket utifrån teorin uttalar sig är ett hinder för att uppnå en lyckad implementering. Vidare nämner teorin, att processen är beroende av ett samspel mellan olika plan och nivåer. För att uppnå ett önskvärt

samspel, krävs det att implementering uppfattas och tolkas på liknade sätt. Det aktuella problemet och implementering av policy, kräver stöd från de berörda implementerings agenterna som teorin betecknar. Agenterna kan vara politiker, intresseorganisationer och tjänstemän. Vidare kan detta kopplas vid till socialsekreterarnas, i kommun två, upplysning om att de upplever att det inte finns någon central chef över kvinnofridsarbete de bedriver. De uppfattar att det arbete de bedriver och implementeras, saknar en central och tydlig chef. Vilket teorin kan bedöma som en implementeringsagent. Utifrån top-down modellen, med den klassiska styrningskedjan, kan här anses vara bristfällig eftersom det inte benämns finnas ett stöd på en sektorchefens nivå. Vilket teorin uppmanar är viktigt för en lyckad implementering. Modellen förespråkar mer eller mindre en tydlig och uppritad styrningskedja. Kommun ett, upplever att det finns en kännedom om att det är ett problem, ett politiskt problem, men vägen för att arbeta för att motverka det och även att ta hand om de utsatta, finns en delad mening om. Arbetet kan i samband med detta uppnå motstånd i samband med att det finns inga gemensamma riktlinjer och syn på hur förändringsarbetet utifrån institutionell teori och top-down modellen. Men oavsett om kommunens arbete inte kan relateras till den traditionella top-down modellen, innefattande klassisk styrningskedja. Så kan kommunens implementeringsarbete beskrivas utifrån bottom-up, men definitionen av att modell tar hänsyn och lägger större betydelse på tjänstemännens handlingsutrymme och frihet, vilket genererar till att tjänstemännen kan påverka genomförandet underifrån och kan här understrykas i samband med teorin om tjänstemännens betydelse och inflytande, utifrån att tjänstemännen kan påverka politikens innehåll, i den mån att kvinnofridsarbetet är arbete som riktar sig direkt till medborgarna. Vilket modellen konstaterar, genom att fastställa att tjänstemännens möjlighet till att påverka den förda politiken är utifrån hur politiken är riktad, en politik som är vänd direkt till medborgarna.

Tjänstemännens inflytande anses vara en betydande faktor i arbete, eftersom de har en stor handlingsfrihet och handlingsutrymme, så innefattar detta också ett inflytande. Därmed är det viktigt att tjänstemännen som kommer i kontakt med arbetet prioriterar frågan och är engagerade. Men detta kan också framföras vara en fördel i de

förvaltningar som inte kvinnofridsarbetet bedrivs. I samband med vederbörande och i koppling till teorin gällande tjänstemännens inflytande, så är det viktigt att det finns tjänstemän inom de andra förvaltningarna, så som familjerätten, ett engagemang och ett intresse för frågan, detta för att kunna tillföra kvinnofridstänkande hos andra förvaltningar också. Att det kan vara svårt att genomföra en förändring och ett ökat kvinnofridstänkande inom de andra förvaltningarna genom att bara ge ett kunskapsutbyte och ett engagemang från socialförvaltningarna. För att deras intresse och kunskap inte kan ge inslag till förändring och insyn i problematiken om det inte finns ett intresse hos den andra förvaltningen. Detta resonemang kopplas till Rothstein, som konstaterar att ett åtgärdsprogram av detta slag, innefattar en förändring inom en organisation, aldrig kan genomföras i den utsträckning och mån önskas, om det saknar ett förtroende. En policy, som infinner olika värderingar, normer och åsikter, kan uppstå motstånd i samband med det inte finns ett tillräckligt stöd. (Rothstein:2002:87). För att införliva kvinnofridstänkande hos en annan organisation så kan det här behövas en person inifrån organisationen, som har kännedom kring hur organisationen är strukturerad och kring hur verksamheten bedrivs, för att kunna bidra till en förändring. Samt har en kännedom kring organisations rådande normer och värderingar, dessa faktorer som kan påverka hur ett socialt problem ska motverkas. Där syn på insatser och resurser uppfattas olika. (Rothstein:2002:88). Detta med anledning av institutionell teorins problematik kring förändring i organisationer. Därmed blir det ytterligare viktigt att både tjänstemän och chefer inom organisation har en vilja till att bli mer uppmärksammas och bjuda in på utbildning, för att kunskapen och kompetensen från socialtjänsten ska ge den ökade effekten som önskas. Därmed finns det en förståelse till att de vederbörande socialsekreterare inte vill ta den extra tiden för att inpränta kunskap om våld i nära relationer och etablera arbete, när det inte finns ett önskemål eller vilja från motsatta part.

Det nämns sen tidigare att det finns en tidsbrist inom socialtjänstens verksamhet och detta resulteras i att den tid som finns tillförfogande, ska tillägnas till de utsatta, de kvinnor och män som vänder sig till socialtjänsten. Synen på tjänstemännens

inflytande i arbetet, har här också en intressant koppling till bottom-up perspektivet på implementeringen. Tillskillnaden från den föregående diskussionen med koppling av top-down modellen, med en klassisk hierarkisk styrningskedja, med beslutsfattande längst upp och uppställda riktlinjer, så tar här bottom-up perspektivet mer hänsyn till tjänstemännens inflytande, där tjänstemannarollen definieras som närbyråkraterna, i modellen definieras de som de centrala nyckelpersonerna, benämns som avgörande. Med anknytning till den tidigare genomgången av teorin om tjänstemännens inflytande, kan här relateras till bottom-up perspektivet på implementeringen, eftersom detta perspektiv tar fasta på att närbyråkraterna tillhanda har handlingsfrihet som möjliggör att de har en större möjlighet till att påverka den förda politiken och istället för att denna påverkan sker hierarkisk, så har de förmågan att påverka underifrån.

Kunskap och kompetens

Utifrån de båda kommunerna och ifrån respondenterna, definieras det som att de själva innehar kunskap och kompetens kring våldsproblematiken och kring kvinnofridsarbetet. En gemensam bild av att det är kunniga och engagerade i arbetet. Att deras roll och position bidrar till ett ökat inflytande och pådrivande i genomförandet av arbetet. Men också en insikt och upplevelse i att de bemöter ett motstånd utifrån bristande intresse hos andra parter. Sektorchefen upplever att det finns en ett överlåtande till socialtjänsten att bedriva kvinnofridsarbetet och att arbetet är centraliserat till att mer eller mindre bedrivs inom denna sektor. Att det kan finnas inom de andra organisationer en ovilja till att bedriva arbetet, eftersom organisationen inte upplever att det finns någon koppling mellan deras verksamhet och att bedriva kvinnofridsarbete. Att det inte finns en önskan om att bedriva arbetet, som kan relateras till organisatorisk autonomi, som kan beskrivas med att organisationer illvilja till att bedriva ett kvinnofridsarbete, kan grunda sig i att, organisationen blir härmed utsatt för att bedriva ett arbete som är utanför deras ”område” och som kan antydvas vara ett osäkert arbete, med att arbetet befinner sig på okänd mark. Att det

vidare kan förklaras med att organisationers vilja och förmåga till att söka efter ny kunskap och som kan klara av att anpassa sig. Till en komplex verklighet som Rothstein definierar (Rothstein:2002:110).

Vidare kan det diskuteras i kommunernas gemensamma syn kring svårigheter till att införliva kvinnofrid i andra förvaltningar, genom att relatera det till tanken om att, ”[k]an man överhuvudtaget styra en verksamhet där man i stor utsträckning saknar kännedom både om kunskapsläget och de förhållanden under vilka denna kunskap ska tillämpas?”(Rothstein:2002:110). Som här kan knytas an till utredarens syn på att bristande kunskap och kompetens inom andra förvaltningar, har resulterat i motgångar. Att i samband med detta, försöka få organisationer att anpassa sig och förändra sig, utan att de riktigt kan känna en samhörighet eller organisationers krav på att anpassa sig (Rothstein:2002:110). Att återigen här koppla till brister i implementeringsprocessen, utifrån att se kunskap som en nödvändig faktor och resurs för att införliva en genomförandeprocess och uppnå en lyckad implementering, utifrån att se betydelsen av en kunnig och motiverade organisation, med engagerad implementerings agenter. (Rothstein:2002:107)

Det måste finnas ett stöd från den högre positionen i gällande kvinnofridsarbetet, annars kan inte de jobba i den utsträckning som går, för allt handlar om att arbetet och besluten som fattas i den högre instansen. Även om socialtjänstens tjänstemän brinner för frågan, så kan inte de genomföra arbetet om det inte finns stöd för det. Deras verksamhet kan inte försvinna i samband med att deras arbete skyddas numera av lagen, SoL, att kommunen skall ta hand om våldet i nära relationer. Men det som kan hända om det inte finns tillräckligt med stöd och prioriteringar att nedskärningar med dessa tjänster, kvinnofridshandläggare och istället lägga över ansvaret på de ordinarie tjänsterna. Detta skulle resultera i att det hade blivit pådrivande i samma mening som de kan göra nu, genom att sprida kunskap och synliggöra våldet i den riktning som de kan göra nu. Synen om att det måste finnas ett stöd från högre instansen och en central chef som har den centrala uppgiften i kvinnofridsarbetet, kan härmed en top-

down implementering. Att implementeringen här beskrivs med att beslut fattas uppifrån och ned, beslutet följer en tydlig och strukturerad styrningskedja (Rothstein: 2002:70f). Att det framgår inom kommunerna att ett arbete aldrig kan uppnå uppsatta mål, utan stöd och engagemang, men också gemensamma riktlinjer. Önskan och mål uppställningen, från utredaren i kommun två, angående en gemensam handlingsplan. Att handlingsplanen ska genomsyra fler förvaltningar, än bara socialförvaltningen, kan här ses en del av en framgångsrik implementering, utifrån top-down modellens vision. En lyckad genomförandeprocess utifrån denna modell, förespråkar en process med stöd och rätt inställning från alla nivåer och plan, att handlingsplanen kan generera att alla berörda agenter blir involverade och insatta i arbetet och att visionen med kommunens kvinnofridsarbete därmed synliggörs och definieras i handlingsplanen.

Utredaren, i kommun två, nämner att implementering av ett arbete med fokus på våld i nära relationer kan få större acceptans och implementeras lättare, i den mån att det inte syftar till ett specifikt kön och inte håller en politisk tillhörighet. Det finns en syn på att kvinnofridsfrågan är en mer politisk fråga. Våld i nära relationer kan bidra till fler manliga representanter, som kan förespråka frågan. Tanken om samhörighetskänsla inom organisationer genom en anpassning av uppdraget förespråkar institutionell teorin genom att införliva ett arbete som gagnar både män och kvinnor, kan resultera i att både män och kvinnor vill närvara och representera arbetet. Vilket representations teori även benämner vara ett mer effektivt arbete, genom representation av båda könen. Representations teori yppar också betydelsen av att känna en grupptillhörighet, där kvinnor och män agerar tillsammans i en grupp där de kan känna samhörighet, utifrån gemensamma värderingar, åsikter och preferenser. Vilket utredaren påpekar är visionen våld i nära relations arbete, tillskillnad från kvinnofridsarbete. Inom institutionell teorin finns det också en anknytning till kvinnofridsarbetet syn och hur viktigt det kan vara i betoning och synen på arbetet och förändringen ska vill bli verklig. Genom synen på en samhörighet, en förståelse och en igenkänna i organisationsstrukturer. I samband med implementeringsforskningen definieras det här att det är viktigt att det finns ett

utrymme för omtolkning och omformulering i samband med en implementering av en policy. Därmed är det återigen viktigt att en implementering också innefattar en förändring och för att det inom en organisation se en förändring och bedriva ett arbete så måste det finnas ett engagemang, en vilja, kunskap, kompetens och en prioritering om att bedriva arbetet. Inget arbete kan bedrivas av sig själv och trots det faktum att tjänstemän innehar inflytande så märks det här viktigt med en ledare och en chef. Speciellt inom ett område, som kvinnofrid, så bemöter motstånd. Bara för att ”alla”, med definitionen tjänstemän innehar kunskap så krävs det en vilja av någon att vilja pådriva frågan och problemet.

Ett ökat krav från högre instans hade också varit önskvärt, detta för att påvisa vilka som har det centrala ansvaret och vilka andra aktörer som bör och skall involveras, detta ger också en ökad press och krav som kan ge positiva effekter på arbetet, i hänsyn till en klassisk styrningskedja.

Tjänstemännens betydelse och könsrepresentation

I samband med synen kring tjänstemännens inflytande, konstaterades det från utredaren att tjänstemännen innehar ett inflytande, men att detta inflytande inte kan resulteras i att de kan påverka politiken, utan att inflytande endast kan centralisera sig till hur de arbetar och tolkar uppdragen. Dock finns det en skillnad mellan de olika tjänstemannanivåerna, att distansen mellan tjänstemännen och beslutsfattandet avgör inflytandets karaktär. Detta resonemang kan kopplas an till sektorchefens, i kommun ett, syn, att inflytandet också är beroende av en mottagare. Att kvinnofridshandläggarna har inflytande om de har någon mottagare. Det är viktigt att se relationen mellan politiker och tjänstemän kan variera och skilja sig mellan förvaltningarna och beroende på vilken situation. Att relationen mellan politiker och tjänsteman kan beskrivas genom att se till de normative skillnaderna mellan deras uppgifter. Politiker ansvarar över att formulera målsättningar och riktlinjer, till följd av att tjänstemännen ska verkställa de fattade besluten. Därmed finns det en ökad maktposition hos tjänstemännen och kan ibland utnyttja detta (Lundquist:1992:100ff)

Inom kommun ett, synen på tjänstemannarollen och sektorchefen har en väldigt stor påverkan och inflytande om hur kvinnofridsfrågan och våldsproblematiken ska synliggöras och i vilken mån och riktning. Den högsta chefen (sektorchefen) inom denna sektor har i och med hennes position en stor påverkan. Och det är upp till henne hur hon vill att arbetet ska ske och med vilka aktörer samverkan ska genomföras. Chefens åsikter och värderingar påverkar hur nästa nivå ska arbeta och utifrån vilka direktiv och arbetsmetoder, i och med chefen påverkar hur de anställda tjänstemännen ska arbeta och i vilken riktning. Chefen har därför en påverkan på hur implementering ska genomföras i samband med hur de definierar och ser på problemet och vilka resurser de vill använda sig av för att påverka och inverka resten av sektorn.

Sektorchefen är en person och en chef som brinner för kvinnofrid och har länge gjort detta. Det finns ett engagemang och en vilja i att arbeta mot våldet och förebygga våldet inom kommunen, drivkraften som chefen besitter ger en positiv påverkan och inverkan på de andra anställda. Vilket de anser att de har och blir drivna i arbetet med kvinnofrid. Att det finns ett stöd i den högre hierarkin.

Det finns också en inom kommunen en driven kommunpolitiker, som sitter med i kommunstyrelsen, som också har haft en stark påverkan och gjort kvinnofrid till en mer egen fråga och mer prioriterad inom kommunen. De informanter som har kommit till tals inom kommunen, konstaterar att hennes engagemang och kunskap inom området har bidragit till att kommunen mer synliggör våldsproblematiken och hur kommunen ska prioritera frågan och tillsätta resurser. En gemensam syn på att det är viktigt att någon hela tiden är närvarande och representerar dessa värderingar och åsikter gällande problematiken, så det inte undergrävs av andra åsikter och värderingar som kan cirkulera inom en kommun. Men det finns också en syn på att utvecklingen av kvinnofridsarbetet skulle utvecklas i större grad, om det fanns en man som representerade kvinnofridsfrågan anser sektorchefen. Vilket kan både knytas an till teorin om tjänstemännens betydelse, att tjänstemän överlag förfogar över ett stort inflytande i genomförandeprocessen, men samtidigt så sätts kommunens strävan om en ökad manlig representation, mot representations teorin. Utifrån representations teorin skarpa kritik mot att manlig representation, inte gynnar gruppen kvinnor och de kvinnliga särintresset. Den hårda aspekten ur teorin att ”mäns individuella och

kollektiva handlingar syftar därför inte till att realisera jämställdhet utan att till att bevara ojämlikheten”(Johansson:2001:13). Men att tolka kommunens önskan om att öka det manliga representation i kvinnofridsarbetet, kan också relateras till teorins synsätt på att kvinnor är representerade längre ner i hierarkin, tillskillnad från männen som är överrepresenterat. Att könen infaller inom olika maktbefogenheter, som här kan förklara varför kommunen vill att män ska företräda och arbeta med kvinnofridsfrågan.

Tjänstemännens inflytande anses vara en betydande faktor i arbete, eftersom de har en stor handlingsfrihet och handlingsutrymme så innefattar detta också ett inflytande. Därmed är det viktigt att tjänstemännen som kommer i kontakt med arbetet prioriterar frågan och är engagerade. Men detta också kan framföras vara en fördel i de förvaltningar som inte kvinnofridsarbetet bedrivs. I samband med vederbörande och i koppling till teorin gällande tjänstemännens inflytande, så är det viktigt att det finns tjänstemän inom de andra förvaltningarna, så som familjerätten, ett engagemang och ett intresse för frågan, detta för att kunna tillföra kvinnofridstänkande hos andra förvaltningar också. Att det kan vara svårt att genomföra en förändring och ett öka kvinnofridstänkande inom de andra förvaltningarna genom att bara ge ett kunskapsutbyte och ett engagemang från socialförvaltningarna. Att deras intresse och kunskap inte kan ge inslag till förändring och insyn i problematiken om det inte finns ett intresse hos den andra förvaltningen. För att införliva kvinnofridstänkande hos en annan organisation så kan det här behövas en person inifrån organisationen, som har kännedom kring hur organisationen är strukturerad och kring hur verksamheten bedrivs för att kunna bidra till en förändring. Detta med anledning av institutionell teorins problematik kring förändring i organisationer. Därmed blir det ytterligare viktigt att både tjänstemän och politiker inom organisation har en vilja till att bli mer uppmärksammas och bjuda in på utbildning, för att kunskapen och kompetensen från socialtjänsten ska ge den ökade effekten som önskas. Därmed finns det en förståelse till varför vederbörande socialsekreterare, i kommun två. Inte vill ta den extra tiden för att inpränta kunskap om våld i nära relationer och etablera arbete när det inte finns ett önskemål eller vilja från motsatta part. Det nämns sen tidigare att det finns en

tidsbrist inom verksamheten och detta resulteras i att den tid som finns ska tillägnas till de utsatta, de kvinnor och män som vänder sig till socialtjänsten.

Det som kan noteras är att kvinnorepresentationen i olika institutioner och partier bidrar till att kvinnorörelsernas idéer lyfts fram och problemet belys ännu mer. Genom att kvinnor representeras i större grad så ger detta en ökad legitimitet för frågan inom svensk politik. Detta resulteras i att den bryter mot den svenska genuslogik detta belyses genom att påpeka att utformningen bryter mot genuslogiken genom att den i det närmaste uteslutande är kvinnodominerande (Lindvert:2002:211). Att förändring inom institutioner kan få en positiv syn och lättare genomföras om det finns kvinnor närvarande som kan känna samhörighet med programmet och policyn i samband med att de avspeglar kvinnors rättigheter och särintressen. Det finns anledningar till att tro att den kvinnliga politikerns närvaro har påverkat kommunstyrelsen och därmed kommunen, genom den kompetens och position som de har haft och att frågan har lyfts upp med hjälp av hennes drivkraft och engagemang. Därför kan hennes position frambringat vissa förutsättningar som bidrar att det inte blir lika trögt att skapa en förändring eftersom kommunen har blivit uppmärksammande tidigare och arbetet med kvinnofridsarbete, har förändrat beteende och spridit vidare kunskap och kompetens inom området. Men utifrån teorin betydelsen av könsrepresentation i koppling till kommuners arbete, anses däremot att det är viktigt att det fortfarande finns någon som sedan är lika engagerad och uppmärksam, så att inte kommunen går ett steg tillbaka igen och att en rådande könsmaktsordning riskerar att bli starkare och bortprioritera fråga och minska våldets dynamik och effekter.

Åsiktsrepresentation är viktigt inom alla politikområden och det är vissa personer som är mer angelägna om vissa områden och vice versa och detta skapar trots allt politik. Men det är extra viktigt att inom alla förvaltningar att det finns alltid en tanke kring kvinnors utsatthet i samhället, att kvinnor som grupp är mycket mer utsatta när det gäller även saker som kan ske utanför hemmet

Samverkan

Rothstein nämner svårigheterna som kan uppstå i samband med implementering av beslut och i styrningskedjan. ”Svårigheter med att klara ut vilken organisation som bär ansvar för vad (och när) i de ofta mycket komplicerade nätverk av organisationer som är inblandade i genomförandet av offentliga åtgärdsprogram är således notoriska” (Rothstein:2002:114). Vem bär ansvaret för genomförandet, utifrån socialsekreteraren i kommun ett, bedrivs en samverkansgruppen, men att det inte åstadkommer, eller kommer fram till så mycket. Kan här förklaras med hjälp av att se utifrån att se det upplevs vara svårt att klargöra vilken organisation som bär ansvaret för vad och när. Vilket även kan ligga till grund till varför kommun två, inte bedriver någon samverkansgrupp tillsammans med polis och sjukvård, att samverkansgrupper kan fallera med anledning av att det är svårt att utlösa vem och vilka som bär ansvaret för genomförandeprocessen. Att det kan bero på att det är ett komplicerat nätverk av olika organisationer, som är mer eller mindre delaktiga i genomförandet, men ansvarsfördelningen kan här anses vara svårhanterligt. Och detta kan utifrån att policyprocessen är en komplex politisk process, utifrån att det är en process med många aktörer inblandade, vilket innebär en process som innefattar olika värderingar och åsikter. Och det uttrycks i att en lyckad implementering om dessa parter får ett mer inflytande i besluten (Hill:2009:11)

Utredaren från kommun två, nämner att samverkan mellan socialtjänsten och polisen fallerar för att det inte finns ett intresse hos polisen, polisen som är ännu större

organisation med inslag av att vara överrepresenterat av gruppen män och en organisations som benämns vara komplex hierarki. Dock nämner kommun två att ett intresse kan självklart finnas inom polisen, men det måste finnas en central person som har det centrala ansvaret över exempelvis våld i nära relationer och samverkan mellan polis och socialtjänst. Som kan påverka polisen som organisation att införliva en förändring och ett annat synsätt i samverkan. Organisations strukturer är därmed viktigt att studera i denna studie, genom att studera organisationens och verksamhetens strukturer så finns det där också en ökad förståelse i hur verksamheten arbetar med kvinnofridsfrågor. Sektorchefen inom kommun ett, nämner att organisationer bygger upp murar, murar i form av personligheter och organisationer. Men också svårigheter med att bedriva en förändring och en implementering inom förvaltningen, där organisationerna har olika syn på bemötande. Att kulturskillnader har varit en problematik i kvinnofridsarbetet i kommun ett, men att det har skett en förändring och en ökad acceptans inom sektor vård och omsorg, i samband med en förändrad synsätt och ökad kunskap och kompetens. Finns en betydelse i organisationers struktur och att förändringen över tid kan ha att göra med att organisationer anpassar sig till och uppfattar offentliga etos (Lundquist:1998:155). Att analysera kommunernas syn på motstånd utifrån institutionell teori och få en förståelse kring organisationers förmåga till att institutionaliseras. Att implementeringen kan få en större genomslagskraft om det finns en större acceptans och en gemensam syn om programmet och policyn. Om det inte finns en gemensam förståelse inom organisationer då kan detta ge konsekvenser till att en innovation kan ge upphov till motstånd. Vilket kommunerna upplever i kvinnofridsarbetets implementering med utgångspunkt i samverkan.

Samverkan mellan socialtjänsten och kvinnojouren

Samverkansgruppen har en betydelse eftersom samverkansgrupperna kan föra ett kunskapsutbyte och förmedla den information som är central till resten av förvaltningen och organisationen. Det är därför det är viktigt med samverkan för det är länken mellan de olika nivåerna och mellan de som är engagerade och involverade.

Det finns inom kommunen en splittrad tanken angående hur kommunen bedriver samverkansgrupper, gällande kvinnofridsarbetet. Respondenterna beskriver och konstaterar att det finns en samverkansgrupp i kommunen, mellan polis, sjukvård, socialtjänsten och kvinnofridshandläggarna. Men mer ingående hur samverkansgruppen arbetar och relationen är splittrad och svårgripbar. (kommun ett) Organisationens förmåga att se problemet och samhörigheten på olika sätt, institutionell teori beskriver att det kan uppstå i samband med att organisationer uppfattar och tolkar programmet och policy utifrån skilda preferenser och kan eventuellt bidra till att det finns olika synsätt på arbetet. Politiker antyder att samverkanssynen har därmed hamnat i skymundan anser hon, en maktrelation mellan tjänstemannarollen och den ideella kvinnojourrörelsen, detta med anledning av auktoritet. Att personen i fråga vill skydda sin auktoritet och professionalism. En rädsla av att andra personer som arbetar med samma fråga ska trampa på ens kunskapskompetens och den rollen de besitter. Detta härleds till teorin om tjänstemännens betydelse och relationen mellan socialtjänsten och kvinnojouren kan beskrivas med att tjänstemännens innehar ett inflytande och maktbefogenheter, som resulteras i att tjänstemän kan agera och påverka genomförandeprocessen utifrån att agera utifrån specifika särintressen. Vilket här kan sättas emot representations teori, teorin att kvinnor företräder bäst kvinnliga särintressen. Men att samverka mellan de båda, trots allt, upplever motstånd, trots att det är kvinnor som är representerade i de båda verksamheterna. Att det här med kan beskrivas utifrån ett maktperspektiv, där de båda verksamheterna försöker utöva makt. (Holmberg:2003:33) Detta ger också konsekvenser i implementeringsprocessen i samband med att det uppstår motstridigheter i genomförandeprocessen. I samband med att implementerings agenterna, kvinnofridshandläggarna, åsikter och värderingar kan här resulteras i att det inte finns ett tillräckligt med stöd.

Konsekvenserna som har uppstått är bland annat och kommunen inte bjuder in jourer längre och samverkar inte mellan varandra i den mån längre. Rothstein konstaterar att ”det är också vanligt att genomförandet kräver samarbete mellan organisationer med olika huvudmän (privata, ideella, offentliga) där auktoritetsförhållanden kan vara

synnerligen komplicerade” (Rothstein:2002:112). Vilket det inom kommun ett, uppstår finnas ett auktoritetsförhållande mellan kvinnojouren och socialtjänsten. Men det är viktigt inte bara rätta sig efter kvinnojourens uppfattning om samverkan, eftersom det konstaterades utifrån kvinnofridshandläggarna att det kommunen bedriver en samverkan tillsammans med kvinnojouren, där de upplever att kvinnojouren inte vill delta. Med detta som underlag så kan detta tyda på att det lika gärna finns, utifrån kvinnojouren, en rädsla för ökad professionalism och auktoritetsförhållandet kan snarare beskrivas åt andra hållet. Att det upplevs utifrån båda verksamheter en minskad samhörighetskänsla mellan de båda verksamheterna, som båda bedriver en genomförande av programmet.

Det har inom kommun två visat sig att socialtjänsten, politikerna och kvinnojouren tenderar att falla inom den professionella modellen, Rothstein benämner modellen ”för att åstadkomma legitimitet i genomförandeprocessen består i att staten överlåter besluten i genomförandeprocessen åt en särskild (legitimerad) yrkeskår”. Denna utmärkes av att den genom olika former av särskilt fastställd utbildning anses besitta vissa kunskaper och ofta också en särskild etik som gör att man kan anförtro utövarna att fatta beslut på eget ansvar (Rothstein:129). Implementeringsprocessen behöver stöd utifrån kunskap och stöd för genomförandet, beroende ställningen av kunskap.

Kommun ett har däremot en annan syn på kvinnojouren som organisation och riktar sig mer till att vara lik den uppställda korporativa modellen, i den mån att i ”genomförandeprocessen överlämnas åt representanter för den grupp eller de grupper mot vilka de offentliga åtgärderna riktar sig. Genom att dessa representanter är utsedda i någon organiserad demokratisk form antas de ha förtroende hos de medborgare som är medlemmar i organisationen” (Rothstein:129)

Utifrån de två kommunerna så fanns det en intressant skillnad på hur kvinnojournerna ska bedriva kvinnofrid och vilken relation de har och ska ha till kommunernas, socialtjänstens arbete. Synen på vilken roll kvinnorna inom jourerna ska besitta i

relation med den verksamhet socialtjänsten bedriver, en skiljelinje mellan de ideella kvinnornas kunskap och kompetens i förhållande till socionomernas kunskap och kompetens. Inom kommun två, förespråkade de en ökad syn på professionalism inom jourverksamheten. Att både från kommunens sida och från jourens verksamhet så fanns den en grundsyn att jouren ska besitta med rätt kunskap och kompetens för att kunna bedriva kvinnofrid och att dessa kvinnor som jobbar inom kvinnojourens verksamhet ska inneha en utbildning som socionom. Att professionalism är ett nödvändigt kriterium för att kunna ge de utsatta kvinnorna rätt hjälp och för en lyckad jour verksamhet. Men detta synsätt på arbetsmetoder inom kommun två, ökad professionalism, skiljer sig märkbart inom kommun ett, där kvinnojouren bedrivs med endast ideella kvinnor, kvinnor som jobbar inom jouren men som inte finner denna professionalism och utbildning. Att kommun två, som har endast socionomer inom kvinnojouren, fick en annan relation till kommunens kvinnofridsarbete som socialförvaltning bedrev. Socialsekreterarna skiljde inte, i lika stor utsträckning på skillnad mellan socialtjänstens verksamhet och jourverksamheten, medans denna relation och grundsyn inte alls var lika framlyftande i den andra kommunen. Detta med anledningen av att kvinnofridshandläggarna poängterade att de inte bedriver samma arbete, det är skillnad mellan socialtjänstens arbete och kvinnojourens arbete. Att utsatta kvinnor inte får samma hjälp och förutsättningar som inom socialtjänstens verksamhet. Trots detta faktum att båda jourerna är medlemmar i Roks. Roks förespråkar här ett systraskap och därmed kvinnojourens verksamhet bedrivs av engagerade kvinnor som jobbar ideellt och förespråkar inte lika stor vikt här synen på professionalism. Detta tillskillnad från Skr, Skr lägger större tonvikt på en ökad professionalism. Att kommun två, som arbetar med ökad professionalism inom jouren och organisationen kan här med kopplas an till synen om professionalism som den institutionella teorin förespråkar och tydliggör.

Det kan tyda på att kommunen med en ökad professionalism influeras i synen på institutionell teori, där teorin påpekar att organisationer med en ökad professionalism tenderar att anställa personal med universitetsutbildning och detta för att kommunen eller förvaltningen försöker skapa en gemensam förståelse. Detta kan i jämföras med kommun ett som hade en tendens att skapa ismorfism inom socialförvaltningen

genom att de vara organisationer som hade blivit en och samma, eller i alla fall organisationer som jobbade utefter samma riktlinjer. Dessa riktlinjer har skapat i denna mening, en förändring inom organisationerna. Att kvinnojouren i kommun två, endast förespråkar en verksamhet med ökad professionalism har också skapat ett starkare nätverk mellan kommunens socialtjänst och kvinnojouren, det finns en härmed ett ökat samarbete mellan dessa parter tillskillnad från samarbetet i kommun ett. Utifrån intervjuerna fanns det också syn på att kvinnojouren med en ökad professionalism kan tendera till att skapa mer legitimitet och detta kan knytas an till legitimitetsprocessen inom institutionell teori. Att kommun två och kvinnojouren kan tillsynes ha ett större samarbete och samverkan kan alltså bero på att de har ett nätverk mellan sig och att det finns en gemensam grund och strävan i och med att det inte finns någon tvist om synen på kunskap och kompetens. Det finns inom kvinnojouren här ett annat synsätt på att organisera sig tillskillnad från kvinnojouren i kommun ett. I samband med institutionell teorins syn på att ”allt eftersom formella utbildningar får större inflytande i samhället, blir det viktigare att anställa personer med universitetsutbildning(Zetterquist:2009:81). Denna syn kan relateras till kommun två, övergång från att först bedriva kvinnojoursverksamheten med ideella kvinnor till endast anställa kvinnor med utbildning. Men dessutom en förändrad syn på att kvinnofridsarbetet ställer allt högre krav och våldets dynamik kräver därmed en ökad professionalism. Jag kan se en koppling mellan att ökad professionalism inom jouren leder till en ökat samarbete med socialtjänsten. Detta dels med anledningen av att jag märkte utifrån kommun ett kvinnofridshandläggare, så fanns det en tydligare skiljlinje mellan jourens verksamhet och kommunens. Denna skiljlinje fanns inte i lika stor mån, inom kommun två. Detta med anledning av, i koppling till institutionell teori, att de båda verksamheter innehar likartad yrkesroll och karriär. Detta kan bidra som i teorin säger en gemensam strävan i deras samarbete, med definitioner av olika metoder. Det sammanlänkar också till teorin om att skapa en ökad gemensam förståelse som kan genera legitimering för yrket. En samhörighetskänsla mellan de olika organisationerna, organisationerna kan på så vis resulteras i att bedriva verksamheter med likartade normer. Det finns en inom institutionell teori en syn på att

en ökad samhörighetskänsla och organisering kan ha att göra med att professionella socialiseras till att uppföra sig på samma sätt (Zetterquist:2009:81).

6. Slutsatser

Jag ska i denna del av studien försöka sammanfatta studien, från början till slut. Genom att ha studerat och jämfört två kommuner, så har detta bidragit till att resultatet och analysen har frambringat en förståelse till vilka faktorer som har påverkat kommunernas kvinnofridsarbete och vilken betydelse faktorerna har haft i implementeringen av kvinnofrid (Winter:2003:24).

I båda kommunerna hamnade kvinnofridsfrågan på den politiska dagordningen i början av 1990-talet, sedan dess har kvinnofridsfrågan varit en prioriterad fråga inom kommunerna och det finns ett arbete med kvinnofridsarbete i nu läget också, men vägen hit där de båda kommunerna står idag har varit varierande och det finns olika synsätt på hur kvinnofridsarbetet ska bedrivas och i vilken nivå.

Kvinnofridsfrågan kan behöva en extra knuff för att framföras på den politiska dagordning, trots det faktum att kvinnofridsfrågan har vart inom kommunens politiska dagordning i början av 90-talet. För att ett aktivt kvinnofridsarbete ska bedrivas och lyftas fram så finns det en gemensam syn på att det behövs en stark person inom kommunen som kan påverka och ge inflytande över den förda politiken. En person med en stark röst och en förmåga att kunna förändra åsikter och påverka resterande inblandade inom kommunen. Frågan om denna person behöver vara en politiker eller tjänsteman är varierande. Men det finns en diskussion kring tjänstemännens initiativ och dagordningsmakt. För att en fråga i en kommun ska bli prioriterad och lyftas fram i det politiska rummet, kan det i så fall behövas en person med denna maktposition som har en förmåga genom sin talan och åsikt väcka upp ett intresse och driva igenom kvinnofridsfrågan. Oavsett om det är i kommunstyrelsen politiker, så har även tjänstemän en betydande position i den förda politiken, i jämförelse med politikers roll så har tjänstemän en betydande roll i och med att de har ofta en

expertkunskap inom sitt sakfrågeområde och på så vis skapar detta en större insyn i den utveckling som sker inom detta område. För att ytterligare påvisa deras kunskapsövertag, nämns det att ”informations- och kunskapsövertag i förhållande till politiker och andra aktörer ger tjänstemännen en central roll i hur problemet och lösningar definieras och gestaltas” (Hysing:Olsson:2012:122). Det finns också ett övertag i samband med att tjänstemännen har en större kontakt med medborgarna i flera avseenden, detta skapar ett övertag, genom att de kan förhålla sig till medborgarnas intressen och vissa specifika frågor som kan cirkulera bland medborgarna. Det kan finnas en fråga om ökad legitimitet hos tjänstemännen i och med den kunskapsövertag de besitter och i relation till erfarenheter de inskaffar sig genom decentralisera politiken till medborgarna. Tjänstemännens ökade legitimitet kan också ses som en ökad förmåga till att kunna förändra den förda politiken, genom att bedriva frågor som är förankrade till aktuella problem och behov som finns i samhället. Vilken initiativmakt har tjänstemännen inom mina valda kommuner, när det gäller kvinnofridsarbetet.

För att en fråga ska kunna lyftas upp, kan det behövas ett starkt argument, därmed kan tjänstemännen besitta en inflytelserik position, så som sektorchef, i och med deras kunskapsövertag så finns det ett ökat utrymme för tjänstemännen att bidra med deras ”goda insikter om aktuella problem, lösningar och möjligheter inom sitt politikområde, dels att de har tillgång till viktiga beslutsfattare och har chans att övertyga dem” (Hysing:Olsson:2012:122). Men för att sektorchefen inom den berörda sektor ska ha den önskade inflytandet och synliggöra hur sektorn jobbar med kvinnofrids- och våld i nära relations arbete, så har det tydliggjorts i studien, att det är viktigt och betydande att frågan har en tillhörighetsplats och en chef som arbetar med det dagligen. Det har framkommit utifrån studien, utifrån de olika nivåerna, att cheferna har en betydande roll i kvinnofridsarbetet, eftersom frågan är kämpig i den mån att det finns mycket åsikter och värderingar kring hur arbetet ska bedrivas i vilken omfattning. Dessa åsikter och värderingar kring hur arbetet ska bedrivas, har här visat sig ligga till grund i en ökad professionalism. Att inom kommunerna har det funnits en rådande syn på en ökad professionalism, en ökad professionalism som i

vissa fall, kan ha en betydande och till vis mån, avgörande roll i förhållande mellan socialförvaltningen och kvinnojouren. Att det finns en tendens till att samarbetet mellan socialförvaltningen, med deras socialsekreterare/kvinnofridshandläggare, i relation till kvinnojouren, med de aktiva ideellt arbetande kvinnorna, kan svikta med anledning av professionalism. Det finns en syn och ett ställningstagande utifrån vissa informanter, att en ökad professionalism inom jouren kan resultera till ett bättre samarbete. Ett inslag av en ökad samhörighetskänsla och gemensam syn på hur arbetet ska bedrivas inom socialtjänsten och kvinnojouren. En tanke och en syn, som kan härledas ur den institutionella teorin, om att organisationer kan tillsammans bedriva ett förändringsarbete i större utsträckning och omfattning, om de är likartade i organisationsstrukturen. Både utifrån informanternas syn och utifrån min syn på hur det finns en rådande skillnad mellan kommunernas samverkanssyn mellan socialtjänst och kvinnojouren. Så finns det en annan mentalitet inom kommun ett, gällande socialtjänsten och kvinnojouren bedriver verksamheter. Det finns starkare åsikter och en starkare syn angående, att socialtjänsten och kvinnojouren bedriver olika verksamheter. Det cirkulerade inom kvinnofridshandläggarna, i kommun ett, en påtagligare syn och tanke om att socialtjänsten bedriver ett arbete och jouren ett annat. Detta anseende angående att skilja på de båda verksamheternas arbete, kan inte kategoriseras som rätt eller fel. Men det är mest märkbart, att kommun två, inte hyste alls denna skiljelinje mellan kvinnojourens arbete och verksamhet, i förhållande till socialtjänsten. Detta med anledning ser jag, som nämnt förut, en större samhörighetskänsla och en bättre relation, med anledning av en ökad professionalism inom kvinnojouren. Detta anknyter också till det faktum att våld i nära relations arbete, i kommun två, bedrivs ut av socionomer inom de båda kvinnojourerna och socialtjänsten. Det finns därmed i detta anseende, inte någon konkurrens i fråga om yrkesroller.

I samband med denna aspekt utifrån de två olika syner på kommunens eget kvinnofridsarbete och kvinnojourens kvinnofridsarbete, kan det härmed finnas en relevant aspekt att se det utifrån institutionell teori, att organisationer som har liknande organisationskulturer, kan lättare genomföra en kunskapsöverföring.

Institutionell teori kan här alstra fram en förståelse till varför det finns denna skiljelinje mellan kommunerna och inom kommunen. Samtidigt som det också är viktigt att återgå till samhörighetskänslan mellan de olika verksamheterna och hur relationsarbetet och samverkan kan påverkas av detta. Genom att återgå till teorin om tjänstemännens inflytande och koppla an detta till samhörighetskänslan som kan myntas till bieffekter. Med avseende i att tjänstemännen besitter det inflytande de gör, så kan tjänstemännen själva avgöra, till viss mån, i vilken omfattning de vill att socialtjänsten ska synliggöra och samarbeta med kvinnojourens arbete eller inte. Att samverkansarbete inom socialtjänsten, med andra aktörer, kan styras och påverkas av tjänstemännens preferenser och värderingar. Utifrån detta så finns det återgående tanke och syn kring kunskap och kompetens, med koppling till en eventuell ökad professionalism. Faktorer som kunskap och kompetens blir därmed viktigt i alla avseende, vad det än gäller en genomförande process, ett utvecklingsarbete, ett samarbete och samverkan, kunskapsutbyte, inom alla former av organisationer och verksamheter. Kunskap och kompetens benämns som betydande faktorer för uppnå dessa målformuleringar, men kan också generar motgångar, utifrån att kunskap och kompetens alstrar också skiljelinjer i åsikter och värderingar, men också tvärtom. Åsikter och värderingar som kan benämnas som murar inom en organisation, som kan resulteras i motgångar och stridiga implementerings- och utvecklingsarbeten. Men också nödvändiga faktorer för att skapa dessa processer och ett kvinnofridsarbete. Kunskap och kompetens kan också myntas ut till att bli en fråga om maktbefogenheter, detta i relation till de maktbefogenheter tjänstemännen innehar i form av inflytande och hur detta kan avsegla i hur de tar an ett uppdrag från kommunstyrelsen, eller utifrån direktiven från verksamhets- och sektorchefen.

Vanligtvis är det väldigt lätt att se till bara politikernas maktbefogenheter och deras inflytande i politiken, eftersom det är politiker som har tillträde till det politiska rummet och i beslutsfattandet. Det är politikerna som finns i den högre delen av hierarkin och på så vis de som har den slutliga bestämmande rollen och beslutar i hur de resterande nivåerna ska agera (Hysing.Olsson:2012:123). Men trots detta faktum och denna insikt om politikernas centrala och viktiga roll, så finns det här ett stort

handlingsutrymme för tjänstemännen. Det finns en syn på att politikerna fattar beslut och sedan för de vidare detta beslutsfattande så som program och policy, i form direktiv, till de andra nivåerna och överlåter mycket av själva ansvaret till tjänstemännen, ansvaret över att införliva programmen och policyn och se till att de uppnår de uppsatta målen.(Hysing:Olsson:2012:124). I och med att politiker lämnar över ansvaret mer eller mindre till tjänstemän inom den berörda förvaltningen eller området, så innehar här tjänstemännen en viktig roll och ett stort ansvar. Utifrån både teorier och utifrån genomförandet av studien, uppleves det vara svårt att ta fasta på vilket inflytande tjänstemannen besitter eller inte är inte, eftersom det är varierande. Som inom vilken organisation som helst, så är det viktigt med vilken kunskap hen besitter och hur länge hen har varit verksam inom organisation. Desto mer kunskap en tjänsteman har, ju mer kunskapsövertag har tjänstemannen över både de andra tjänstemännen och även politiker, därmed innehar tjänstemannen ett större förtroende från de ledande politikerna och får på så vis ett mer inflytande och kan utöva en betydande dagordningsmakt.(Hysing:Olsson:2012:124f). Tillskillnad från en oerfaren tjänsteman, med inte lika mycket i bagaget, får en annan position och kanske får istället agera mer som en hjälpreda för de ledande politikerna. Men det är inte bara tjänstemännens kunskap och kompetens som avgör hur stort inflytande de ska ha, utan det är också en fråga om vad som ses viktigt kontra mindre viktigt. Utifrån denna syn på graden av viktigt så avspeglar det också graden av prioriteringar mellan politikområden, mellan politiska mål och mellan grupper och individer (Hysing:Olsson:2012:123). Denna inverkan och inflytande påpekar sektorchefen i kommunen ett att hon har, det finns en betydelse av vad hon tycker och tänker, därmed har hon haft en inverkan över kommunens kvinnofridsarbete, då hon har alltid haft ett intresse för detta politikområde och har kunskap om vilka åtgärder som krävs för ett lyckat kvinnofridsarbete inom kommunen. Hon har stött på under sin tjänsteperiod att det finns ett ökat tryck och det är viktigt att hela tiden ligga på, för att inte kvinnofridsfrågan ska underprioriteras av den rådande politiken. Det finns i dagsläget en diskussion inom kommun, hur de ska omfördela resurser och dra ner på resurser inom kommunen. Detta med anledningen av kommunen har begränsade resurser, därmed innehar tjänstemännen en prioriteringsmakt, eftersom

kvinnofridsfrågan berör en viss samhällsgrupp, utsatta kvinnor, så befinner den sig i konkurrens med andra samhällsgrupper. Detta resulteras i kvinnofridsfrågan kan ses som en fråga som ställs inför press, press på den politiska dagordningen.

I politikens genomförandeprocess och i förverkligandet, befinner sig tjänstemännen i en dominerande position, detta resulteras i att tjänstemännen har en hög implementeringsmakt. I och med detta så besitter tjänstemännen en viktig roll i implementeringen av policy, detta i samband med att tjänstemännen omvandlar en policy från teorin till praktiken. Detta är en viktig del i politikens tillämpning och genomförande. Tjänstemännen har här med en ökad legitimitet genom deras kunskapsövertag i vissa specifika sakfrågor, därmed har de en möjlighet att påverka genomförandets utformning och innehåll. (Hysing:Olsson:2012:125). Vedung poängterar att tjänstemännen har en annan viktig och central roll inom policyprocessen utformning och genomförande, genom att de har en gransknings- och utvärderingsmakt. Denna makt resulteras i att de också har en kontroll över initiativtagandet och prioriteringar.

Sammanfattningsvis vill jag avsluta med en kort genomgång av studiens resultat, detta för ytterligare påvisa vilka faktorer jag har upplevt i samband studien, har varit mest betydelsefulla och som skiljer sig mellan kommunerna. Jag kan inte ge en generell bild av implementeringsprocessen av kvinnofrid inom Sveriges kommuner, men jag kan bidra, med att ge en ökad förståelse till vilka faktorer som har upplevts extra märkbara inom implementering och faktorer som kan ge en ökad förståelse till varför kommuner bedriver olika kvinnofridsarbeten.

Jag finner en skillnad mellan kommunerna beträffande faktorn, kunskap och kompetens. Jag uppfattar att införlivandet av kvinnofridsarbetet, är i alla steg, i implementeringsprocesser och styrningskedjan påverkade av kunskap och kompetens.

Eftersom denna faktor kan beskriva och ge en ökad förståelse rörande utformningen av beslutet och genomförandet av beslutet och således ge uttryck hur och varför implementeringen av kvinnofrid ser ut som den gör och varför implementeringsagenter agerar som de gör. För att fortsätta diskussionen på betydelsen av att kunskap och kompetens gällande kvinnofridsfrågan, så har det i studien resulterats i en intressant skiljelinje mellan kommunernas syn på professionalism.

Kommun två förespråkar en ökad professionalism i förhållandet till kommunens kvinnofridsarbete, det finns en gemensam bild av att en ökad professionalism inom kvinnojourerna är en nödvändig faktor, för att kunna genomföra och bedriva kvinnofridsarbete. Vidare finns det en bättre relation mellan kvinnojouren och socialtjänsten i kommun två, en bättre relation och samhörighet med anledning av att de båda verksamheterna kan förhålla sig till varandra och besitter liknande utbildning. Detta har härlett till att de båda verksamheterna har en gemensam syn på hur de utsatta kvinnorna ska behandlas. Både utifrån teori och utifrån respondenterna i kommunen, kan en samverkan mellan dessa två verksamheter uppnå en bättre relation, eftersom det inte finns någon konkurrens gällande yrkeskårer och delad syn på hur och vem som ska bedriva verksamheten. Kvinnojouren kan utifrån detta utmärka sig som en förlängning till socialtjänsten. Utifrån detta konstaterande och upplevelse, så kan detta ge en ökad förståelse till varför relationen mellan kvinnojouren och socialtjänsten benämns inom kommun två vara bättre, än i kommun ett.

En annan märkbar skillnad mellan kommunerna är användning av kvinnofrid, utredaren, i kommun två, nämner att implementering av ett arbete med fokus på våld i nära relationer kan få större acceptans och implementeras lättare, i den mån att det inte syftar till ett specifikt kön och inte håller en politisk tillhörighet. Det finns en syn på att kvinnofridsfrågan är en mer politisk fråga. Våld i nära relationer kan bidra till fler manliga representanter, som kan förespråka frågan. Tanken om att uppnå samhörighetskänsla inom organisationer genom en anpassning till ett uppdrag som gagnar båda könen istället för bara kvinnor. Att våld i nära relationer benämns få en större acceptans och når en framgångsrik implementering, tillskillnad från kvinnofrid.

Detta med anledning av våld i nära relations arbetet skulle få fler män delaktiga och på så vis ett aktivare stöd från alla nivåer. En tanke som inte alls hägrar i kommun ett, där presenterar kommunen i större utsträckning ett kvinnofridsarbete, där kvinnofridshandläggarna bedriver kommunens kvinnofridsarbete, tillsammans med kvinnojouren. Det är härmed intressant att lägga märke till att användning av kvinnofrid och effekten av kvinnofrid anses vara negativ och att kvinnofrid kan här resulteras i att relateras till feminism, i en negativ bemärkelse.

Vidare stärks betydelsen av en kvinnlig representation i det politiska rummet och i genomförandeprocessen alla nivåer, för att säkerställa kvinnofridsarbetet, med anledning av att kvinnor representerar de kvinnliga särintresset bäst och har en större förståelse och samhörighetskänsla till kvinnofridsarbetet. Men trots detta faktum, konstaterar kommunerna, att det är viktigt med kvinnlig representation och att kvinnor företräder de kvinnliga åsikterna och värderingarna. Men att kvinnor aldrig kan uppnå den effekt de behöver göra, att det räcker inte med att öka representationen av gruppen kvinnor. Det finns åsikter inom kommunerna att de kvinnliga representanterna måste på ett eller annat sätt, agera som män. Kvinnor måste på så vis agera likt männen, genom att bilda nätverk och använda sig härskartekniker. Det räcker härmed inte med en kvinnlig representation, utan kvinnorna behöver bete sig och agera utifrån den manliga normen. Utifrån studien är det svårt att fastställa vilken kommun som arbetar mest effektivt och vilken metod inom kommunerna som är att föredra, men det jag kan konstatera är att kommuner hanterar kvinnofrid på olika sätt och hanterar problematiken på olika sätt. Antingen med att låta en ökad professionalism hantera våldet eller låta ideellt drivna kvinnor hantera situationen. Kvinnofrid är ett område som behöver en stark passion och en drivkraft för kvinnors rättigheter.

7. Referenslista

Böcker:

Bengtsson, Mats (2011). *Anteciperande förvaltning: tjänstemäns makt i kommunala policyprocesser om vindkraft*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2012

Brothén, Martin & Holmberg, Sören (red.) (2010). *Folkets representanter: en bok om riksdagsledamöter och politisk representation i Sverige*. 1. uppl. Göteborg: Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber

Eriksson-Zetterquist, Ulla (2009). *Institutionell teori: idéer, moden, förändring*. 1. uppl. Malmö: Liber

Esaiasson, Peter (2007). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 3., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik

Gustafsson, Anette (2008). *Könsmakt och könsbaserade intressen: om könspolitisk representation i svensk kommunalpolitik*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2008

Hellevik, Ottar (1984). *Forskningsmetoder i sociologi och statsvetenskap*. Stockholm: Natur och kultur

Hill, Michael J. (2007). *Policyprocessen*. 1. uppl. Malmö: Liber

Holmberg, Carin & Bender, Christine (2003). *"Det är något speciellt med den här frågan": om det lokalpolitiska samtalet om mäns våld mot kvinnor*. Umeå: Brottsoffermyndigheten

Holmberg, Sören (1999). *Representativ demokrati*. Stockholm: Fakta info direkt

Hysing, Erik & Olsson, Jan (2012). *Tjänstemän i politiken*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Johansson, Vicki (2001). *Där könsmakten ändras: om män och kvinnor i starka och svaga könsmaktsordningar*. 1. uppl. Umeå: Boréa

Kvale, Steinar (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur

Kvale, Steinar, & Brinkmann, Svend (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun- andra upplagan*. Lund: Studentlitteratur.

Larsson, Sam, Lilja, John & Mannheimer, Katarina (red.) (2005). *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur

Lindvert, Jessica (2002). *Feminism som politik: Sverige och Australien 1960-1990*. Diss. Göteborg : Univ., 2002

Lundquist, Lennart (1992) *Förvaltning, stat och samhälle*. Studentlitteratur, Lund
Sannerstedt, Anders, (2001) ”Implementering – hur politiska beslut genomförs i praktiken”,

Lundquist, Lennart 1998: *Demokratin väktare*, Lund: Studentlitteratur

Montin, Stig. 2004. *Moderna kommuner*. Malmö: Liber.

Pincus, Ingrid (2002). *The politics of gender equality policy: a study of implementation and non-implementation in three Swedish municipalities*. Diss. Örebro : Univ., 2002

Sabatier, Paul A. 1986: Top-Down and Bottom-Up Approaches to Implementation Research, *Journal of Public Policy* 6, s.21-48

Rothstein, Bo (2002). *Vad bör staten göra?: om välfärdsstatens moraliska och politiska logik*. 2., [rev.] uppl. Stockholm: SNS förl.

Rothstein, Bo, (red.) (2001) *Politik som organisation*. SNS Förlag, Stockholm

Winter, Søren, 2003. “Implementation – Introduction” i Peters, B. Guy & Pierre, Jon (red.) (2003). *Handbook of public administration*. London: SAGE

Internet

Amnesty. *Har ej prioriterat frågan. En undersökning om svenska kommuners arbetaför att bekämpa mäns våld mot kvinnor*. Stockholm: Amnesty, 2005

Bender, Christine & Holmberg, Carin, *När var och en sköter sitt...: hur ser stöd och hjälp ut till misshandlade kvinnor i kommuner utan kvinnojour?*, Sköndalsinstitutet, Stockholm,

2001http://www.esh.se/fileadmin/erstaskondal/ESH_Gemensamt/Arbetsrapporter/arbetsrapport_21.pdf

Kommunala handlingsplaner för våldsutsatta kvinnor, Socialstyrelsen
<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2005/2005-131-39>

Länsstyrelsen Västra Götalands län, Rapport:2004:60 Kvinnofrid
<http://www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/SiteCollectionDocuments/sv/publikationer/2004/rapport200460.pdf>

Roks, riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige
<http://www.roks.se/roks-%E2%80%93-kunskap-trygghet-stod>

SKR, Sveriges kvinno- och tjejjourers riksförbund

<http://www.kvinnojouren.se/>

WHO (2008 a) *Multi-country Study on Women's Health and Domestic Violence against Women* [Internet] http://www.who.int/gender/violence/who_multicountry_study/summary_report/chapter1/en/index4.html

WHO (2002 b) *World report on Violence and Health: summary* [Internet] http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/summary_en.pdf

Intervjuer

Intervju med politiker och medlem i kvinnojouren från kommun ett april 2013

Intervju med politiker och ordförande i kvinnojouren i kommun två april 2013

Intervju med två kvinnofridshandläggare i kommun ett i april 2013

Intervju med en sektorchef i kommun ett i april 2013

Intervju med två socialsekreterare i kommun två i april 2013

Intervju med en utredare i kommun två i april 2013

8. Bilagor FÖRTYDLIGA

Bilaga ett Här presenterar jag de valda teorierna i förhållande till uppställda faktorer. I syftet för att framställa vad respektive teori säger om faktorerna.

Teorier ☐	Implementering	Institutionell	Representation	Tjänstemännens inflytande	
Faktorer ☐					

<p>Ansvar</p>	<p>Implementering (impl) kännetecknas som, genomförandet av ett beslut. Top-down modell, beslut fattas uppifrån & implementering sker utifrån en upprättad hierarkisk styrningskedja. Bottom-up kritiserar den hierarkiska styrningskedjan, fokus riktas istället inom denna modell, på betydelsen av närbyråkraternas handlingsutrymme.</p>	<p>Organisationer kan följa formella & informella regler. Organisationer förmåga & handlande ses som ett rationellt verktyg. Verktyg för uppnå uppsatta & önskvärda mål, genom beslut och förändringar. Organisationers handlingsutrymme. Spelregler, förändringsprocesser</p>	<p>Betydelsen kön kan ha i beslutsfattandet. Värde av tillhörighet & representation på den politiska marknaden. Männen innehar en starkare maktposition. könstillhörighet betydelse inom politiken & i beslutsprocessen. Könen har därmed ett ansvar över att skapa en bättre politik, med att avspegla hela samhället.</p>	<p>I en klassisk hierarkisk styrningskedja, tjänstemännen ansvarar över att uppfylla politikernas direktiv. Ansvar över det handlingsutrymme tjänstemännen besitter. Tjänstemännen innehar maktbefogenheter och ansvarar över att representera samhället, decentraliserar politiken till medborgarna. Tjänstemännens position & maktbefogenheter påverkar i vilken uträkning det sker ett kunskapsutbyte & i vilken omfattning samverkan sker.</p>
---------------	--	--	---	--

Inflytande	<p>Den klassiska hierarkiska styrningskedjan, eller närbyråkrater har det största inflytandet över impl. Formuleringsprocessen kan ge beskriva problemets omfattning & hur politiker & förvaltningen ska gå tillväga för angripa & lösa.</p> <p>1.rekv. Handlingsutrymme skapar inflytande.</p> <p>2.rekv. intressegrupper</p> <p>3. Medhåll från vederbörande i organisationen & stark ledare.</p>	<p>Organisationsstrukturer påverkar inflytandet & genomförandeprocessen. Individer påverkas av normer, värden & maktstrukturer. Dessa individer befinner sig inom organisationen. Institutioner & organisationer kan påverka & skapa politik, ses som en betydelse i genomförandeprocessen. Institutioner komplexa, påverkar imp.</p>	<p>Synen på att kvinnor representerar det kvinnliga särintresset bäst. Männen är överrepresenterat på de politiska arenorna. Könnsrepresentation har inflytande. Männens överrepresentation benämns könsmaktsordningar. Ökat inflytande genom grupptillhörighet.</p>	<p>Tjänstemännen har ett inflytande i genomförandeprocessen, genom att de har generella maktresurser. Tjänstemän ansvarar för de demokratiska fattade beslutens genomförande, kan påverka vilken politik som faktiskt förs. Trots det faktum att de har inflytande, men inflytandet varierar beroende på uppdrag & beroende på vilken tjänsteman.</p>
Kunskap och kompetens	<p>Modellerna kan skapa en förståelse till implementeringsprocessen. Imp-processen är inte skyddat från politiska värderingar & åsikter. Närbyråkraterna besitter kunskap & kompetens som tillhanda har handlingsutrymme. Talangfulla imp-agenter. Betydelsen av ett positivt ställningstagande.</p>	<p>Organisationer finner sig i organisationer utveckling & förändras i relationen hur de påverkas av andra organisationer. Förändringsprocess kan bemöta motstånd utifrån organisationers åsikter & värderingar. Kunskapsutbytet blir lättare med isomorfism. En lyckad imp-process genom större acceptans & gemensam syn & förståelse på programmet. Ökad professionalism, till grund för en gemensam strävan.</p>	<p>Kan bidra till en förståelse till varför tjänstemän prioriterar vissa frågor. Könsolikheter gällande preferenser, värderingar, åsikter & livserfarenhet. Skillnader mellan könen, gällande prioriteringar på frågor i de politiska arenorna. Könen innehar därmed olika kunskaper & kompetens.</p>	<p>Tjänstemän har ett maktövertag, i samband att de har sakkunskap. Tjänstemännen har en god insyn i implementeringsprocessen eftersom de är delaktiga att verkställa. Tjänstemännen kan bidra till ett kunskapsutbyte mellan olika nivåer, som kan resulteras att imp blir mer lyckad & inte möter motgångar.</p>

Samverkan	Synen på samverkan varierar mellan de olika persp. Top-down, en lyckad imp är beroende av ett samspel inom alla nivåer. 2.rekv. rekvisit, betydelse av intresseorganisation & samverkan mellan alla impl-faser. 3.rekv. politiska aktörers stöd, organisationer & stark ledare.	Ismorfism, institutioner efterliknar varandra för att skaffa ökad legitimitet & utveckla formella strukturer. Ökas samhörighetskänsla, kan generera en starkare samverkan och lättare att bedriva förändringsarbete. Viktigt med en samverkan, öka samverkan genom gemensam organisationsstrukturer. men också en syn på samspel mellan individers fri vilja & institutioner. Gemensam strävan genom professionalism.	Betydelsen av kön-åsiktsrepresentation i samverkan. Representation av båda könen kan leda till en effektiv politik & beslutsprocess. Könsolikheter kan komplettera varandra. Samverkan mellan olika nivåer, kan bidra till kunskapsutbyte kunskap grundar sig på olika preferensers, värderingar & åsikter. Samverkan på individuell & kollektiv nivå.	Förhållandet mellan politiker & tjänstemän. Samverkan mellan de olika nivåerna är betydande för en lyckad imp, en acceptans på alla nivåer, där tjänstemännen befinner sig. Samverkan mellan tjänstemän & politiker har betydelse för huruvida & hur tjänstemännen kan omsätta sin potentiella inflytande i maktutövning. Tjänstemännen innehar ett initiativtagande som påverkar i vilken mån samverkan bedrivs.
Tjänstemännens betydelse	Definieras som närbyråkrater, nyckelaktörer inom bottom-up perspektiv. Inom top-down finns de med i den klassiska styrningskedjan.	Tjänstemännen befinner sig inom organisationerna. Tjänstemännens inflytande, agerande & handlingsmönster påverkas av normer & värden. Individers strävan efter att uppnå deras behov. Allt högre krav på tjänstemannarollen, genom ökad professionalism, kan leda till starkare inflytande.	Tjänstemäns sociala bakgrund & könstillhörighet har en ökad betydelse. Betydelse inom politiken & beslutsprocessen. Könstillhörighet avspeglar könsspecifika intressen. Viktigt med ett samspel mellan köns- & åsiktsrepresentation, för att avspegla hela samhället.	Tjänstemän innehar ett stort handlingsutrymme. Tjänstemännens inflytande i implementeringsprocessen, på grund av deras kunskapsövertag. Tjänstemän med inflytande, politisk & betydelsefull relation i demokratin, påverka de demokratiska beslutens utformning & politikens innehåll.

Tabell 2. Här presenterar jag resultatet från varje intervjutillfälle, jag har valt att presentera resultatet utifrån följande position och utifrån uppställda faktorer och från varje kommun. Detta för att skapa en överblick av resultatet utifrån de genomförda intervjuerna.

Kommun ett

Kommun två

Faktorer ☒ Kommun ☒	Ansvar	Inflytande	Kunskap & kompetens	Samverkan	Tjänstemännens betydelse	Representation

<p>Politiker (Kommun ett)</p>	<p>Finns närvarande i det politiska samtalet, i kommunstyrelsen. Kvinnofrid lyfts fram i budgetberedningen. Brinner för kvinnofridsfrågan. Ser sig själv som en politiker som ansvarar över kvinnofridsfrågan och kvinnans rättigheter, genom att närvara & fatta och forma beslut i kommunstyrelsen. Samtidigt som politikerna är medlem i kvinnojouren.</p>	<p>Innehar ett inflytande, i samband med kunskap & kompetens inom kvinnofridsarbete. Arbetet med frågan länge, påtryckningar genom motioner. Ökat inflytande i samband med kunskapsövertag inom frågan, i samband med att hon är aktiv i jouren.</p>	<p>Finns kunskap & kompetens i kommunen gällande kvinnofridsarbete, gällande förebygga & ta hand om det utsatta. Innehar legitimitet i samband med kunskapen hon besitter, kan synliggöra kvinnofrid i kommunstyrelsen. Brister i problemets omfattning i kommunen. Kunskap & kompetens genom att arbetet med de utsatta.</p>	<p>Samverkansgruppen betydelse, kunskapsutbyte. Samverkanssynen i skymundan. Ser att det finns brister i samverkan & samverkan bedrevs bättre förut. Varit en god samverkan mellan kontaktpersoner, socialchefer, IFO chefer, sektorchef, polis och sjukvård. Samverkansmöten, undervisningar & ett kunskapsutbyte. Jouren ses som en komplement tror hon & en trygghet.</p>	<p>Viktigt med tjänstemän som brinner för frågan & som kan väcka frågan. Viktigt att tjänstemännen synliggör problematiken & har kunskap & kompetens. Viktigt med tjänstemän som brinner för kvinnors rättigheter & innehar de rätta glasögonen, vaksam.</p>	<p>Anser att könsrepresentationen är viktig, kvinnor företräder kvinnors situation bäst. Viktigt med könsrepresentation i kommunstyrelsen.</p>
-------------------------------	---	--	---	--	--	--

<p>Politiker (Kommun två)</p>	<p>Sitter i kommunstyrelsen & kommunfullmäktige. Politiskt ansvar, samt ordförande i kvinnojouren. Ansvar i politiken genom att företräda våld i nära relationsarbetet. Haft ansvar över också att representera det kvinnliga könet, i samband att hon var den första kvinnan på kommunalrådspost.</p>	<p>Haft ett stort inflytande genom att vara den första kvinnan i kommunen på kommunalrådspost. Inflytande genom att driva med sin närvaro kvinnors rättigheter & ökat inflytande genom att besitta kunskap & kompetens gällande våldspraktiken. Varit närvarande under en lång period som heltidspolitiker. Inflytande genom att medverka i kommunstyrelsen, kommunfullmäktige & ordförande i kvinnojouren.</p>	<p>Anser sig själv ha en ökad legitimitet, i samband med sin långa karriär & första kvinnan. Kunskap & kompetens inom både politiken & kvinnojurens arbete. Insikten om vilket arbete jouren bedriver & betydelsen av att samarbeta med jouren. Anser att jouren ska bedrivas med en ökad professionalism, i samband med de socionomer som arbetar inom jouren. Besitter rätt kunskap & kompetens för att kunna bedriva arbetet & ge det stöd som behövs. Det finns en syn på att kommunen har kunskap, men inte tillräckligt. Kommunen går ett steg fram & två steg bak. Det har bedrivits ett arbete inom kommunen, specifikt jämställdhetsarbete, bidrog till</p>	<p>För att bedriva ett kvinnofridsarbete, är det ytterst viktigt att det finns en närvaro på flera nivåer, att frågan prioriteras inom dessa nivåer. Att inom kvinnofridspolitiken finns en samverkan mellan män & kvinnor. Det finns inga tydliga samverkansgrupper mellan olika förvaltningar, ansvaret ligger på socialtjänsten & kvinnojouren.</p>	<p>Bemött motstånd i gällande att bedriva politiska frågor & uppdrag som syftar till kvinnor. Svårt att bedriva ett inflytande individuellt, det behövs en grupp för att ha ett ökat inflytande. Viktigt att tjänstemännen har ett intresse & kunskap till ämnet. Tjänstemännen kan ses en betydande & avgörande roll i beslutsfattandet eftersom de kan belysa viktiga delar i kvinnofridsarbetet.</p>	<p>Viktigt med att kvinnorepresentation i kommunalrådet, men viktigt att kvinnor representeras i grupp. Detta för att kunna påverka beslutandet & påverka politiken. Viktigt speciellt inom frågor som hantlar kvinnors rättigheter. Men viktigt med representation från båda könen, det manliga könet</p>
-----------------------------------	--	---	--	--	---	--

<p>Sektorchef (Kommun ett)</p>	<p>Ansvar över att uppfylla & arbeta utifrån strategiska mål & uppdrag som politikerna har delegerat ut. Ansvarar över kvinnofridsrågan i förvaltning, delegerar ut till handläggarna. Ansvaret över att vara förvaltningsledningens representant inom den berörda myndighetsnämnden.</p>	<p>Genom den inflytelserika positionen hon besitter, styr av bidragsandel till jouren & hur mycket frihet handläggarna ska inneha. Viktigt att hon prioriterar kvinnofridsrågan. Inflytande genom att inspirera, påverka arbetet genom riktlinjer & förutsättningar.</p>	<p>Besitter kunskap & kompetens genom att hon har varit aktiv i arbetet under en lång period. Anser att kommunen har kunskap & kompetens, men att ansvaret ligger hos kvinnofridshandläggarna. Genomsyrar inte fler förvaltningar. Upplevt kulturskillnader mellan sektorerna, detta bidrar till motstånd, olika syner på bemötandet.</p>	<p>Anser att det finns en god samverkan mellan handläggarna, polis, sjukvård & kvinnojouren. Men har insikt i att samverkan har varit motig, i den mån om att det finns olika syner på hur uppdraget ska genomföras & utvecklas. Men brist i samverkan mellan andra förvaltningar, brister från kommunstyrelsen i förvaltningsgemenskap.</p>	<p>Inflytande genom personlighet & åsikter inom organisationen. Anser att handläggarna inte har så stort inflytande på de högre instansen, på grund av de befinner sig för långt ner i styrningskedjan. Tjänstemännen har inflytande om de har en mottagare.</p>	<p>Kvinnliga företrädare är nödvändigt, men det hade uppstått mer effekt om en man företrädde kvinnofrid. Män har större nätverk.</p>
--	---	--	---	--	--	---

<p>Utredare (Kommun två)</p>	<p>Ansvar över att kartlägga & utreda kommunens kvinnofridsarbete. Se över handlingsplanen & uppdatera den tillsammans med socialsekreterarna. Projektet har till syfte att bedrivs inom flera förvaltningar. Kartläggningen är till för att få en känsla kring hur stort problemet är inom kommunen och våld i nära relationer bedrivs.</p>	<p>Inflytande i arbetet genom att ansvara över utredningen, väcker upp arbetet bedrivs & synliggör ev brister. Presenterar sedan resultat på högre instans, lägger fram det i nämnden. Utredaren har hela tiden stöd från förvaltningscheferna, detta är nödvändigt. Projektet får ökad legitimitet genom att chefernas engagemang. Handlingsplanen ska sedan bli kommunöverskridande.</p>	<p>Anser att kommunen har kommit långt i arbetet. Men att det största problemet ligger i att frågan saknar en tillhörighetsplats, finns ingen chef som har det centrala ansvaret över arbetet. Utredaren arbetar tillsammans med förvaltning att tonar kvinnofrid och istället lyfta fram problematiken genom att benämna det som våld i nära relationer. På grund av kvinnofridutesluter männen & kvinnofrid är starkt kopplat till feminism.</p>	<p>Genom att benämna arbetet med våld i nära relationer, så uppfattas detta som att det blir lättare att implementera & samverka. Det får större acceptans. Det finns en gedigen arbetsgrupp inom förvaltningen, de sex personerna & tillsammans sker en bra samverkan mellan dessa. Tillsammans utövas en professionellt arbete, fokus våld i nära relationer. Ytterligare en samverkan sker i ett familjeprojekt, 18 pers närvarande. Men det sker ingen samverkan mellan polis & sjukvård.</p>	<p>De sex personerna som arbetar med våldet, anses ha ett inflytande genom att de samverkar tillsammans i familjprojektet. Ett projekt kommer presenteras i nämnden & presentera hur mycket resurser som går åt i våldsarbetet. Men att tjänstemännens inflytande dämpas i samband med bristande ledar- och chefskap.</p>	<p>Genom att arbeta med våld i nära relationer, så finns det en önskan om att männen ska känna samhörighet & vilja delta i arbetet.</p>
----------------------------------	--	--	--	---	---	---

<p>Handläggare (Kommun ett)</p>	<p>Socialtjänsten har det centrala ansvaret över kvinnofridsarbete. Två kvinnofridshandläggare, socionomexamen. Bedriver stödsamtal tillsammans med de utsatta kvinnorna. Tar hand om praktiska saker runt omkring, som boende. Ansvarar över samverkan med andra viktiga aktörer, som är viktiga för att möjliggöra situationen. Ansvarar över kontakten med polis, advokat & sjukvård. Utför en myndighetsutövning. Kvinnofridshandläggarna bedriver ett socialtjänst arbete och kvinnojouren bedriver jour verksamhet. Kvinnofridshandläggarna ser kvinnojouren som ett komplement, i samband med att de</p>	<p>Inflytande över kvinnofridsarbete inom kommunen, eftersom de två har den centrala uppgiften att bedriva stödsamtal. De har inflytande genom att de ansöker om projektmedel, extra resurser till att bedriva undervisning & utvecklingsarbete. Anser att det viktigt att sprida kunskap. Inflytande genom att de strukturerar handlingsplanen och handboken. De upplever att de har inflytande över kvinnofridsarbete i samband med att det är inskrivet in i kommunens verksamhetsplan. I samband med detta, definieras handläggarna och sektorns ansvar över arbetet och</p>	<p>Kunskap & kompetens utifrån deras socionomutbildning. Kunskap & kompetens genom att de är involverade & bemöter de utsatta. De anser att kommunen bedriver ett bra kvinnofridsarbete & kommunen har länge legat i framkant. De bedriver kunskapsutbyte, genom utbildningar till andra sektioner. Kunskapsutbyte & utbildning bedrivs för att synliggöra deras arbete & uppvisa att de har den centrala uppgiften. Men de upplever att det finns inte så god kunskap kring kvinnofrid inom kommunen, men det finns däremot en god kunskap inom deras förvaltning. Synen på kvinnojurens kompetens, är känsligt, men att de anser att jouren har en värdefull kunskap genom deras</p>	<p>Handläggarna skiljer på den verksamhet de bedriver & den verksamhet kvinnojouren bedriver. De två skilda verksamheter som utövar olika arbeten. Skillnad på hantering av kvinnorna & kunskapen de besitter. De anser att det finns en god samverkan mellan andra aktörer i kommunen, polis, sjukvård & kvinnojour. För att samverkan ska få en önskad effekt, är det därmed viktigt att de inblandade har den kunskap & kompetens som krävs. Samverkan mellan socialtjänsten & kvinnojouren, ansvaret ligger hos båda parter. Samverkansbriter som kan uppstå, menar de på, är tidsbrist. Kvinnojouren ses som ett komplement i ett avseende & en förlängning i ett annat. Men en skiljelinje i att de bedriver</p>	<p>De anser att de har inflytande i samband med att de kan utöva utbildning & samverkan sgrupper. Legitimitet i deras arbete eftersom de är ansvariga över arbetet & de som kommer i kontakta med de utsatta. De kan dock bemöta motstånd i arbetet & vid utbildningar, grupper som sätter sig emot, men att inom kommunen finns det en acceptans. Det finns inom de olika nivåerna de har kommit i kontakt med. Anser att de har ett ökat inflytande i samband med att de innehar en stark sektorchef, som är driven och brinner för kvinnofrid.</p>	<p>De upplever att män kan ibland sättas emot hur arbetet bedrivs & ser inte problemet på samma sätt som en kvinna. Det har funnits många drivna politiska kvinnor i kommunen som de anser har väckt frågan.</p>
---------------------------------	---	--	--	--	---	--

<p>Handläggare (Kommun två)</p>	<p>De vill inte benämnas som kvinnofridshandläggare, utan definieras som socialsekreterare. Verksamma inom socialförvaltningen. Två heltidsanställda sekreterare som ansvarar över våld i nära relationer. Ansvar över att bedriva stödsamtal & praktiskt arbete runt omkring. Träffar inte kvinnorna tillsammans. De förs inte detaljerade journalanteckningar. De två sekreterarna arbetar också tillsammans med fyra andra personer på öppen vården, arbetar också med våld i nära relationer med i samma omfattning och inte heltid.</p>	<p>De anser att de kan påverka väldigt mycket, detta genom att det är anställda heltid och arbetar bara med de våldsutsatta. Inflytande genom att infinna sig i den tjänstemannarollen de har. Inflytande genom att de också ansvarar över handlingsplanen, våld i nära relationer. Att de innehar ett ökat inflytande tack vare att de arbetar tillsammans med fyra andra personer & de tillsammans täcker den största delen av hela våldsproblematiken. Att befinna sig inom organisationen och att de påverkar genom att arbeta med frågan i praktiken.</p>	<p>De har god kunskap och kompetens mycket tack vare deras långa arbetslivserfarenhet och examen. De anser att de innehar ett ökat förtroende för det arbete de bedriver. Bedriver ett kunskapsutbyte genom ett utbildningsprogram för alla nyanställda inom socialförvaltningen, men bristande intresse har funnits. Finns inom andra förvaltningar inget intresse & detta kan bero på otillräcklig kunskap kring problematiken. Vederbörande nämner ett flertal gånger kvinnojouren som en verksamhet som bedriver ett viktigt arbete och skiljer aldrig på jourens verksamhet och kompetens, i jämförelse med socialtjänstens verksamhet. Vederbörande har en syn på att relationen mellan</p>	<p>Samverkan mellan andra förvaltningar är bristfällig & de bemöter motstånd hos förvaltningschefer som anser att andra frågor ska prioriteras. Samverkan bedrivs inte överhuvudtaget mellan andra aktörer inom kommunen, så som viktiga aktörer likt polis och sjukvården. Det finns ingen samverkansgrupp upp mellan dessa parter som kan möjliggöra arbetet våld i nära relationer. Det har funnits en samverkan tidigare, men det finns inget tecken på detta i nuläget. Detta kan bero på att det måste finnas ett engagemang inom alla parter. Den enda samverkan som bedrivs nämns vara med kvinnojouren, där anses vara en väldigt viktig aktör. Där också en samverkan</p>	<p>Trots det faktum att de inser att de har stort inflytande så innebär det inte att det möjliggör ett utvecklingsarbete inom området. Att de besitter en position inom förvaltning där de kan vara med att påverka tack vare deras handlingsutrymme, så begränsas här deras inflytande och utveckling av tidsbrist, men också av en bristande ledarskap och stöd från chefer. I samband med den brist på ledarskap, chefsposition och tidsbrist, så hoppas det att i samband med den omstrukturering som kommer ske till hösten ska bidra till en utvecklingsmöjlighet. Upplever</p>	<p>Könet har en stark betydelse, strukturellt problem. Engagemang och kön är väldigt viktigt. Vederbörande kan se att den berörda kvinnliga politiker har en positiv effekt i kommunens kvinnofridsarbete, detta med anledning av att hon har insyn i jourens arbete och kunsk</p>
-------------------------------------	--	--	---	---	---	--

<p>Kvinnjour (Kommun ett)</p>	<p>Ordförande i styrelsen. Kontakt med kommunen, socialtjänsten. Kvinnojourer ansvarar över allt arbete som krävs gällande den utsatta kvinnan. Bedriva stödsamtal, ordna boende, vanligtvis skyddat boende, kontakten med polis, sjukvård och advokat. Ser till att ge den utsatta kvinnan och vanligtvis barn, all hjälp och stöd de kan behöva för att komma bort från våldet. Kvinnorna som arbetar inom kvinnojourer är ideellt arbetande kvinnor, kvinnor som erfarenhet och kunskap utifrån internutbildningar, från ROKS.</p>	<p>Jourer inflytande genom att synliggöra problemet & kunskap & engagemang. Bedriva kunskapsövertag & bedriva stödverksamhet. Kvinnojourer har inflytande genom att delta på samverkansgrupper och kontakten de har i samband med sektorcheferna och kvinnofridshandläggarna. Beroende av bidragsandelen från kommunen, men annars bedriver de verksamheten fristående och många kvinnor vänder sig direkt till kvinnojourer, utan att passera socialtjänsten.</p>	<p>Ideellt arbete bedrivs i jourer. Inget kunskapsutbyte mellan jourer & socialtjänsten. Märker av en ökad syn på professionalism. Uppfattar att det finns en skillnad på kunskap & kompetensen mellan socialtjänsten & kvinnojourer. Kvinnorna inom jourer samlar in kunskap och kompetens, genom deras medlemskap med ROKS. Roks bidrar med utbildningar och föreläsningar. Det är viktigt inom kvinnojourer ett kunskapsutbyte med andra jourer i landet, men också ett samarbete vid omplacering av en kvinna.</p>	<p>Samverkan mellan socialtjänsten är bristfällig. Blir inte inbjuden av handläggarna i lika stor utsträckning längre. Jourer har ett avtal med kommunen, gällande bidragsandelen. Samverkan mellan jourer & socialtjänsten anser hon beror på att det finns en rädsla om handläggarnas kunskap & kompetens & deras yrkesroll. Kvinnojourer är inte lika delaktiga i samverkansgruppen. Kvinnojourer samverkar inte bara med denna kommun, utan också med två andra kommuner. Samt samverkar med andra jourer i landet.</p>	<p>Viktigt att tjänstemännen vill synliggöra kvinnojourers arbete, tjänstemännen innehar makt som kan påverka samverkan mellan de olika parterna. Viktigt med tjänstemän som inte skiljer på socialtjänstens arbete & jourer. Men det finns en syn på att handläggarna inte vill synliggöra jourers arbete.</p>	<p>Viktigt med kvinnlig representation, men viktigt att dessa kvinnor har skinns på näsan & agerar som manliga chefer, för att uppnå önskad effekt.</p>
---------------------------------------	---	--	--	---	---	---

Kvinnojour (Kommun två)	Kvinnojourn ansvarar över att ta hand om de utsatta kvinnorna, de anställda kvinnorna inom jourcen är socionomer & finns också en barnpedagog som ansvarar för de utsatta barnen. Kan erbjuda skyddat boende, stödsamtal och praktiska saker.	Inflytande i den mån att de kan väck och synliggöra våldet. Inflytande genom den professionellism de besitter. Inflytande genom yrkandet på att stödsamtal kan endast bedrivas av en socionom.	Ökad syn på professionalism, kunskap & kompetens i samband med socionomutbildning som ses absolut nödvändig för att hantera våldet. Våldets karaktär har förändrats & blir allt svårare att hantera. Den utsatta kvinnan kan aldrig få samma stöd & hjälp utav en ideell kvinna, utan socionomutbildning.	Samverkan mellan kvinnojouren & socialtjänsten tror hon blir starkare och mer legitim om kvinnorna inom jourcen är professionella. Viktigt att jourcen & socialtjänsten samverkar med anledning av de kompletterar varandra gällande bl.a. barnens situation. Kvinnojouren ses ett komplement i samband att de tar hand om de kvinnor inte vill vända sig till socialtjänsten.	Tjänstemännens inflytande genom deras syn på ökad professionalism, ideella kvinnor kan ge de stöd som krävs, kan ägna åt praktiska saker bredvid.	Kvinnor är de som arbetar inom kvinnojouren, detta är nödvändigt, för att de utsatta kvinnorna vill vanligtvis endast träffa kvinnor.
----------------------------	---	--	---	--	---	---

Tabell 3. Här presenterar jag resultatet från de genomförda intervjuerna, utifrån uppställda faktorer. Jag har valt att presentera resultatet utifrån likheter och skillnader mellan faktorer utifrån intervjumaterialet.

	<p style="text-align: center;">LIKHETER</p> <p style="text-align: center;"><i>Vilka likheter förekommer mellan kommunernas kvinnofridsarbeten, utifrån uppställda faktorer.</i></p>	<p style="text-align: center;">SKILLNADER</p> <p style="text-align: center;"><i>Vilka skillnader förekommer mellan kommunernas kvinnofridsarbeten, utifrån uppställda faktorer.</i></p>
--	--	--

<p>Ansvar</p> <p><i>Synen på ansvarsfördelningen inom kommunen</i></p>	<p>Att sekreterarna/ handläggarna innehar det centrala ansvaret i arbetet. Respektive två inom varje kommun, arbetar heltid med stödsamtal & praktiskt arbete. Ansvarar över att bedriva et kunskapsöverföring inom kommunen, har den direkta kontakten med kvinnojouren. verkställer de beslut & uppdrag som sektorchefen ger. Utifrån en klassisk hierarkisk styrningskedja. Ansvarsfördelning i båda kommunerna är likartade eftersom kommuner är strukturerade på likartat sätt, men kommunfullmäktige, kommunstyrelse, förvaltningschefer, sektorchefer, verksamhetschefer & närbyråkrater.</p>	<p>I kommun ett finns det en skillnad mellan socialtjänstens arbete och kvinnojouren, det finns en syn på att det är viktigt att fastställa synen på kvinnojurens arbete. Vad ska kvinnojouren bedriva, en komplement eller en förlängning till socialtjänsten. Och ut efter att detta är fastställt, då kan kvinnojurens ansvar definieras, i relation till socialtjänsten. Det finns också ett konstaterade inom socialtjänsten att kvinnojouren bedriver jourarbete & handläggarna bedriver socialtjänst arbete. Inom kommun ett ligger ansvaret främst i sektor stöd & omsorg, en sammanslagning av två sektorer. Kommun två ska genomföra en omstrukturering senare i år, som kan resulteras i en liknande sektor. Kommun ett, har en sektorchef som har det centrala ansvaret över kvinnofridsfrågan, kvinnofrid har här en tillhörighetsplats, tillskillnad från kommun två, där det finns brister i chefskap. Det finns någon chef som förfogar speciellt över kvinnofridsfrågan. Kommun två har också sammanlagt sex personer som ansvar över våldsproblematiken.</p>
--	--	--

<p>Inflytande</p> <p><i>Synen på betydelsen av inflytandet i kommunen</i></p>	<p>Gemensamt inom kommunerna är, att det finns två kvinnliga politiker inom kommunstyrelsen som utmärker sig lite extra i gällande att synliggöra kvinnors rättigheter & kvinnofrid. Två kvinnliga politiker som har varit aktiva politiker under en lång period & som har gjort inverkan i kommunerna, genom att starka åsikter & röster. Haft en ökad legitimitet i samband med den kunskap & kompetens de besitter. Båda två är samtidigt aktiva inom kommunens kvinnojour, kan därmed lyfta fram betydelsen av ett ökat samarbete med kvinnojouren i de politiska arenorna. Båda kommunerna upplyser om hur betydelsefullt det är att frågan bedrivs med engagemang & hjärta, att ett ökat inflytande i kommunen grundar sig i att vara vaksam & lyhörd. Viktigt att hålla i tyglarna i fråga om kvinnors rättigheter, kvinnofridsarbete.</p>	<p>Kommunen har ett ökat inflytande på politikerna, med anledning av sektorchefens närvaro & ansvaret över kvinnofridsarbetet. Sektorchefen är också representerad i myndighetsnämnden & är närvarande på alla sammanträdningsmöten. Sektorchefen förfogar över kontakten med politiker, sekreterarna, kvinnojouren & verksamhetschefen, förfogar över en inflytelserik position eftersom hon ansvarar över deras arbeten & bedömer hur de ska bedriva verksamheten & efter vilka premisser . sektorchefens åsikter & värderingar styr hur verksamheten ska prioriteras. Inflytande över ett stort handlingsutrymme, skillnad i kommun två, där sektorchefens närvaro uteblir. Det kan snarare definieras med en ogynnsam inflytande. Men att kommun två kan tillsynes förfoga över ett inflytande för stunden, med anledningen av utredarens närvaro.</p>
---	---	--

<p>Kunskap & kompetens</p> <p><i>Synen på kunskap och kompetens inom kommunen</i></p>	<p>Det finns en gemensam syn utifrån informanterna, att kommunerna har kunskap & kompetens gällande kvinnofrid, kunskapsöverföring bedrivs i båda kommunerna genom utbildningar. Kunskap & kompetens innehar sekreterarna/handläggarna. Kommunerna lyfter fram betydelsen av ett ökat kunskapsutbyte, detta för att arbetet ska bedrivas i lättare former. Att motgångar i imp uppstår på grund av kunskapsbrist. Utbildningar bedrivs av socialtjänsten, men att det finns bristande intresse inom andra förvaltningarna att genomföra dessa utbildningar. Brister i engagemang, kan bero på kunskapsbrist och bristande insyn i problematiken.</p>	<p>Skillnader i synen på kunskap & kompetens inom kvinnojouren. Kommun två förespråkar ökad professionalism, kvinnorna i jouren är socionomer. Syn på att socionomerna arbete är nödvändig för att hantera våldet. Våldets karaktär har förändrats & blir allt svårare att hantera. Den utsatta kvinnan kan aldrig få samma stöd & hjälp utav en ideell kvinna. Kommun ett, förespråkar inte professionalism på samma sätt inom kvinnojouren. inom kommun två, finns det också fyra personer som bedriver våld i nära relationsarbete. Kunskap & kompetens finns i anknytning den utsatta, barnen och förövarna.</p>
<p>Samverkan</p> <p><i>Synen på samverkan med andra aktörer i kommunen</i></p>	<p>Det finns inom kommunerna en syn på att det är ytterst viktigt att det sker en samverkan, samverkan bidrar ett kunskapsutbyte. Samverkan bedrivs inom kommunerna i förekommande nivåer, genom att det sker utbildningar & samarbete med andra förvaltningar. Men denna samverkan är motig & framställs inte som det mest gynnsamma & effektfulla.</p>	<p>Kommun två samverkar inte med varken polis eller sjukvård. Samverkan med dessa aktörer har varit svårt, det finns en syn på att det saknar centrala personer, med centrala ansvaret inom polis. Men det bedrivs en samverkan i kommun, i socialförvaltning, där det bedrivs ett familj-projekt. Kommun ett bedriver en samsyngrupp tillsammans med sjukvård, polis & kvinnojouren.</p>

<p>Samverkan med kvinnojouren</p> <p><i>Synen på samverkan mellan socialtjänsten och kvinnojouren</i></p>	<p>Ser kvinnojouren som nödvändig, i båda avseenden finns det en syn på att jouren är både ett komplement & förlängning på socialtjänsten. Samverkan mellan socialtjänst & kvinnojour genomförs. Kommunerna ger bidrag till kvinnojouren och socialtjänsten arbetar tillsammans rörande de utsatta kvinnorna, i den mån, att socialtjänsten kan anbringa kvinnan till jouren, men att det fortfarande är socialtjänstens ärende & att arbetet bedrivs utifrån socialtjänstlagen. Kvinnojouren erbjuder stödsamtal till kvinnorna & barnen, erbjuder boende, kontakt med andra aktörer, så som sjukvård & polis. Kvinnojourerna är medlemmar i Roks.</p>	<p>Kommun ett, yttrar att samverkan mellan kvinnojour & socialtjänsten kan påverkas av professionalism. Att en samverkan mellan kvinnojour & socialtjänst kan bli starkare & effektivare, om det finns en samhörighetskänsla & förståelse. Att samverkan mellan dessa parter lättare kan samverka, om jouren innehar professionalism. Därmed ingen skillnad mellan de olika verksamheterna, eftersom de förfogar över samma professionalism. Finns en förenad syn på hur stödsamtal & arbete ska bedrivas. Samverkan inom kommunen anses därmed vara ansenlig, i jämförelse med kommun ett. Där uttalas det inte om en lika ordentligt tilltagen samverkan mellan de båda, kan grunda sig till föregående argument & uttalandet om att de inte bedriver likande arbete.</p>
<p>Tjänstemännens betydelse</p> <p><i>Synen på tjänstemännens betydelse i kommunerna</i></p>	<p>Att definiera inflytande är svårt, men handläggarna/ sekreterarna förfogar över ett inflytande i kvinnofridsarbete, med anledningen av de utövar arbetet & innehaver ett inflytande i den kunskap & kompetens de förfogar över. Men att genomdriva en påverkan på högre instans resulteras i att vara komplicerat, i samband att de befinner sig långt ner i styrningskedjan. Men det som går att fastställa att informanterna i studien, har alla ett inflytande i kvinnofridsarbete & inflytandet varierar i liknade utsträckning som ansvarsområdet.</p>	<p>Skillnaden mellan kommunerna uppstår i samband med inflytandet i kommun två, brister i ledarskap & chefskap genererar att sekreterarna saknar en mottagare. Sekreterarna befinner sig för långt från beslutsprocessen. Tillskillnad från kommun ett, där handläggarna har ett större inflytande, med en sektorchef närvarande som har ansvaret över arbetet & befinner sig högre upp i styrningskedjan. Fördel i kommun två, är utredarens närvaro för stunden, där utredning & kartläggning bedrivs, som kommer presenteras i nämnden.</p>

<p>Könsrepresentation</p> <p><i>Synen på betydelsen av könsrepresentation i kommunerna</i></p>	<p>Det finns en gemensam syn i kommunerna, angående betydelsen av att en person närvarar & håller frågan vid liv. Det finns en tankegång att det kvinnliga könet, är bäst lämpad att företräda denna frågan & pådriva arbetet. Det har under åren varit en kvinnlig politiker inom de båda kommunerna, som har indikerat på att vara en eldsjäl i kommunen & i kvinnofridsarbetet. Dock finns det ett konstaterade från båda kommunerna, att det manliga könet är nödvändigt & finns en önskan om att män, ska företräda frågan, eftersom de har större genomslagskraft & förfogar över ett större inflytande.</p>	<p>Kommun två har valt att ange kvinnofridsarbetet, med våld i nära relationer istället. Detta med anledning av kvinnofrid upplevs som begränsat, synen på att de utesluter män. Kvinnofrid anges vara begränsat till gruppen kvinnor, forskning & en politisk fråga som är förankrat till feminism & att kvinnor är den utsatta gruppen. I anslutning till detta ställningstagande, följaktligen hoppas kommunen på att implementering av våld i nära relationer ska frambringa en större acceptans & involvera fler män i arbetet. Våld i nära relationer, är därmed ett arbetet som gagnar båda könen, i större omfattning än kvinnofrid.</p>
--	--	--

Tabell 4. Här presenterar jag resultatet från intervjuerna utifrån Sabatiers tre rekvisits, dessa tre rekvisits ska uppnås för att kunna bedöma om implementering sker enligt top-down perspektivet.

<p><i>"Rekvisiten från Paul Sabatier, tre stycken rekvisit som måste uppfyllas för att genomförandet av besluten skall ske i enlighet med top-down formulering."</i></p>	<p>Kommun ett</p>	<p>Kommun två</p>
--	-------------------	-------------------

<p>1. Rekvisit." <i>Definieras som, dedikerade. Inom denna nivå, finns det en bild av det inte bara krävs kunskap & skicklighet i den berörda yrkesrollen, utan också ett positivt ställningstagande.</i>" (Sabatier:1987:25)</p>	<p>Jag får en uppfattning om att kvinnofridspolicyn i kommunen, bemöts med en positiv inställning, i samband med att det finns en tydlig ansvarsfördelning inom sektor stöd & omsorg. Att kommunen har vidtagit en omstrukturering, där två sektorer har sammansluts till en & samma. Det finns därmed en sektor som arbetar med att implementera policyn. Det finns i kommunen inget definierat motstånd & kommunen arbetar med uppsatta målformuleringar, där kommunen bedriver aktiviteter för att verkställa uppsatta mål. Implementeringsagenten, sektorchefen, har en positiv syn på policyn & prioriterar arbetet med högsta relevans. Handlingsutrymmet sektorchefen förfogar över, bidrar till att hon ansvarar över att motivera & möjliggör arbetet med att tillgodose med resurser. Det finns en uppfattning från min sida & utifrån informanterna att hennes position & sektorchefens positiva inställning, drivna egenskaper, har resulterats i att hjälpa implementeringsprocessen . Det förfogande över handlingsutrymmet bedöms som absolut nödvändig. Sektorchefens roll kan härmed ses som en implementeringsagent, som skapar en dynamik i sektor, genom att dela värderingar, normer & intressen med organisationen. Det har varit en omständlig process de senaste åren, att förena de två organisationskulturerna, till att driva & inspirerar dem till en och samma.</p>	<p>Det är svårare att få en uppfattning i kommunen, hur implementeringen bemöts & hur implementering betraktas av andra. Det finns i denna process, inte en lika tydlig implementeringsagent, som har mottagit ett ansvar över att införliva en förändring i organisationen. Det upplevs dock inte som det finns ett negativ ställningstagande till att bedriva en implementering av en policy. Det finns tendenser som tyder på att handlingsutrymmet ryms hos de sex personerna som befinner sig våldsarbetet. Kommunen bedriver en kvinnofridsarbete i en bredare spektra, i samband med att fler personer är involverade, är därmed finns en positiv inställning till att införliva ett förändrings- & utvecklingsarbete. Men det finns ingen utmärkande implementeringsagent som har en central roll i implementeringen. Sektorchefen förfogar över ett handlingsutrymme, men inte en centralt ansvar över kvinnofridspolicyn, eftersom policyn delar handlingsutrymme tillsammans med andra arbeten & områden. Därmed finns det tendens att detta handlingsutrymme bidrar till att stjälp implementeringsprocessen . Det finns inte den positiva dynamik i implementeringen, det finns ingen person som närvarar & bidrar till att förena organisationen. Men det finns en bild av att detta kommer förändras i samband med omstruktureringen senare i år.</p>
---	--	--

<p>2. Rekvisit. ”Definieras som stöd bland intressegrupper & styrande. Implementeringsprocessen kan ses som invecklad och komplex, i och med att en lyckad implementering kräver ett positivt ställningstagande och befrämjas i alla implementeringsfaser, inkluderat i detta, alla berörda nivåer” (Sabatier: 1987:25)</p>	<p>Det finns en uppfattning om att det finns ett positivt ställningstagande & befrämjas i alla implementeringsfaser. Kvinnofridsarbetet är centraliserat till sektor stöd & omsorg, där arbetet genomförs utifrån handlingsplanen. Det framställs som att det finns en acceptans & berörda nivåer är verksamma. Dock finns det tendens i att det är motigt i att influera andra i arbetet. Bristande intresse lyfts upp. Får en uppfattning om att det relationen mellan socialtjänsten & kvinnojourer spretig, det finns spridda åsikter kring hur arbetet ska bedrivas. Samverkansgruppen uppnår inte de önskad effekt, bedömer sektorchefen. Därmed upplevs det som en motgång i implementeringsprocess & en tendens att det förverkligas i den uträkning som bedöms som lyckad.</p>	<p>Inom detta rekvisit, finns det snare en tolkning om att inom organisationen finns det ett positivt ställningstagande & en lyckad genomförandeprocess, men att det finns bristande ställningstagande hos de berörda ansvariga cheferna. Det yttras ingenting om att det finns en chef som influerat organisationen i genomförandeprocessen. Det har en funnits en central chef, utan de har flera iblandade vid olika tillfällen, men ingen person benämns specifikt har influerat organisationen i genomförandeprocessen. Men faktum är att det är självklart att det finns någon chef som har påbörjat & angivit direktiv till att påbörja genomförandeprocessen, men att det är ingen person utmärker sig. Det finns däremot en framgångsrik samverkan med intresseorganisationen, kvinnojouren.</p>
---	---	---

<p>3. Rekvisit. "Definieras som samhällsekonomiska förändringar" (Sabatier: 1987:25)</p>	<p>Det finns goda förutsättningar i kommunen, utifrån att processen är i besittning av en stark ledare, som influerar organisationen till ett positivt ställningstagande. Genomförande bedrivs tillsammans av två organisationer, som har slagit samman och genomför tillsammans ett förändringsarbete, trots åtskilda organisationskulturer gällande synen på arbetet ska bedrivs, så genomför sektorn ett kvinnofridsarbete på lika premisser. Det uppskattas finnas ett samhälleligt stöd, genom att titta utifrån att bidragsstödet till kvinnojourerna, kvinnojourerna bedrivs, ideellt. Tillsammans med socialtjänsten bedrivs ett kvinnofridsarbete, där de tillsammans genomför en förändringsarbete. Kvinnofridsarbetet i kommunen kan i senare skede uppnå motstånd i i arbetet, om det sker en samhällelig förändring, som bidrar till ökat krav på professionalism i kvinnojourarbetet.</p>	<p>Förutsättningar benämns i kommunen, genom att det bedrivs olika projekt, som ska underlätta förändrings- & genomförandeprocessen. Där ett samspel mellan olika organisationer & berörda personer bedriver ett aktivt arbete, att hantera våld i nära relationer. Projektmedel ansöks & beviljas från socialstyrelsen, detta är förutsättning för att förändringsarbete ska uppnå de förväntade mål & effekter. Men det uttrycks inte finnas något stöd från andra betydelsefulla aktörer i samhället, ingen samverkan mellan sjukvården & polis, viktiga instrument för att en framgångsrik implementeringsprocess, i de bemärkelsen att dessa aktörer befinner sig i samhällets viktiga arenor, i gällande våldsdynamiken.</p>
--	---	--